

ISIRELIBAN YARIBU YORUN DI

Ba tire te soka Yaribu yèn sõ tera ta sun sõmō nge me Gusunə u ka Isireliba yara Egibitin di mi ba yoru dimə. N deema gõəra ta ka Isireliba da Egibiti mi. Gõə ten biru, ba sina mi, ba marura. Adama amen biru Egibitin sunə u bu yoru diisia, ma Gusunə u ben weeweenu nua. Yera u kparo goo gəsa be səə, u ka bu yara yoo ten di. Kparo wiya Məwisi. Nəni swāa dabira Yinni Gusunə u Egibitigibu kpēe ba sere wura ba Isireli be yəsu. Ma ba yara Egibitin min di. Ba da ba wāa gbaburə. Miya u wure u gerua u sire ma ba ko n sāa win təmbu. Adama ba nùn məm nəə sariru koosi nən dabinu. Sanam me Məwisi u yəəwa Sinain guurə Yinni Gusunə u nùn woodaba wē ka sere maa win kuu bekurugirun kpunaa. Tire ten wii goberu ta ka kuu bekurugii ten səmburu yā.

Tire ten kpunaa

1. Məwiśin marubu ka win sokuru Gusunən səmburu səə, wiru 1n di sere wiru 4.
2. Gusunə u Isireliba yara yorun di, wiru 5n di sere wiru 18.
3. Gusunə u ka Isireliba arukawani bəkuə, wiru 19n di sere wiru 31.
4. Isireliba ba məm nəəbu sariru kua, wiru 32n di sere wiru 33:6.
5. Gusunə u wāa Isireliban suunu səə, wiru 33:7n di sere wiru 34.
6. Swāa ye Isireliba ba koo swī bu ka ben torənun suuru wa, wiru 35n di sere wiru 40.

GUSUNC U ISIRELIBA YARA EGIBITIN DI

Isireliba ba yoru dimo Egibitiō

¹ Yakəbu wi ba maa sokumə Isireli, win bibun yīsa wee, be ba ka nùn na Egibitiō, ben baawure ka win kurə kə bibu.

² Beya Rubeni ka Simeō ka Lefi ka Yuda

³ ka Isakari ka Sabuloni ka Benyamēe

⁴ ka Danu ka Nefitali kə Gadi ka Aseē.

⁵ Yakəbun bibu ka win debumii ni, ba sāawa tənu wata ka wəkuru. N deema Yosefu, wi, u wāa Egibitiō sanam me.

⁶ Sanam dəə sanam wure Yosefu kə win maabu ka be ba wāa win waati səə kpuro ba gu.

⁷ Ma Isirelin bii be, ba marura ba dabia ba təria ba yiba tem me səə ba kua damgibu.

⁸ Yen biru sunə kpao u bandu di wi u kun Yosefun wāarun gari gee yē.

⁹ Yera u win təmbu səəwa u nee, Isireliba wee, ba sun dabiru kere ba maa sun dam kere. N n men na, kari baka sa tii derie.

¹⁰ Tabu bù n da seewa ba koo besen werəbu somi bu ka sun tabu ko. Bà n kpa bu sere sun kisirari bu doona. Yen sō, i de su bu bwisi gee kasua su ka ben marubu yōraysia kpa bu ku maa dabiru sosi.

¹¹ Ma ba bu səman wirugibu gəsia be ba koo bu yoo səm səsəginu koosia. Nge meya ba kua ba ka wuu marosu bana si ba sokumə Pitomu ka Ramusesi, si su kua Egibiti sunən dukia beru yenu.

¹² Adama nge me ba bu nəni səəmə, nge meya ba maa dabiamə ba sosimə. Ma Egibitigibu ba bu tusə n banda.

¹³ Ma ba bu yoo səmburu doke.

¹⁴ Ba birikiba muramɔ ka sɔndu, ba maa gbee sɔma baayere mò. Ma ben wāara sēsia domi ka nuku kɔsura ba ka bu sɔma ye kpuro koosiamɔ.

Egibiti sunɔ u Isireliba nɔni sɔɔmɔ

¹⁵ Ma Egibiti sunɔ u Heberuban marusio beni, Sifira ka Pua sɔɔwa u nεε,

¹⁶ ì n Heberuban kurɔbu marusiamɔ, ì n wa bii tɔn durɔwa ba mara, i nùn goowo. N n tɔn kurɔn na, i nùn derio u n wāa.

¹⁷ Adama marusio be, ba Gusunɔ nasie. Yen sɔna ba n̄ kue nge mε sunɔ wi, u bu yiire. Ba bii be kpuro deriwa.

¹⁸ Ma u bu soka u nεε, mban sɔna i ka kua mε, i dera bii be, ba wāa.

¹⁹ Marusio be, ba nùn wisɑ ba nεε, Heberuban kurɔbu ba n̄ sāa nge Egibitigibu. Ben wasi yi sāu. Ba ra mawa su sere tunuma.

²⁰⁻²¹ Ma Gusunɔ u marusio be durom kua u ben tii bibu kā yèn sɔ ba nùn nasie. Meyə maa Heberu be, ba dabiamɔ ba dam sosimɔ.

²² Ma Egibiti sunɔ u win tɔmbu kpuro wooda wε u nεε, i Heberuban bii wε tɔn durɔbu kpuro kpɛeyɔ daa baka te ba mò Nilu sɔɔ, kpɔ i bii wε tɔn kurɔbu deri.

Mɔwisin marubu

2

¹ Durɔ goo wāa Lefin bweseru sɔɔ, win kurɔ maa sāa win bwese te.

² Yera saa ye sɔɔ, ye ba mənna ka kurɔ wi, ma kurɔ wi, u gura sua u mara bii tɔn duro. U wa ma bii wi, u wā, ma u nùn berua suru ita.

³ Saa ye bii wi kun maa berurɔ, u kpakoro bwīgiru kua u tu kɔntaa ka dāa swīi swīlinu tεeni,

nim mu ku ka du mi, ma u bii wi sua u kpẽe sœ. U da u tu yi naa yarin suunu sœ daa baka ten gooro.

4 Ma bii win sesu u da mi, u yõ n dësire u ka mœera u wa ye n koo bii wi deema.

5 Saa ye sœra Egibiti sunœn bii tœn kurœ u na daaru mi, u ka wobure. Ma win yoba bœsu daa ten bœwœ. Ye u kpakoro bwïgii te wa, ma u yoo ben turo gœra u ka tu na.

6 Yera u tu wukia u deema bii wœera ta waa mi, tœn durœ, ta sumœ. Ma wœnwœnda nùn mwa u nee, Heberuban biiwa.

7 Yera bii win sesu besiramœ u sunœn bii wi sœwa u nee, a kĩ n da n nun goo kasuama Heberuban kurœbu sœ wi u koo nun bii wi naœria?

8 Ma sunœn bii wi, u nee, oo, a doo.

Yera wœndia wi, u da u bii wœe ten mero sokuma.

9 Ye u na, yera sunœn bii wi, u nee, a bii wi mœ a man naœria, kon da nun yen kœsiaru wœ.

Kurœ wi, u bii wœe te sua u ka da u naœri.

10 Sanam me bii wi, u bœm karabu tura, yera u ka nùn wura, ma sunœn bii wi, u nùn kua nge win tiin bii maruro. U tii sœwa u nee, na nùn yaramawa nim di. Yen sœ, win yœsira Mœwisi.

Mœwisi u yakura u da Madianis

11 Sanam dœ sanam wure, Mœwisi u kpœa. Yera u win mero bisibu Heberuba beram da, u wa ba sœm sœsœginu mœ. Ma u mam Egibitigii goo wa u ben turo soomo u kĩ u go.

12 Yera Mœwisi u mœera gee ka gio, u ñ goo wa. Ma u Egibitigii wi so u go. U nùn sikua yani seeri sœ.

13 Yen sisiru u kpam wura mi. Yera u deema Heberuba yiru ba sannamœ. Ma u bu yakiana u wi

u kun gem mə sɔ̄wa u nεε, mbən sɔ̄na a wunen beruse soomə.

¹⁴ Ma durɔ wi, u Mɔ̄wisi wisə u nεε, wara nun kua bəsen wirugii a ka sun siri. A kĩ a man gowa nge mε a Egibitigii wi go?

Ye Mɔ̄wisi u nua mε, berum nùn mwa. U nεε, ñ n men na, təmbu kpuro ba gari yi nua.

¹⁵ Saa ye Egibiti sunə u nua ye ya koora yera u swaa kasu u ka Mɔ̄wisi go. Adama Mɔ̄wisi u yakura u doona min di u da u wāā Madianin temə.

Sɔ̄o teeru u da u sɔ̄ dəkə gaan bɔ̄kuə.

¹⁶ Yera Madianin yāku kowon bii wəndiaba nɔ̄eba yiru ba nim takam na dəkə mi, ma ba nim yibia sabenun nim nəru yero ben baaban sabenu nu ka nɔ̄.

¹⁷ Ma kparobu gaba na ba bu gire. Adama Mɔ̄wisi u seewa u bu sanna u ben sabenu nim kā.

¹⁸ Saa ye ba gəsira yənuə, ben tundo Rewelin mi, wi ba maa mò Yetoro, u nεε, aməna i ka yellu wəma mε gisə.

¹⁹ Ba nùn wisə ba nεε, Egibitigii goowa u ka sun yina ye kparo be, ba sun gire, sere u mam sun nim taka u bəsen sabenu kā.

²⁰ Yera u win bii be bikia u nεε, mana durɔ wi, u sere wāā. Mbən sɔ̄na i ñ ka nùn nε. I doo i nùn sokuma u na u di.

²¹ Ye Mɔ̄wisi u na u di ma u wurə u ka sinə durɔ win mi. Ma u nùn bii ben turo kā kurɔ, wi ba mò Sefora.

²² Kurɔ wi, u gura sua u Mɔ̄wisi bii tən durɔ marua. Yera Mɔ̄wisi u nùn yīsiru kā ka win barum Geesəmu, yen tubusiana, səo, domi u nεε, u sāawa səo tem tukumə.

Gusuno u Mɔ̄wisi sokə u ka Isireliba wəra

²³ Sanam dəə sanam wure, Egibiti sunə wi, u gu. Saa ye səə, Isireliba ba weeweenu mə ba wuri mə ben yoo səma yen sə. Ben wuri yi, yi Gusunə girari,

²⁴ ma u ben weeweenu nua. N deema u n̄ win arukawani duari ye u ka ben baababa Aburahamu ka Isaki ka Yakəbu bəkua.

²⁵ Yera u bu məerima u ben wənwəndu wa.

3

¹ Saa ye səə, Məwisi u win dokiri Yetoro, Medianin yāku kowon sabenu kpare. U ka nu da yakasə səə duu yeru gia. Ma u tura sere guu te ba mə Horebuə te ba maa sokumə Sinai te Gusunə u tii gəsia.

² Yera Yinni Gusunən gərardo * u ka nùn gari kua dəə yarin di yi yi wāa awīi gəen suunuə. Məwisi u məera u wa wee, awīi yi kpuro yi dəə mə, adama yi n̄ dəə mwaaramə.

³ Ma u nəε, kon gəra n kāsi baka te wawa, kpa n wa yēn sə awīi yi, yi n̄ dəə mwaaramə.

⁴ Ye Yinni Gusunə u wa ma u gera u ka wa, yera u nùn soka saa awīi yin suunu səən di u nəε, Məwisi, Məwisi.

Ma Məwisi u wura u nε, nε wee.

⁵ Gusunə u nε, a ku susimə mini. A wunen salubata ye poto domi nəna na wāa mini,

⁶ nε wi na sāa wunen sikadoba Aburahamu ka Isaki ka Yakəbun Yinni.

Ma Məwisi u win wuswaa berua domi bərum nùn mə u ka Gusunə məeri.

* **3:2 Yinni Gusunən gərardo** - Heberuba ba ku ra kā bu Gusunən yīsiru soku. Yen səna ba yorua Yinni Gusunən gərardo. N deema Gusunən tii tiwa u ka nùn gari kua.

7 Yinni Gusunø u kpam nεε, na nεn tømbun nɔni swãaru wa be ba wāa Egibitiø. Na maa ben wee-weenu nua ðam mε ba bu døremøn sõ. Na ben nuku Sankiranu yē.

8 Yera na sarama n ka bu wøra Egibitigibun nɔman di, kpa n ka bu da tem bakam gam sɔø mε mu gea sāa mu tim ka bom yiba. Tem mε sɔøra Kananiba kq Hεtiba ka Amøreba ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiba ba wāa.

9 Wee, na Isireliban weeweenu nua. Na maa ðam mε wa mε Egibitigiba bu døremø.

10 A doo n nun gøri tε Egibiti sunøn mi, a nεn tømbu Isireliba yarama win tem di.

Gusunø u win yīsiru Møwisi tubusia

11 Møwisi u nùn wisa u nεε, wara ra n ne n ka da Egibiti sunøn mi, n Isireliba yara win tem di.

12 Gusunø u nεε, ko na n ka nun wāa. Sanam mε a tøn be yarama Egibitin di, guu tenin miya i ko na i man sā. Yeniwa ya ko n sāa yīreru a n ka yē ma nεna na nun gøra.

13 Møwisi u Gusunø sɔøwa u nεε, ñ n mεn na, kon da Isireliban mi, n bu sõ n nεε, besen sikadoban Yinniwa u man gørima ben mi. Adama bà n man bikia, amøna win yīsiru, mba kon gere.

14 Gusunø u nùn wisa u nεε, nεna wi na ra n wāa. A Isireliba wisio a nεε, wi u tii sokumø Wi u ra n wāa, wiya u nun gørima ben mi.

15 Meniwa nεn yīsiru sere ka baadommø. Meyø ba ko n da man soku sere ka ben bweserun bibø. Ma u kpam Møwisi sɔøwa u nεε, ameniwa kaa Isireliba sõ a nεε, ne wi na ra n wāa na sāa bøen sikadoba Aburahamu kq Isaki kq Yakøbun Yinni, na maa nun gørima ben mi.

16 A doo a Isireliban guro gurobu mənna a bu sɔ a nɛɛ, ne wi na ra n wāa, na sāa b̄een sikadoba Aburahamu ka Isaki ka Yakəbun Yinni, na maa nun kure na ka nun gari kua na nɛɛ, na bu wa, na maa wa ye ba bu kuamme Egibiti.

17 Ma na nɛɛ, kon bu yara Egibitin di mi ba nɔni swāaru waamɔ. Kpa n ka bu da Kananiba ka Hetiba ka Amoreba ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiban temɔ me mu tim ka bom yiba.

18 Ba koo wunɛ gari wura kpa wunɛ ka Isireliban guro gurobu i da Egibiti sunɔn mi, i nɛɛ, ne wi na ra n wāa na sāa b̄ee Heberuban Yinni, na maa ka b̄ee gari kua. U de i da gbaburɔ i tonda nge sɔɔ itan sanum saka kpa i ne b̄een Yinni yākuru kua mi.

19 Na yē ma Egibiti sunɔ ù n nua me, u ñ wuramɔ i da ma n kun mɔ na nùn nɛn dam sɔɔsi.

20 Yen sɔ, kon nɛn nɔmu dəmia kpa n sɔm maamaaki bwese bweseka dabinu ko Egibiti. Yen biru ba koo b̄ee gira i doona.

21 Sanam me ba koo doona ba ñ doonɔ nɔm dira. Domi kon de nɛn tɔmbu bu kii geeru wa Egibitigibun mi.

22 B̄een tɔn kurɔ baawurewa u koo win beruse ñ kun me ka wi ba wāa yenu teu sɔɔ bura yāa ni ba kua ka wura ka sii geesu kana, ka maa beka kpa bu ye kpuro ben bibu dokeea. Nge m̄eyə i ko ka Egibitigibun arumani gura.

Məwisi u kī u Gusunɔn sokuru yina

4

1 Ma Məwisi u wisə u nɛɛ, na tɔn be yē. Ba ñ koo man naane ko. Ba ñ gari yi swāa dakimɔ. Ba koo nɛɛ, wunɛ Yinni Gusunɔ a ñ man kure a ka man gari kue.

² Yinni Gusunø u nùn bikia u nεε, mba a neni wunen nømuø mi.

Møwisi u nεε, dëka.

³ Ma Yinni Gusunø u nεε, a ye kðawø temø. Ma u ye kð temø, ma ya gøsia waa. Yera Møwisi u duka sua yen min di.

⁴ Yinni Gusunø u kpam nùn sðøwa u nεε, a wunen nømu dømia kpa a yen siru nεnε a sua.

Ma u win nømu dømia u yen sii te nenua u sua, ma ya kpam gøsia dëka win nømuø.

⁵ Yinni Gusunø u maa nεε, yениwa kaa ko, kpa bu già ma nε wi na ra n wāa na ka nun gari kua, nε wi na sāa ben baababa Aburahamu ka Isaki ka Yakøbun Yinni.

⁶ Ma Yinni Gusunø u kpam nεε, a wunen nømu dokeo wunen yaberun sðøwø tororø.

Ma u doke, yen biru u wuna. Wee ga burura nge wësu, ga bara disigiru wa.

⁷ Yinni Gusunø u kpam nεε, a maa wunen nømu ge wesio mi.

U wesia, ma u ge wuna. Ma ga kpam kua nge mε ga raa Sāa.

⁸ Yinni Gusunø u nεε, bà kun nun naanø kue, bà kun yñre gbiikiru wure, ba koo yiruseru wura.

⁹ Bà kun maa wure baa mε ba yñrenu yiru ye wa, bà n wunen gari yina, a daa baka ten nim søko a yari temø. Nim mε a søka mi, mu koo gøsiawa yεm temø.

Gusunø u Aroni gøsa u ka Møwisi somi

¹⁰ Yera Møwisi u Yinni Gusunø wisø u nεε, Yinni, gari gerubu bu ra n ka man sε yellun di, baa ka tε ye a ka man gari mò, domi nεn yara bunu.

¹¹ Ma Yinni Gusunø u nùn sðøwa u nεε, wara tønun nøø kua. Wara ra tønu ko soso. Wara ra

yam waasie. Wara ra tənu ko wəko. N n nε, Yinni Gusunə wi ro?

¹² N n mən na, a doo tə. Kon nun somi. Kon nun sə̄si ye kaa gere.

¹³ Adama Məwisi u nεε, aawo, a goo gəsio a gəri.

¹⁴ Saa yera Yinni Gusunə u ka Məwisi məru kua. Ma u nεε, n n Aroni Lefi u sāa wunen məə? Na yə̄ ma gari gerubu kun ka nùn sē. Win tii wee, u nun sennə sisi. U n nun wa, win nukura koo dora.

¹⁵ A ka nùn gari koowo, kpa a nùn sō̄ye u koo gere. Nəna kon wunen nəə ka win nəə dendì, kpa n bε̄ sə̄si ye i ko ko.

¹⁶ Wiya u koo təmbu wunen gari tusia. U ko n sāa nge wunen nəə, kpa a n sāa nən kəsire win sō̄.

¹⁷ Tə, a deka ye suo ye kaa ka ȳrеру ko, kpa a n ye nəni wunen nəmuə.

Məwisi u gəsira Egibitiō

¹⁸ Yen biru Məwisi u doona min di. U gəsira u da win dokiri Yetoron mi. Ye u tura mi, u nùn sō̄wa u nεε, a de n da n nən dusibu wa me ba ka wāa Egibitiō.

Ma Yetoro u nùn sō̄wa u nεε, a doo ka bəri yəndu.

¹⁹⁻²⁰ Ma Məwisi u win kurə ka win bibu sua u bu kətəkunu yəəsia ba da Egibitin temə. U maa deka ye sua ye Gusunə u nùn sō̄wa u n nəni mi. Domi Yinni Gusunə u raa nùn sō̄wa u nεε, be ba raa kasu bu nùn go, be kpuro ba gu. Yen sō̄, u gəsiro u da Egibitiō.

²¹ Yinni Gusunə u kpam Məwisi sō̄wa u nεε, tə, a doo Egibiti mi, kpa a n yaaye ȳre ni na nun nəmu beria, a ka nu ko Egibiti sunən wuswaa. Adama kon win gəru bəbiasia. U n wuramə u tən be deri bu doona.

22 Kpa a nùn sõ a nεε, ameniwa nε, Yinni Gusunø na gerua, Isirelin bweseru ta sãawa nge nèn bii yeruma.

23 Yen sõ, u de nèn bii wi, u doona u ka man sã. U n maa yina, kon win bii yeruma go.

24 Swaa sωω mi Møwisi u yõra u kpuna, miya Yinni Gusunø u nùn sere, u kĩ u nùn go.

25 Ma Sefora u kpee nωω durorugiru sua u win bii bango kua, ma u win sen sarusu sua u ka Møwisin tiin tøn durøru baba u nεε, wee, na wunen woro yεmgiru kua.

26 Bango yen sõna u gerua mε. Sanam mε sωωra Yinni Gusunø u Møwisi deri.

27 N deema Yinni Gusunø u raa Aroni sõωwa u nεε, a seewo a Møwisi sennø da gbaburø.

Aroni u seewa u da ma u ka Møwisi yinna guu ten mi, te Gusunø u tii gøsia. Ma ba gabana ba bøkasina nuku dobun sõ.

28 Yen biru Møwisi u Aroni saaria kpuro ye Yinni Gusunø u ka nùn gørima, ka yĩre ni u nùn sõωwa u ko.

29 Ma Møwisi ka Aroni ba gurena ba da Egibitiø, ba Isireliban guro gurobu menna.

30 Ma Aroni u bu gari yi kpuro saaria yi Yinni Gusunø u Møwisi sõωwa mi. Ma Møwisi u tøn be yĩre ni kua.

31 Yera, ba naane doke. Ba già ma Yinni Gusunø u wa nge mε ba bu nøni sõωmø. Të u kĩ u bu faaba ko. Ma ba yiira ba nùn sãwa.

Møwisi ka Aroni ba da Egibiti sunøn mi

5

¹ Yen biru Mowisi ka Aroni ba seewa ba da Egibiti sunon mi ba nee, ameniwa Isireliban Yinni wi ba mà Wi u ra n waa, u gerua. U nee, a de win tombu bu da gbaburø bu sãaru ko.

² Ma Egibiti suno u nee, wara ba mà Wi u ra n waa, n ka sere nùn mem ñoowa, n de bee Isireliba i doona. Na ñ nùn yë. Na ñ maa derimo i doona.

³ Yera ba nee, besë Heberuban Yinniwa u sun kure u ka sun gari kua. Yen sõ, a de su da gbaburø nge sõ itan sanum saka su ka nùn yãkuru kua, kpa u ku raa sun bara bakaru kpëe su gbi, ñ kun me u de bu sun go tabu soo.

⁴ Ma Egibiti suno u bu sôowa u nee, wune Mowisi ka Aroni, mban sôna i tñ be sômburu yôrasia. I doo i been sôma ko.

⁵ Wee, ye tñ be, ba marura ba dabia tê tem meni soo, yera i kî i ben sômburu yôrasia?

Ba Isireliba sômburu sosia

⁶ Dôma teya Egibiti suno u wigii be ba tñ be kpare sôma ye soo, ka Isireliban swaa gbiobu sôowa u nee,

⁷ i ku ra maa tñ be takâ noo wë nge yellu bu ka birikiba ko. I de ben tii bu da bu takâ noo kasu.

⁸ Ka me, i ku ben birikiban geeru kawa me ba ra raa ko yellu. Domi yikura ta bu mà. Yen sôna ba weeweenu mà ba mà, bu da bu ben Yinni yãkuru kua.

⁹ I de tñ ben sômburu tu sësø sosi, kpa ba n tu mà. Sanam me, ba ñ koo maa weesu swaa daki.

¹⁰ Ma be ba tñ be kpare sôma ye soo mi, ka Isireliban swaa gbiobu ba na ba bu sôowa ba nee,

ameniwa Egibiti suno u gerua. U nee, u n maa bee taka noo wexe.

¹¹ N n men na, i doo i beeen taka noo kasu mi i ko wa. Adama ka me, sa n gaaanu kawam o beeen s oma soo.

¹² Ma ton be, ba yarina baama Egibitin tem soa, ba yakasu kasu bu ka taka noo ko.

¹³ Be ba bu kpare s oma ye soa, ba bu baasi ba m o, i beeen s oma yibio t otru baatere nge me i ra raa ko, sanam me ba bee taka noo wexe.

¹⁴ Ma ba Isireliban swaa gbio be Egibiti sunon tomba wuna soom o ba bu bikiam o, mban s ona i n beeen birikiban geeru yibie gaa ka giso nge me i ra raa ko.

¹⁵ Sanam me soora Isireliban swaa gbio be, ba da ba Egibiti suno wuri koosim o ba m o, mba n kua, yinni, a ka sun yenin bweseru kuamm e.

¹⁶ Ba ku ra maa sun taka noo w e. Kpa ba n m o su birikiba muro. Yen biru sa kun kue, kpa ba n sun soom o. N sere deema, wunen tombun taarewa.

¹⁷ Ma Egibiti suno u bu wisa u nee, yikurobu bee, i n garu kobu k i. Yen s ona i gerum o, n de i da i Yinni Gusuno yaku kuru kua.

¹⁸ I doo ten te ge i beeen somburu ko. Goo kun maa bee taka noo wexe. Adama birikiban gee tee tera i ko n muram o mi.

¹⁹ Isireliban swaa gbio be, ba wa ma ben wahala ya sosim owa domi ba nee, bu ku raa ben birikiban geeru kawe. T otru baatere ka ten sombura.

²⁰ Ye ton be, ba yarima Egibiti sunon min di, ba Mowisi ka Aroni deema ba y o ba bu mara.

²¹ Yera ba bu s owa ba nee, Yinni Gusuno u bee waam o. U koo maa bee siri. Beeya i sun tusiru kasua

Egibiti suno ka win təmbun mi. Wee, i takobi doke ben nəmuə bu ka sun go.

²² Ma Məwisi u wura Yinni Gusunən mi, u nəe, Yinni, mba n dera a tən be kōsa kuammə. Mban səna a man gərima ben mi.

²³ Saa mìn di na da Egibiti sunən mi, na ka wunen yīsiru nùn gari səwa, u wunen təmbu gəba kuammewa, a n maa bu wore sere ka tē.

6

¹ Yinni Gusunə u Məwisi səwa u nəe, tē kaa wa ye kon Egibiti suno kua. Kon nùn tilasi ko u ka bu yōsu bu doona. U koo mam bu girawa win tem di.

Gusunə u kpam ka Məwisi gari kua

² Ma Gusunə u kpam ka Məwisi gari kua u nəe, nəna Wi u ra n wāa.

³ Na Aburahamu ka Isaki ka Yakəbu kure na ka bu gari kua. Ba maa gia ma nəna na sāa Gusunə Dam kpurogii. Adama ba n tuba ma nən yīsira Wi u ra n wāa.

⁴ Na maa ka bu arukawani bəkua ma kon bu Kananin tem wē mu ko begin mè səo ba sina nge səbu.

⁵ Na Isireliban weeweenu nua mi ba yoru dimə Egibitigibun mi, na maa nən arukawani ye yaaye.

⁶ Yen sō, a Isireliba səwa a nəe, nəna Wi u ra n wāa, na kon maa bu wəra saa wahala ye Egibitigiba bu koosiamən di. Kon bu yakia ben yorun di, kpa n nən dam səssi n Egibitigibu wahala doke, kpa n nən təmbu faaba ko.

⁷ Kon bu mwa bu ko nən təmbu, kpa n ko ben Yinni, kpa bu gia ma nəna Wi u ra n wāa, na maa sāwa ben Yinni nə wi na bu yakiamə ben yoo səma ye Egibitigiba bu koosiamən di.

⁸ Na kon bu duusia tem me səə, me na Aburahamu ka Isaki ka Yakəbu nəə mwəseru kua na nəε, kon bu wə ba n mə. Nə wi na ra n wāa nəna na gerua me.

⁹ Yera Məwisi u da u Isireliba gari yi səəwa. Adama ba n̄ nùn swaa daki, domi ben yoo səm səsəgii ni, nu kpēa sere ba mwia kpanamə.

¹⁰ Ma Yinni Gusunə u Məwisi səəwa u nəε,

¹¹ a seewo a da a Egibiti sunə sə u be de Isireliba bu doona win tem di.

¹² Ma Məwisi u Yinni Gusunə wisə u nəε, wee Isireliba ba n̄ nen gari swaa daki. Aməna Egibiti sunə u koo ka man swaa daki. Na n̄ daa nun səəwa ma gari gerubu ra n ka man sə?

¹³ Yen biru Yinni Gusunə u Məwisi ka Aroni wooda wə ye ba koo Isireliba ka Egibiti sunə sə kpə bu ka Isireliba yara Egibitin di.

Məwisi ka Aronin bwese kera Isireliba səə

¹⁴ Isirelin bii gbiikoo wi ba mə Rubəni, win bibun yīsa wee, Enəku ka Paalu ka Hesironi ka Kaami. Ben min diya Rubenin bwese keri marura.

¹⁵ Be ba maa sāa Simeəba, beya Yemueli ka Yamini ka Ohadi ka Yakini ka Sokaa ka Səəlu wīn mero sāa Kananigii. Ben min diya Simeən bwese keri marura.

¹⁶ Be ba maa sāa Lefin bibu, beya Geesəni ka Kehati ka Merari. Ben min diya Lefin bwese keri maa marura. Ben baaba Lefi wi, u kuawa wəə wunaa weeru ita sari u sere gu.

¹⁷ Ma Geesəni u seewa u bii tən durəbu yiru mara. Beya Libini ka Simei. Ma ba marura ba kua Geesənin bweseru.

¹⁸ Be ba maa sāa Kehatiba, beya Amuramu ka Yisehari ka Heboroni ka Usieli. Ma ben baaba

Kehati wi, u kua wɔ̄o wunaa teeru ka wɔkura ita u sere kpuna u gu.

¹⁹ Be ba maa sāa Mərariba, beya Makili ka Musi. Beni kpurowa ba kua Lefin bwese keri.

²⁰ Amuramu u win tiø Yokebødi sua kurø. Wiya u ka Aroni ka Møwisi mara. Amuramu wi, u kuawa wɔ̄o wunaa weeru ita sari u sere kpuna u gu.

²¹ Be ba maa sāa Yiseharin bibu, beya Kore ka Nefegi ka Sikiri.

²² Be ba maa sāa Usielin bibu, beya Mikali ka Elisafani ka Sitiri.

²³ Aroni u Eliseba, Abinadabun bii sua kurø. Kurø wi, u sāawa Nasonin sesu. Ma u ka Aroni bibu mara. Bera Nadabu ka Abihu ka Eleasaa ka Itamaa.

²⁴ Be ba maa sāa Koren bibu, beya Asiri ka Elikana ka Abiasafu. Ben min diya Koren bwesera marura.

²⁵ Ma Eleasaa, Aronin bii wi, u Putielin bii wɔndia turo sua kurø. U ka nùn bii tøn durø mara. Bii win yisira Fineesi. Be sa wa mi kpuro, beya ba sāa Lefin bwese kerin wirugibu.

²⁶ Be sɔɔra Yinni Gusunø u Møwisi ka Aroni gøsa bu ka Isireliba yara saa Egibitin di. U nεε, bà n yario bu de ba n swiñine bweseru ka bweseru ba n søka sāa SWEE SWEE.

²⁷ Ma Møwisi wi ka Aroni wi, ba wura ba da ba Egibitin sina boko wi kana u de Isireliba bu yari win tem di.

Yinni Gusunø u win nøø mwεεru sire

²⁸ Sanam me Yinni Gusunø u ka Møwisi gari kua Egibitiø,

²⁹ u nùn sɔɔwø u nεε, nεna Wi u ra n wāa. A Egibiti sunø sɔɔwø kpuro ye na nun sɔɔmø mini.

30 Ma Mowisi u Yinni Gusunø wisø u nεε, wee, gari gerubu ra n ka man sñ. Egibiti sunø u koo wura u man swaa daki?

7

1 Yinni Gusunø u Mowisi sñøwa u nεε, wee, na nun kua nen kɔsire Egibiti sunøn sñ. Wunen mao Aroni u ko n maa sña wunen gari gero.

2 Wuna kaa nùn sñ ye na nun sñømø kpuro. Wiya u koo maa Egibiti sunø sñ, kpa u de Isireliba bu doona win tem di.

3-4 Kon de Egibiti sunøn gɔru gu bøbia sere u n bεε swaa dkimo, baø me kon yíre nanumgii dabinu ko win temø. Yen sñ, na kon nùn nen dam sñøsi n win tømbu wahala doke, kpa n nen tømbu Isireliba yara win tem di, ba n søka sña swεε swεε nge tabu kowobu.

5 Sanam me na nen dam sñøsi tem mi, ma na Isireliba yara min di, sanam meya Egibitigiba koo già ma nena Yinni Gusunø.

6 Ma Mowisi ka Aroni ba kua mam mam nge me Yinni Gusunø u bu sñøwa.

7 Sanam me ba ka Egibiti sunø gari yiba mò, Mowisi u mowwa wðø wεne, ma Aroni u mø wðø wεne ka ita.

Egibiti sunø u yina u Mowisi ka Aroni swaa daki

8 Yen biru Yinni Gusunø u Mowisi ka Aroni sñøwa u nεε,

9 Egibiti sunø ù n bεε sñøwa u nεε, i nùn yíreru kuo te ta sñøsi ma nena na bεe gørima, saa ye soøra wunø Mowisi kaa Aroni sñ u win døka suo u ye kɔ sunø win wuswaaø. Ya koo gøsia waa.

10 Ma ba seewa ba da Egibiti sunøn mi, ba kua ye Yinni Gusunø u bu sñøwa. Aroni u win døka ye

kõ sunɔ wi ka win bwãabun wuswaaø. Ma ya gøsia waa.

11-12 Yera Egibiti sunɔ u win bwiseigibu ka win timgibu ka win sɔrobu soka. Ben baawure u dobo dobo kua, u win dëka kõ ma ya gøsia waa. Adama Aronigia ya begii mwëeki.

13 Ka mε, Egibiti sunɔn gɔru ga bøbia, u ñ maa Møwisi ka Aronin gere swaa daki, nge mε Yinni Gusunɔ u raa gerua.

Wahala gbiikaaye Gusunɔ u Egibitigibu doke, yem

14 Yinni Gusunɔ u kpam Møwisi sɔɔwa u nee, Egibiti sunɔn gɔru ga bøbia. U yina tɔn be, bu doona.

15 Wee u koo da daaro buru buru yellu. A doo a ka nùn yinna daarun goorø kpa a n dëka ye neni, ye ya raa gøsia waa mi.

16 Kpa a nùn sɔ a nee, ne Gusunɔ Heberuban Yinniwa na nun gɔrima win mi. U de nɛn tɔmbu bu da bu man sã gbaburø. Na wa ma sere ka tɛ u ñ gari yi swaa sue.

17 Yèn sɔ u nee, u ñ man yɛ, yen sɔna na nee, ameniwa u koo ka man già, ne wi na ra n wāa. A daa ten nim soowo ka dëka ye a neni mi, kpa n nim mε gøsia yem.

18 Swɛe yi yi wāa daa te sɔø, kpa yi gbi, kpa daa ten nim mu sankira sere Egibitigibu bu kpana bu mu nɔ.

19 Yera Yinni Gusunɔ u Møwisi sɔɔwa u nee, a Aroni sɔɔwɔ u win dëka suo u ye tii Egibitin nim kpuron wøllø mε mu wāa daano ka yerusø ka sere kotosø ka wekenø. Mi nim mu wāa kpuro gesi mu koo gøsiawa yem, kpa yem mu n wāa Egibitin tem kpuro sɔø.

20 Ma Məwisi ka Aroni ba kua nge mε Yinni Gusunø u bu sɔ̄wa. Aroni u win dëka ye sua, ma u daa ten nim so Egibiti sunø ka win bwãabun wuswaaø. Ma mu gɔ̄sia yem.

21 Sw̄ee yi yi wāa daa te søø, yi gu. Ma daa ten nim mu sankira. Egibitigiba kpana bu mu nø. Ma nim mε mu wāa tem mε kpuro søø mu kua yem.

22 Adama Egibitin sərobu ba maa kua mε ka ben dobo dobo. Ye Egibiti sunø u wa mε, ma win gɔ̄ru ga bɔ̄bia, u ñ Məwisi ka Aronin gari swaa daki nge mε Yinni Gusunø u raa gerua.

23 Egibiti sunø u gɔ̄sira win yenuø. Gari yi, yi ñ mam nùn nande.

24 Ma Egibitigibu kpuro ba tem gba gba daa ten goorø bu ka nim wa bu nø, domi ba ñ kpẽ bu daa ten nim nø.

25 Ma daa ten nim mε, mu gɔ̄sire yem n ka kua sɔ̄ø nɔ̄øba yiru saa dəma tèn di Yinni Gusunø u derø ba mu so.

Wahala yiruse, surenu

26 Yen biru Yinni Gusunø u kpam Məwisi sɔ̄wa u nεε, a doo Egibiti sunøn mi, a nùn sɔ̄ a nεε, ne Yinni Gusunø na nεε, u de nen təmbu bu da bu man sã.

27 U n maa yina u bu kara bu doona, kon de surenu yibu nu wahala doke win tem søø kpuro.

28 Surenu koo marura daa baka ten di, kpa nu gasirima sere win yenuø ka win dii sɔ̄wø ka win kpinu wɔllø n ka da win bwãabu ka win təmbun diaø. Nu koo mam du sere doo koo yeno ka sonø.

29 Sure ni, nu ko nu n kabirimø kpa nu win tii ka win təmbu ka win bwãabu makiri.

8

¹ Ma Yinni Gusunø u Møwisi sðøwa u neε, a Aroni sð u doo u win nømu dømia u døka ye tñi daanu ka yerusun wøllø kpa surenu nu gasirima nu na nu n wðaa Egibitin tem søø.

² Yera Aroni u win nøma dømia Egibitin daanu già, ma surenu nu gasirima nu Egibitin tem wukiri.

³ Adama Egibiti sunøn søro be, ba maa kua me, ka ben dobo dobo. Ba dera surenu nu gasirima Egibitin temø.

⁴ Ma Egibiti sunø u Møwisi ka Aroni soka u neε, i Yinni Gusunø kanø u sure ni doonasia ne ka nøn tømbun min di, kpa n de tøn be, bu doona bu nùn yákuru kua.

⁵ Sanam meya Møwisi u Egibiti sunø sðøwa u neε, na wunen gere mara, a man sð saa yerà dim dim kon Yinni Gusunø kana wunø ka wunen tømbu ka wunen bwðabun sð, u ka de sure ni, nu tonda bøe ka bøen yenusun di, kpa nu kun maa tie ma n kun mø daa bakaru søø.

⁶ U wisa u neε, sia.

Ma Møwisi u neε, n koo koora me, kpa a gia ma goo sari wi u sãa nge Gusunø bøsen Yinni.

⁷ Sure ni, nu koo ka nun tonda nu geera wunen bwðabu ka wunen tømbu ka bøen yenusun di. Daa bakaru tøna søøra nu ko nu n tie.

⁸ Yen biru Møwisi ka Aroni ba yara Egibiti sunøn min di. Ma Møwisi u Yinni Gusunø nøøgiru sue u sure ni gira ni u Egibiti sunø wisi mi.

⁹ Ma Yinni Gusunø u kua nge me Møwisi u bikia. Yera sure ni, nu gbisuka diaø ka yenu yaariø ka gbeao.

10 Ba nu gura ba mənna mənna. Ma nin nubura yiba tem mə səo.

11 Ye Eglibiti sunə u wa ma wahala ya dwiliya yera u kpam win gɔru bəbiasia. U ñ maa Məwisi ka Aroni swaa daki, nge mə Yinni Gusunə u raa gerua.

Wahala itase, gaanikunu

12 Yen biru Yinni Gusunə u Məwisi sɔ̄wa u nee, u Aroni sɔ̄wə u win deka suo u tem so, kpa tua yu gəsia gaanikunu Egibitin tem kpuro səo.

13 Ma ba kua nge mə. Tua kpuro ya gəsia gaanikunu tem mə kpuro səo. Gaanikuu ni, nu dua təmbu ka yaa sabenu səo.

14 Ma sərobu ba dobo dobo kua bu ka maa gaanikunu ko. Adama ba kpana. Gaanikuu ni, nu wāawa baama.

15 Yera səro be, ba Egibiti sunə sɔ̄wa ba nee, Gusunən tiin dama mini.

Adama ka mə, Egibiti sunən gɔru ga bəebu. U ñ Məwisi ka Aronin gari swaa daki nge mə Yinni Gusunə u raa gerua.

Wahala nnese, gbabu swēe

16 Yen biru Yinni Gusunə u maa Məwisi sɔ̄wa u nee, a seewo buru buru yellu a da a ka Egibiti sunə yinna sanam mə u dəə daaro, kpa a nùn sə a nee, ameniwa ne Yinni Gusunə na gerua. U de nen təmbu bu da bu man sə.

17 U ñ maa yina nen təmbu bu doona kon nùn gbabu swēe surema yi yi koo wi ka win bwāabu ka win təmbu kuni. Egibitigibun yənusu kpurowa su ko n gbabu swēe yiba kpa yi tem wukiri.

18 Adama dəma te, na ñ derimə gbabu swēe yi da Goseniə mi nen təmba wāa, kpa u già ma ne, Yinni Gusunə na wāa tem mə səo.

19 Kon nən təmbu ka win təmbu wunana. Siawa yĩre te, ta koo səəsira.

20 Yinni Gusunə u kua nge mε. Gbabu swēe wuuru ta Egibiti sunə ka win bwāabun yənusu wɔri. Ma Egibitin tem kpuro mu sankira gbabu swēe yin saabu.

21 Yera Egibiti sunə u Məwisi ka Aroni sokusia u nεε, i doo i bεen Yinni yāku te kua tem mε səə, i ku yari.

22 Adama Məwisi u wisə u nεε, n n̄ koorə mε domi bəsen yākunu ko n sāa taare Egibitigibun nəni səə. Sà n maa yāku taareginu kua ben nəni biru, ba n̄ koo sun kpenu kasuku?

23 Yen sō, sa ko dawa gbaburə mi n toma nge sō itan sanum saka su ka Gusunə bəsen Yinni yākuru kua, nge mε u sun səəwa su ko.

24 Egibiti sunə u nεε, kon de i da i Gusunə bεen Yinni yākuru kua gbaburə, adama i ku tonda. Yen sō, i kanaru koowo nən sō.

25 Ma Məwisi u nùn wisə u nεε, wee, na doonə wunen min di, n ka Yinni Gusunə kana wunen sō. Sia gbabu swēe yi, yi koo doona wune ka wunen bwāabu ka wunen təmbun min di. Adama a ku maa sun yaakoru ko a yina su da su Gusunə bəsen Yinni yākuru kua.

26 Yera Məwisi u yara Egibiti sunən min di, u da u Yinni Gusunə suuru kana.

27 Ma Yinni Gusunə u kua nge mε Məwisi u nùn bikia. Gbabu swēe yi, yi tonda Egibiti sunə ka win bwāabu ka win təmbun min di. Yi n̄ maa tie mi, baa tia.

28 Adama ka mε kpuro, Egibiti sunən gōru ga bəbia kpam maa, ma u yina tən be, bu doona.

Wahala nəəbuse, yaa sabenun gəə

9

¹ Yen biru kpam Yinni Gusunə u Məwisi səəwa u nəε, a doo Egibiti sunən mi kpa a nùn sō a nəε, ameniwa ne Heberuban Yinni Wi u ra n wāa na gerua. Na nəε, u de nən təmbu bu doona bu man sā.

² Adama ù kun bu yəsu, ma u yen yina yinaminu mò kpam,

³ wee, kon nən nəm damguu doke win dumi ka keteekunu ka yooyoosu ka ketebe ka yāanu səə, win yaa sabenu kpuro gesi ni ba kparamə gberə. Adumgbəku baka ya koo nu wəri.

⁴ Saa ye səə, kon Isireliban sabenu ka Egibitiginu wunana. Ye ya sāa Isireliban sabenu, yen gaa kun gbimə.

⁵ Ma Yinni Gusunə u t̄ru yi u nəε, ù kun bu yəsu, siawa kon yabu ye ko tem me səə.

⁶ Yen sisiru Yinni Gusunə u kua me. Egibitigibun sabenu ḡbisuka kpuro, adama Isireliban sabenu səə, baa teeru ta n̄ gu.

⁷ Egibiti sunə u ye ya kooran labaari bikia. U nua ma Isireliban sabenu səə baa teeru ta n̄ gu. Ka me, win ḡsru ga kpam bəbia, u n̄ wure tən be, bu doona.

Wahala nəəba tiase, bwisinu

⁸ Yinni Gusunə u kpam Məwisi ka Aroni səəwa u nəε, i torom səko doowə i n nəni, kpa Məwisi u me yēka wəllə Egibiti sunən wuswaa.

⁹ Torom me, mu koo gəsia nge tua, kpa mu Egibitin tem kpuro wukiri. Mu koo bwisinu wisi təmbu ka sabenu səə, kpa nu booboosu ko.

¹⁰ Yera ba torom me səka ba da Egibiti sunən wuswaaə. Ma Məwisi u torom me yəkana wəllə, ma mu kua bwisinu təmbu ka sabenun wasi səo.

¹¹ Saa ye səo, səroba kpana bu yarima Məwisin wuswaaə bwisi nin sə. Domi nu ben tii wisiwa nge Egibitigii be ba tie.

¹² Egibiti sunə u n Məwisi ka Aronin gari swaa daki. Yinni Gusunə u dera win gəru ga bəbia ga sosi nge me u raa Məwisi səəwa.

Wahala nəəba yiruse, guru kpenu

¹³ Yera Yinni Gusunə u kpam Məwisi səəwa u nəe, a seewo buru buru yellu a da Egibiti sunən mi, kpa a nün sə a nəe, ameniwa ne Gusunə Heberuban Yinni ne wi na ra n wāa na gerua. U de nən təmbu bu doona bu man sə.

¹⁴ Domi tē, n n mə win bwāabu ka win təmbu təna kon wahala doke ye ya koo nən dam bakam səəsi. Ka win tiiwa kpa u gia ma goo sari nge ne handunia səo.

¹⁵ Nà n daa nən nəm damguu dəmia na wi ka win təmbu bara kəsuru kpəe, u n ko n daa maa wāa handunia.

¹⁶ Adamā na dera u wāa u ka nən dam wan sə, kpa nən yīsiru tu ka nəəra handunia kpuro səo.

¹⁷ Wee u ka nən təmbu seewa sere ka tē. U n dere bu doona.

¹⁸ Yen sə, sia amadaare kon de guru kpenu nu nəəra ka dam nın bweseru nu n koore Egibitin temə saa yen toren di sere n ka gisə girari.

¹⁹ N n mən na, a de bu win yaa sabenu kuku y eru kua, ka yabu ye u mə kpuro gberə. Domi guru kpee ni, nu koo təmbu kpuro so gbeəə ka yaa sabenu

kpuro ni nu ñ kuku yero wa, kpä sabé ni, ka tøn be, bu kam ko.

20 Yera Egibiti sunøn bwãabu gabu be ba Yinni Gusunøn gari nasie, ba dera ben yobu ba ka ben sabenu wøma yenuø fuuku fuuku.

21 Be ba kun maa Yinni Gusunøn gari gara, ba ben yobu ka yaa sabenu deri gbeao.

22 Ma Yinni Gusunø u Møwisi søøwa u nøø, a wunen nøma suo wøllø kpä guru kpenu nu yøkama Egibitin tem kpuro soø, tømbu ka sabenu ka ye ya kpia gbeao kpuron wøllø.

23 Yera Møwisi u win deka sua u tñi wøllø, ma Yinni Gusunø u dera guru kpenu nømo. Guru maakinu mà nu girarimo sere temo.

24 Gura yen bwesera kun nøøre Egibitin tem soø saa yen toren di.

25 Ma guru kpee ni, nu baayere kpuro so nu go ye ya waa gbeao Egibitin tem soø, saa tømbu sere ka sabenu ka ye ya kpia kpuro. Ma dñnu kpuro nu bøsikira.

26 Gosenin bera mi Isireliba ba waa tønawa guru kpee ni, nu ñ na.

27 Yera Egibiti sunø u Møwisi ka Aroni sokusia u nøø, na wa ma nena na tora. Gusunø wi u ra n wøaa u gem mo. Nø ka nen tømbu sa taare kua.

28 A Yinni Gusunø kana domi guru gbøsuku ni, ka guru kpee ni, nu den tura. Kon de i doona, na ñ maa bøø nenumo.

29 Ma Møwisi u nùn wisa u nøø, nà n yara wuun di kon nen nøma sua wøllø n Yinni Gusunø kana, kpä guru gbøsukunu ka guru kpenu nu mari a ka già ma wiya handunia mo.

30 Adama na yë ma wunε ka wunen bwāabu i n Yinni Gusunø nasiam kpa.

31 Saa ye gura ye, ya na, wësu ka œsu kam kua yèn sõ œsu ya nœo kusia, wësu maa wësu sãa.

32 Adama alikama ya n kam kue yèn sõ ya n sanam me kpã.

33 Yen biru Mœwisi u yara Egibiti sunøn min di u da wuun biruø. Ma u win nœma sua wëllø u Yinni Gusunø kana, ma guru gbäskunu ka guru kpee ni, nu mari. Gura kun maa nemø.

34 Ye Egibiti sunø u wa me, u win toraru sosi. Wi ka win bwāaba ben gðrusu bøbiasia.

35 U n wure Isireliba bu doona nge me Yinni Gusunø u raa gerua saa Mœwisin nœan di.

Wahala nœba itase, twee

10

1-2 Yinni Gusunø u kpam Mœwisi sõøwa u nee, na dera Egibiti sunø ka win bwāabun gðrusu bøbia, kpa n ka nен yïre ni sõøsi ben suunu sœ. Kpa wunen tii a ka wunen bibu ka wunen debuminu sõ nge me na ka Egibitigibu yaakoru kua, ka yïre ni na sõøsi ben suunu sœ kpa i n ka yë ma nena Gusunø wi u ra n wää. N n men na, a doo Egibiti sunøn mi.

3 Mœwisi ka Aroni ba da sunø win mi, ba nee, ameniwa bëse Heberuban Gusunø wi u ra n wää u gerua. U nee, sere domma kaa n yinε a tii kawa win wuswaaø. A de win tømbu bu doona bu nùn sã.

4 A n maa yina a bu kara, wee, sia u koo de twee yi na wunen tem kpuro sœ.

5 Yi koo teria yi tem wukiri. Baa tem bau ba n wasi. Yi koo dña ni nu tie di ni guru kpenu kun sanka, kpa yi bœen gbeæn dña wurusu kpuro di.

6 Yi koo wunen ka wunen bwāabu ka Egibitigibu kpuron dia duuri yi yibu. Wunen baababa ka wunen sikadoba ba ñ yen bjeseru waare saa mìn di ba wāa handunia sōo sere ka gisə.

Ma Mōwisi u seewa u yara Egibiti sunən min di.

7 Yera Egibiti sunən bwāaba nùn bikia ba nee, sere domma durə wini u ko n sun wahala mò. A de tən be, bu doona bu da bu Gusunə ben Yinni sā. A ñ wa ma besen tem mu kam kobu dəə?

8 Ma ba dera Mōwisi ka Aroni ba wurama Egibiti sunən mi. Ye ba tura mi, yera u bu sōowa u nee, i doo i Gusunə beeñ Yinni sā, adama beeñ sōo berà ba koo da.

9 Mōwisi u wisa u nee, bese kpurowa, bibu ka bukurobu ka besen yaa sabenu. Sanna sa ko da. Domi tōo bakara sa ko Yinni Gusunə kua.

10 Ma Egibiti sunə u bu yaakoru kua u nee, Yinni Gusunə u ka beeñ da baani, nà n dera i da ka beeñ kurəbu ka bibu. Domi gāa kōsuna i bwisikumə.

11 Adama beeñ tən durəbu tənawa i ko da. Domi meya i bikia.

Yera u dera ba bu gira win min di.

12 Ma Yinni Gusunə u Mōwisi sōowa u nee, a wunen dēka suo a tīi Egibitin tem sōo kpa twee yi na yi tem me wukiri, yi kpuro di ye ya kpia mi, ye guru kpenu nu deri.

13 Yera Mōwisi u win dēka ye sua u tīi mi. Ma Yinni Gusunə u dera woo gaga seema saa sōo yari yerun di tem me sōo. Woo ge, ga kuawa saa sōo sōon di sere ka wōkuru kpuro. Sisi bururu ba deema twee wee yam kpuro yi woo ge, ga ka na.

14 Twee yi, yi na wuunu ka wuunu yi pusa Egibitin tem baama. Yi dabia yi sara yi ba raa waare. Meyə ba ñ maa yin bjeseru wasi.

¹⁵ Tem kpuro mu tĩra twee yin saabu. Ma yi yakasu ka dãa binu kpuro di, ni guru kpenu kun daa sanka. Wuru gaga kun maa tie Egibitin tem sãa dãaø ka dãa kikiso.

¹⁶ Yera Egibiti suno u Mowisi ka Aroni sokusia fuuku u nee, na Gusunø bœen Yinni tora, meya, na maa bœen tii tora.

¹⁷ Të, i man suuru kuo non tee teni kpa i Gusunø bœen Yinni kana u man wahala gœgia yeni wunari.

¹⁸ Ma Mowisi u yara min di u da u Yinni Gusunø suuru kana.

¹⁹ Yera Yinni Gusunø u dera woo damguu ga seema saa sãa duu yerun di ga ka twee yi doona ga gure nim wøku sãa ge ba mó Naa yari. Baa yin tia kun tiare tem me kpuro sãa.

²⁰ Adama Yinni Gusunø u kpam dera Egibiti sunon gôru ga bobia, u n wure Isireliba bu doona.

Wahala nœba nnese, Yam wœkuru

²¹ Yen biru Yinni Gusunø u Mowisi sãawæ u nee, a wunen deka tñiyø wøllø kpa Yam wøku sinumgiru tu Egibitin tem wukiri, sere bu tu baba.

²² Yera Mowisi u win deka ye tñi wøllø ma Yam wœkura kua Egibitin tem kpuro sãa sãa ita.

²³ Egibitigiba kun waanamø, goo kun seere win yenun di sere sãa ita ye. Adama mi Isireliba ba wãa kpuro, Yam bururam mu wãawa.

²⁴ Egibiti suno u Mowisi sokusia u nee, i doo i Yinni Gusunø sã ka bœen kurøbu ka bibu sannu. Adama i ku ka bœen yaa sabenu da.

²⁵ Mowisi u wisæ u nee, n men na, a sun yaa sabenu wœyø domi n n koo koora sa kun nu mo su ka Gusunø besen Yinni yäku døø mwaararuginu ka yäkunu ganu kua.

26 Yen sõ, sa ko ka bësen yaa sabenu dawa, baa samu sa ñ derimo. Domi miya sa ko gøsi ye sa ko ka nùn sã. Sa ñ maa gina yen geeru yë ka yen ye sa ko gøsi sere sà n tura mi.

27 Adama Yinni Gusunø u dera Egibiti sunøn gøru ga bøbia, u ñ wure bu doona.

28 Ma sunø wi, u Møwisi sõøwa u nεε, a gesiro nεn bøkun di. A ku ra maa na nεn wuswaaø, domi døma te na maa nun wa, a guwa.

29 Møwisi u nεε, too, ya wã, a ñ maa man wasi.

Møwisi u wahala wøkurusen gari mò

11

1 N deema Yinni Gusunø u raa Møwisi sõøwa u nεε, n tie wahala tia ye kon Egibitigibu ka ben sunø doke. Yera ya koo de u bεε yøsu. U koo mam bεε girawa minin di ka dam.

2 A tøn durø ka tøn kurø baawure sõøwø u burø yãa wuraginu ka sii geesuginu kana win beruse Egibitiin mi.

3 N deema Yinni Gusunø u dera Egibitigibu ba ka Isireliba nønu geu mεera. Møwisi u maa sãa tøn boko sunøn bwãabu ka Egibitiigii be ba tien nøni sõo.

4 Møwisi u sere doona Egibiti sunøn min di, u nùn sõøwa u nεε, ameniwa Yinni Gusunø u gerua. Wøkurun bønun sakawa u koo Egibitin tem bukiana.

5 Bii yerumaba kpuro ba koo gbi, saa wunen bii yeruman di, wi u koo wunen sina gøna tubi di sere ka yoo tøn kurøn bii tøn durø gbiikoowø. Yaa sabenun bii gbiikii dwønu nu koo maa gbi.

6 Wuri bækε yi ko n wāa Egibitin tem kpuro sōo dōma te, yìn bweseru yi ñ koore. Mεya yi ñ koo maa wure yi ko.

7 Adama bɛsε Isireliban mi, baa bɔɔ ga ñ sun worimɔ sere ka besen yaa sabenɔ, kpa i n ka yε ma Yinni Gusunɔ u sun wunane ka bεe Egibitigibu.

8 Ma Mɔwisi u kpam nεε, wunen bwāabu kpuro ba koo na bu kpuna nεn wuswaaɔ bu man sɔ̄ bū nεε, n yario ka nεn tɔmbu kpuro be ba man swī. Yen biru na kon den yari n doona.

Ye u gari yi gerua u kpa, ma u yara Egibiti sunən min di ka məru baka.

9 Yinni Gusunɔ u raa nùn sɔ̄owā u nεε, Egibiti sunɔ kun wunen gari swaa dakimɔ. Yera ya koo de n maa sɔm maamaakiginu ganu ko Egibitin temɔ.

10 Mɔwisi ka Aroni ba sɔm maamaakigii ni kpuro kua Egibiti sunən wuswaaɔ adama Yinni Gusunɔ dera win gɔ̄ru ga bəbia ma u ñ wure Isireliba bu doona win tem di.

Gəə sararibun tɔ̄o bakaru

12

1 Mɔwisi ka Aroni bu sere yari Egibitin di Yinni Gusunɔ u bu sɔ̄owā u nεε,

2 suru winiwā u koo ko bεen suru gbiikoo wɔ̄o sōo.

3 I Isireliba kpuro sɔ̄owā i nεε, suru winin sɔ̄o wəkuru, ben yεnu yεro baawure u yāa kine kpəndu gəsi win yεnun sɔ̄.

4 Yεnu yεro wìn təmba kun dabiru tura bu ka yāa giriru tem, wi ka win beruse bu yāaru gəsio te begiba koo kpī bu tem bu kpe.

5 I ko kpī i yāaru ñ kun mε boo gəsi, adama i de ya n sāa kinεru te ta wɔ̄o tia mɔ̄, kpa ta kun alebu mɔ̄.

6 I ko nu berewa sere suru win sõõ wõkura nnε, kpa bεε Isireliba kpuro i nu go dõma ten yokã kpaa.

7 I ko nin yem sua i tee niwa dinu mi i ko nin yaa tem kõnnasun beri berika ka sin wõllo.

8 Wõku tera ba koo yaa ye wõ kpa bu ye di ka pẽε ye ba n seeyatia doke ka kpee wuru si su sosu sanuu.

9 I ku yen gõma tem, n kun mε ye ba yikua. I ye wõawo girum girum ka yen wiru ka taanu ka bõsõ yãnu.

10 Yà n maa tiara i ko ye wisiwã dõõ sõõ. I ku de yen gaa yu yam sãra.

11 Wee mε i ko i n sãa i ka ye di. I n sãoru sãa i ka swaa wõri, i n gbaburun yãnu doke, i n bokunu neni, kpa i di ka wasi kasanu, domi ya sãawa tõõ bakaru te i ko man diiya Gõõ sararibun sã.

12 Wõku tera kon Egibitin tem bukiana kpa n bii tõn durõ gbiikoo baawure go, tõmbun bibu ka yaa sabenun binu. Meyä kon ka sõõsi ma Egibitigibun bñnu nu n ðam mõ. Ne, Yinni Gusunõwa kon ye ko.

13 Yem meya mu koo ko yireru te ta yenusu sõõsimõ mi i wãa. Nà n yem mε wa, kon bεε sarariwa. Kësi te, ta n bεε babamõ te kon ka Egibitigibu wahala ko.

14 I ko i n da tõõ te yaayewa wõõ ka wõõ, kpa i man tõõ bakaru diiya. Been bibun bweseru ba ko n da maa tu yaayewa sere ka baadommãø.

Pẽε ye ba n seeyatia doken tõõ bakaru

15 Yinni Gusunõ u maa neε, i ko kowa sõõ nõõba yiru i ku pẽε di ye ba seeya. Tõõ gbiikiru i ko pẽε seeyatia yara been yenusun di. Domi been goo ù n gãanu di ni nu seeyatia mõ sõõ nõõba yiru ye, yu sere yibu, ba koo yẽro gowa.

16 T  o gbiikiru ka t  ru n  oba yiruse, i ko m  ennawa i man s  . I ku ra s  mburu garu ko t  nu yiru ye s  , ma n kun m   b  en d  a ni i ko din kobilu.

17 I ko n da p  e ye ba n seeyatia doken t  o bakaru di, domi t  o te s  ora na b  en bweseru kpuro yara Egibitin tem di. Yen s  , b  en bibun bweseru ba ko n da t  o bakaru diwa t  o te s  , sere ka baadomma  .

18 Suru gbiikoon s  o w  kura nn  sen yokan di, p  e ye ba n seeyatia dokewa i ko i n dima sere ka win s  o y  enda tiasen yokao.

19 S  o n  oba yiru yen baa s  , bu ku raa p  e seeyatia wa b  en y  enus  . Domi wi u g  anu di ni ba seeyatia doke, ba koo y  ero gowa, baa    n s  on na.

20 N n men na, b  en y  enus   kpuro s  , i ku ra g  anu di ni ba seeyatia doke.

G  o sararibun torubu

21 Yen biru M  wisi u Isireliban guro gurobu sokusia u ne  , i y  aa kine kpennu g  sio nge me b  en y  enus   ne, kpa i nu go g  o u ka b  e sarari.

22 Kpa b  en baawure u d  aa kiku ge ba m   is  pu sua u wasi y  aa y  em s  a me mu ko n w  a gb  er  , kpa u teeni win dii k  onn  n beri berik  a ka gen w  ll  . B  en goo u ku raa yari dirun di ma n kun m   yam s  ra mam mam.

23 Sanam me Yinni Gusun   u koo tem me bukianga u ka Egibitigibu go, u koo y  em me wa b  en dii k  onn  nsun beri berik  a ka sin w  ll  , kpa u b  en dia sarari. U n wuramo g  o  n g  rado u du u b  e go.

24 B  e ka b  en bibun bweseru, meya i ko i n da t  o baka te di sere ka baadomma  .

25 Sanam me i tem me dua, me Yinni Gusunə u koo bəe wě nge me u nəə mwεεru kua, i de tőə baka te, tu ko bεen wororu.

26 Beεen bibu bə n bεe woro ten tubusianu bikia,

27 i ko bu wisi i neε, Gəə sararibun yākura te sa ka Yinni Gusunə sāamə, domi u bεse Isireliban dia sarari, u n sun go sanam me u Egibitigibu goomə.

Yen biru Isireliba ba yiira ba Gusunə sāwa.

28 Ma ba da ba kua dee dee ye Yinni Gusunə u Məwisi ka Aroni səowə.

Bii gbiikobun gəə

29 Ye n kua wəkurun bənu, Yinni Gusunə u bii gbiikobu kpuro go Egibitin temə, saa Egibiti sunən tiin bii gbiikoon di wi u koo win sina gəna tubi di, sere ka be ba wāa pirisəm səən bii gbiikobu, n ka da yaa sabenun bii gbiikinə.

30 Egibiti sunə ka win bwāabu ka tən be ba tie Egibiti ye səə kpuro, ba seewa wəkuru ba wuri bəkə kua domi yənu gagu sari gən mi tən tia tia kun gu.

31 Wəku tee te səə, Egibiti sunə u Məwisi ka Aroni soka, u neε, i seewo i doona nən təmbun min di, bεe kəbeεen təmbu Isireliba. I doo i Yinni Gusunə sā nge me i gerua.

32 I ka bεen yāanu ka bεen keteba doo nge me i gerua, kpa i maa man domaru kana bεen Yinnin mi.

33 Ma Egibitigiba Isireliba baasi bu ka yari ben tem di fuuku, ba neε, domi sa ko gbi su kpe.

34 Ma Isireli be, ba ben pεe kpii te ta n seeyatia mo sua gbəa səə ba tu beka wukiri ba səowə.

35 N deema Isireliba ba raa kua nge me Məwisi u gerua, ba Egibitigibu burā yāa ni ba kua ka wura ka sii geesu kana, ka maa beka.

36 Yinni Gusunə u maa dera tən be, ba kīi geeru wa Egibitigii ben mi. Ma ba bu wē ye ba bikia kpuro. Nge məya ba ka Egibitigibun yānu wa ba gūra.

Isireliba ba yara Egibitin di

37 Isireliba ba swaa wəri ka naasu saa Ramusesin di ba dəo Sukətuə. Ben geera sāa nərəbun suba natan saka (600.000), tən kurəbu ka bibu ka durə təkənu bəasi.

38 Ma ba ka ben yaa sabenu da dabi dabinu, kətəba ka yāanu ka bonu. Tən tuko dabira maa bu swi.

39 Ba pēe kua ka pēe kpii te ba n̄ seeyatia doke, domi ba bu girawa Egibitin di ba yara ka sendaru. Ba n̄ maa fee wa bu dīa kusenu sua.

40-41 Gusunən təmbu Isireliba ba kuawa Egibitiō wōo neeru ka təna (430). Dəma te wōo neeru ka təna ye, ya yiba, yera be kpuro ba yara Egibitin di.

42 Wōku te səo, Yinni Gusunə u Isireliba kōsu ba ka yara Egibitin di. Yen səna wōo ka wōo Isireliba ba ko n̄ da dom se wōku te. Kpa bu Yinni Gusunə tō bakaru diiya, be ka ben bibun bweseru sere ka baadommao.

Gəo sararibun tō bakarun yaa dibun wooda

43 Yinni Gusunə u Məwisi ka Aroni sōwə u nəe, wooda ye na bəe wēemə Gəo sararibun tō bakarun sō wee.

Səo goo u ku raa ten yaa dibu di.

44 Adama yoo tən tuko be i dwa ka gobi, ma i bu bango kua, ba koo kpī bu di.

45 Səo wi u sarə, n̄ kun me tən tuko goo wi u səmburu mō bəen mi, u ka gobi wa, be yiru yen goo kun yaa dii bi dimə.

46 Dirəwa i ko tőo baka ten yaa dibu di. I ku ra ka yen yaa yari təəwə.

Baa yen yaa kuku teeru i ku ra kəra.

47 Isireliba kpurowa ba koo tőo baka te di.

48 Səə goo ù n tem yarima u wāa bεen mi, ù n kī u tőo baka ten yaa dibu di, i nùn bango koowo ka win yenun tən durəbu kpuro i sere yaa dii bi di ka wi sannu. Domi u n̄ ko n maa sāa nge səə.

Adama bango sarirugii goo kun bu dimə.

49 Wooda tia ye, ya ka bεe kpuro yā, bεe Isireliba ka sere səə be ba wāa bεen mi.

50 Ma Isireliba ba kua nge me Yinni Gusunə u Məwisi ka Aroni səəwə.

51 Yen tőo tera u maa Isireliba yara Egibitin di bwese kera ka bwese kera.

Goo sararibun tőo bakarun woodaba

13

1 Yinni Gusunə u Məwisi səəwə u nεe,

2 a de Isireliba bu ben bii tən durə gbiikobu ka ben yaa sabenun bii gbiikii dwanu wuna nənem kpa ye kpuro ya n sāa negia.

3 Məwisi u Isireliba səəwə u nεe, i n da tőo te yaaye tè səə Gusunə u bεe yarama ka win dəm bakam saa Egibitin di, mi i yoru di. Yen sə, i n tőo ten yaa dibu dimə, i ku ra pεe ye ba seeyatia doke di.

4 Suru wì səə ba ra gεebu tore, wi ba mò Abibu, win tőo gbiikiru səəra i yara.

5 Yinni Gusunə u bεen baababa nəə mwεeru kua ka bɔri sannu u nεe, u koo bu tem gem wε mi tim ka bom yiba. Tem miya Kananiba ka Hetiba ka Amoreba ka Hefiba ka Yebusiba ba wāa. U n ka bεe

tura tem mi, i n da tɔ̄o baka teni di i ka nùn sã suru win tɔ̄o gbiikiru sã.

6 Sã o nɔ̄oba yirun baa sãora i ko pẽe di ye ba ñ seeyatia doke. Yen nɔ̄oba yirusen tii sãora i ko Yinni Gusunõ tɔ̄o bakaru diiya.

7 Sã o nɔ̄oba yiru ye sã, i ku maa de pẽe ye ya seeyatia mao ñ kun me seeyatia gaa ya n wãa bœen suunu sã tem me kpuro sã.

8 Doma te i tɔ̄o baka te mò, i bœen bibu sãowõ i nee, sa yeni mòwa su ka yaaya ye Yinni Gusunõ u sun kua sanam me sa yara Egibitin di.

9 Yeni ya ko n sãawa nge yïre te ba yoru a nomaø, ñ kun me sirikanaø, kpa i n Yinni Gusunõn woodaba yaayamo bœen faagi sã. Domi wiya u bœe yarama ka win dam bakam Egibitin di.

10 Yen sõna n weene i tɔ̄o baka ten wooda yibia wðø baagere, ten saa ya n tura.

11 Saa ye Yinni Gusunõ u dera bœe Isireliba i dua Kananin temø, me u bœe ka bœen baababa nœ mwœeru kua ka bôri ma u bœe mu wë,

12 i ko nùn bœen bii tõn durø gbiikobu ka bœen yaa sabenun bii gbiikii dwanu yiyyawa neneñ n sãa wigia.

13 Adama bœen goo ù n kĩ u win keteku buu gbiikuu nene, u koo gu yakiawa ka yãa buu. U kun maa kue me, u koo gen wîi suma buawa u go. I ko maa bœen bii tõn durø gbiikoo baawure yakiawa ka gobi.

14 Baa sia bœen bibu bà n da bœe bikia ba nee, mbø yelin tubusianu, kpa i bu wisi i nee, tɔ̄o te Yinni Gusunõ u sun yarama ka win dam bakam Egibitin di, mi sa raa yoru di, tera sa yaayamo mi.

15 Domi saa ye Egibiti sunõ u yina mam mam su

yari tem min di, yera Yinni Gusunə u dera tem min bii tən durə gbiikoba gu gu ka maa yaa sabenun bii gbiikii dwanu. Yen sõna sa ra ka bəsen yaa sabenun bii gbiikii dwanu Yinni Gusunə yākuru kue, kpa su bəsen bii tən durə gbiikobu yakia.

16 Yeni ya ko n sāawa nge yīre te ba yorua nəmaø ka sirikanaø kpa ta n sun yaayasie ma dam bakama Yinni Gusunə u ka sun yara saa Egibitin di.

Yinni Gusunə u dera guru wii wurora Isireliba kpare

17 Sanam mə Egibiti sunə u dera Isireliba ba doona, Yinni Gusunə u n̄ wure bu kpe ka swaa ye ya dəø Filisitiban temə, baa mə ya turuku bo. Domi u nəε, u n̄ kī bu gōru gəsia bu wura Egibitiø sanam mə ba bu tabu wəri.

18 Yen sõna u ka bu gbaburun swaa bəeri nim wōkun bera gia, ge ba mə Naa yari. Tən be, ba yarawa Egibitin di ka tabun səoru.

19 Ma Məwisi u Yosefun goru sua ba ka da, nge mə Yosefu u raa Isireliba bōrusia bu ko. U nəε, bu de bu ka win goru yari sanam mə Yinni Gusunə u koo bu yakia.

20 Isireliba ba doona Sukətun di ba da ba ben sansani kua Etamuø gbabu dirirun nəəwə.

21 Yinni Gusunə u bu swaa gbiiye guru wii wuroru səø səø səø ka wōkuru. Wōkuru kpa ta n sāa nge dəø yari bakaru ta n ka bu yam bururasie.

22 Səø səø ka wōkuru guru wii wuro te, ta ku ra biare tən ben wuswaaø.

Ba nim wōku ge ba mə Naa yari təbura

14

¹ Yen biru Yinni Gusunə u Məwisi sə̄wa u nə̄e,

² a Isireliba sə̄wə bu wuro Piha Hirotun bera già bu ben sansani gira Migidoli kə nim wə̄kun baa sə̄o, Baali Sefonin deedeeru. Miya i ko gina yə̄ra nim wə̄kun bə̄kuə,

³ kpa Egibiti sunə u n tamaa bə̄e Isireliba i kə̄rawa tem mə̄ sə̄o, mi gbaburu ta bə̄e sikerene,

⁴ kpa n win gə̄ru bə̄biasia u bə̄e naa sw̄i. Adama kon wi ka win tabu kowobu dendì n ka nə̄n yi-iko sə̄osi kpa Egibitigibu bu ka già ma nə̄na Yinni Gusunə.

Ma Isireliba ba kua mə̄.

⁵ Sanam mə̄ ba Egibiti sunə sə̄wa ma tə̄n be, ba yakurawa, yera wi ka win bwāabu ba ben himba gə̄sia. Ba nə̄e, mban bwesera sa kua mini. Domi sa dera Isireliba ba bə̄sen yoru yara ba doona.

⁶ Ma Egibiti sunə u win tabu kə̄ke sə̄oru kua ka win tabu kowobu sannu.

⁷ U tabu kə̄ke nata (600) sua yi yi già sāa ka sere Egibitin tabu kə̄keba kpuro, yen baayere ka yen tabu kowo damgii.

⁸ Saa yera Yinni Gusunə u sunə win gə̄ru bə̄biasia, ma u Isireliba naa gira baa mə̄ u yē ma Yinni Gusunəwa u bu yara.

⁹ Egibitigibun tabu kowobu ka ben maasəbu ka dumī, ka tabu kə̄keba ba bu naa gira ma ba bu naamwə mi ba yə̄ra nim wə̄kun bə̄kuə ba ben sansani gira Piha Hirotun bera già Baali Sefonin deedeeru.

¹⁰ Sanam mə̄ Egibiti sunə u turuku kua, Isireliba ba nə̄ni seeya ba wa wee, Egibitigiba kə̄kuə ba wee.

Ma b̄erum bu mwa gem gem, ma ba Yinni Gusun̄o n̄oagiru sue.

¹¹ Ba M̄wisi s̄ōwa ba nee, siku yeru sariwa Egibiti? Yen s̄na a ka sun na su gbi gbaburu mini? A wa ye a ka sun deema ye a sun yarama Egibitin di?

¹² Sa ñ daa nun s̄ōwa me Egibiti sa nee, a sun derio su Egibitigibu yoru diiya? Domi sa k̄ru bo su bu yoru diiya ka sere ye sa ko gbi gbaburu mini.

¹³ Yera M̄wisi u t̄n be wis̄a u nee, i ku b̄erum ko, i ȳro s̄ee, kpa i wa nge me Yinni Gusun̄o u koo b̄ee faaba ko gis̄. Domi Egibitigii be i waam̄o mini, i ñ maa bu wasi sere ka baadommao.

¹⁴ I ȳro s̄ee, Yinni Gusun̄owa u koo b̄ee sanna.

Yinni Gusun̄o u nim w̄ku burana

¹⁵ Ma Yinni Gusun̄o u M̄wisi bikia u nee, mban s̄na i man n̄oagiru m̄. A Isireliba s̄ōw̄o bu seewo bu da wuswaa.

¹⁶ Wune maa, a wunen d̄eka suo a t̄i nim w̄ku w̄ollo kpa gu b̄enu ko yiru Isireliba bu ka du bu t̄buru ge so, ga n tem gbere.

¹⁷ Nena kon Egibitigibun ḡrusu b̄obiasi bu ka bu swii mi. Kpa n ben sun̄o kamia ka win tabu kowobu ka win tabu k̄keba ka win maasəbu, kpa bu nen yiiko wa.

¹⁸ Saa ye soora ba koo gia ma nena na Yinni Gusun̄o.

¹⁹ Sanam me so, Gusun̄on ḡrardo wi u Isireliba gbiye u ḡsira ben biru gia ma guru wii wuro te, te ta raa bu gbiye, ta maa wurama biru.

²⁰ Ma ta da Egibitigibu ka Isireliban sansani yiru yen baa so. Ta yam t̄ri Egibitigibun bera gia ma

ta Yam buriri Isireliban mi gia. Ma Isireliba ka Egibitigibu ba ñ susine wôku te kpuro.

21 Ye ba turâ nim wôku gen mi, yera Mowisi u win dëka tîi gen wôllô ma Yinni Gusunô u woo damguu seeyâ sôô yari yerun di wôku giriru sôô, ga dera nim wôku gen nim mu bônu kua yiru, ma gen suunu sôô mi, n gbera.

22 Nim mu kpaasine bera ka bera ben nôm geua ka nôm dwarô. Ma Isireliba ba sîa tem gbebum sôô, ba tâburâ.

23 Egibitigibu ba bu naa swîi ba dua nim wôku gen suunu sôô, ka ben sunon dumi ka win tabu kekeba ka win maasôbu.

24 Ye n kua buru buru yellu, ma Yinni Gusunô u bu mæerima saa guru wii wuro ten min di, ma u bu nandasia. Be kpuro ba yôsuna.

25 U dera ben kekeban naasu wôoramô, ba kpana bu sî fuuku. Ma ba nêe, su duki gosira Isireliban min di, domi Yinni Gusunô u ka sun sannamowâ ben sô.

26 Ma Yinni Gusunô u kpam Mowisi sôowâ u nêe, a wunen dëka tîiyô nim wôku mi, kpa nim me, mu wurama mu Egibitigibu ka ben tabu kekeba ka maasôbu wukiri.

27 Mowisi u win dëka ye tîi nim wôku gen mi. Ye n kua Yam sâreru, ma nim me, mu wurama nge me mu raa sâa. Egibitigibu ba kî bu nim me suuri, adama Yinni Gusunô u bu sure men suunu sôô.

28 Nim me, mu wurama mu Egibiti sunon tabu kekeba ka win maasôbu ka tabu kowobu kpuro wukiri be ba Isireliba naamwem da nim wôku gen suunu sôô. Baa ben turo, u ñ yara.

29 Adama Isireliba ba sīa tem gbebum sāo nim wōku gen suunuə. Domi nim mu kpaaśinewa bera ka bera ben nōm geuə ka nōn dwarə.

30-31 Ye Isireliba ba sōm damgiru wa te Yinni Gusunə u Egibitigibu koosi ma ba ben gonu wa nim wōkun goorə, yera ba già ma Yinni Gusunəwa u bu faaba kua dōma te, saa Egibitigibun nōman di. Ma ba nūn nasia ba sosi, ba nūn naane kua ka maa win goro Mōwisi.

Mōwisi ka Isireliban womu

15

1 Saa yera Mōwisi ka Isireliba ba Yinni Gusunə siarabun womu kua. Ba nēe, kon Yinni Gusunə tōma ka womu domi u win werəbu tabu di.

U dumi ka yin maasəbu sure nim wōku sāo.

2 Yinni Gusunəwa nēn dam, wiya na siaramə ka nēn womu.

Wiya u man faaba kua.

Wiya nēn Yinni, kon nūn bēere wē.

Wiya nēn baaban Yinni, kon nūn wōlle sua.

3 U sāawa tabu kowo ka gem.

Win yīsira Yinni Gusunə.

4 U Egibiti sunon tabu kékəba ka win tabu kowo damgibu sure

nim wōku sāo ge ba mō Naa yari.

Win tabu kowo gisonkoba ba nim diira.

5 Nim mē, mu bu wukiri, ma ba numə temə nge kperu.

6 Yinni Gusunə, wunen nōm geu ga dam yiikogim mō.

Geya ga wunen werəbu munka muku muku.

7 Wunen sinandun kpāaru ta ra wunen werobu taare.

Wunen mōru yà n seewa,
a ra de bu dōo mwaarewa nge wīi.

8 A wēru wura ma nim mu kpaasina
mu sinum kua bera ka bera nge gbāraru.

9 Werō u nee, u koo bu naa swīi kpa u bu naamwē.
U koo mōru kōsia be sōo nge me u kī,
kpa u takobi woma u bu go ka win nōma,
kpa u ben dukia bōnu ko.

10 Adama a wunen wom wēsia,
ma nim mu bu wukiri.

Ba numā ba kpuna nge dōo kpenu mi nim mu duku.

11 Yinni Gusunō, mba n ka nun weene
ye tōmba sāamō kpuro sōo.

Mba n ka nun deeraru ne, wunē wi a nanum mō.

Mba n ka nun weene, wunē wi ba koo siara.

Mba n ka nun weene, wunē wi a ra sōm
maamaakigiu ko.

12 Domi a wunen dam sōosi, ma tem bu mwē.

13 Wunen wōnwōndu sōra
a wunen tōmbu swaa sōsi be a yakia.

A maa bu kparama ka wunen dam
a ka dōo sere wāa yee te a bu nōo mwēeru kua sōo.

14 Tōn tukobu ba ye nua, ma ba diirumō.
Filisitiba ba berum soora.

15 Edəmun sinambun toronu kara.
Ma Məqabun tabu durōbu ba diirumō.
Kananiba kpuro, ben wasi dwiiya.

16 Berum ka nandabu koo bu deema subaru sōo.
Wunen dam saabu ba koo mari sōo sōo nge kperu.
Sere wunen tōn be a yakia yorun di
bu ka nim wōku tōbura, Yinni Gusunō.

17 Kaa ka bu da kpa a bu tāsia

wunen tiin guuru wəllə,
mi a wunen wāa yero səorū kua.

Tera ta sāa wunen sāa yero te a tii kua.

18 Wune Yinni Gusunə, kaa n bandu diiwa ka baadomma.

19 Sanam mē Egibiti sunən dumi ka win tabu kekeba ka maasəbu ba dua nim wōku səə, Yinni Gusunə u dera nim mu wurama mu bu wukiri. Adama u dera tem mu gbera nim wōku gen suunu səə, ma Isireliba ba təbura.

20 Yen biruwa Aronin sesu Mariamu wi u sāa Gusunən səmə, u bara kpāru sua ma tən kurəbu kpuro ba nùn swīi ba bara kpānu soomə ba yaamə.

21 Mariamu u bu womu geni kua u nəe,
i Yinni Gusunə təmə ka womu,
domi u nasara wa ka win yiiko.

Dumi ka yin maasəbu u sure nim wōku səə.

ISIRELIBAN SANUM GBABURC

Nim sosuram

22 Yen biru Məwisi u Isireliba kpara saa nim wōku ge ba mə Naa yarin di ba da gbaburə te ba mə Suri. Səə itawa ba sīa gbabu te səə ba n̄ nim wa.

23 Ma ba tura Maraə adama nim mē ba wə mi, mu sosu, ba n̄ kpīa bu nə. Yen sōna ba yam mi soka Mara. Yen tubusiana sosura.

24 Ma tən be, ba Məwisi wəkisi ba nəe, mba sa ko nə.

25 Məwisi u Yinni Gusunə nəəgiru sue. Ma Yinni Gusunə u nùn dəka gaa səəosi. Ye u dəka ye sua u kare nim mē səə, ma mu dora.

Miya Yinni Gusunə u win təmbu woodaba wē ka woronu. Miya u maa ben laakari mēera.

26 U nəe, i n nə Gusunə bəen Yinnin gere nua sāa sāa, ma i mə ye n man wēre ma i nən woodaba

mem nəowwa, na ñ ka bεe bara ni seeyasiāmə ni na Egibitigibu kpεe. Nəna Yinni Gusunə ne wi na ra n bεe bεkiamə.

²⁷ Yen biru ba tura Elimuə mi nim bwii wəkura yiru ya wāa ka kpakpa bεe wata ka wəkuru. Ma ba ben sansani gira bwii yin bəkuə.

Manna ka kusunu

16

¹ Ma Isirelibən wuu te kpuro ta seewə Elimun di ta da gbaburə te ba mə Sini te ta wāa Elimu ka Sinain baa səə. Saa dəma tən di ba doona Egibitin di, ba kuawə suru tia ka səə wəkura nəobu ba sere tura mi.

² Ma be kpuro ba Məwisi ka Aroni wəkisim wəri gbaburu mi.

³ Ba nεe, n daa sanə bo Yinni Gusunə u sun go Egibitiə mi sa ra raa sinə su dīanu di ni sa kī ka yaa. Adama wee, i ka sun na gbabu teni səə gəəru tu ka sun go bεe kpuro.

⁴ Yen biru Yinni Gusunə u Məwisi səəwə u nεe, tε kon de dīanu nu neera wəllun di nge gura bεe kpuron sə, kpa təmbu ba n da yari bu gure baadomma mən bukata ba mə təə te. Nge meya kon ka ben laakari mεeri n wa bə n koo nən woodaba mem nəowwa.

⁵ Səə nəoba tiase, mε ba ra guren nən yiruwa ba koo gura kpa bu yen səmburu ko.

⁶ Ma Məwisi ka Aroni ba Isirelibə kpuro səəwə ba nεe, yokə ye, i ko gia ma Yinni Gusunəwə u bεe yarama Egibitin di.

⁷⁻⁸ Domi u koo bεe yaa wε i tem yēn sə u nuə i nūn wəkisimə. I n yε ma wiya i wəkisimə, n ñ mə bεse.

Sia bururu u koo maa bee dĩanu wẽ i di i debu, kpa i win yiiko wa.

⁹ Ma Mowisi u Aroni sãowã u nee, a Isireliban wuuru kpuro sãowã a nee, bu susima Yinni Gusunõ mi, yèn sõ u ben wokinu nua.

¹⁰ Saa ye Aroni u ka Isireliban wuu te gari mò, ba sîira gbaburu gia ba wa wee, Yinni Gusunõn yiikon girima sãosira guru wii wuro te soa.

¹¹ Ma Yinni Gusunõ u Mowisi sãowã u nee,

¹² na Isireliban weeweenu nua. A bu sãowã ma yoki Yam bere berebu ba koo yaa tem kpa sia bururu bu dĩanu di bu debu kpa bu gia ma nena na Gusunõ ben Yinni.

¹³ Ye n kua yoka yera kusu wuu bakara na ta tertia sansani ye kpuro soa. Sisiru bururu ma tem kpuro mu kakoru sãa.

¹⁴ Saa ye kako te, ta gbera gãa piiminu terie temo nge dĩa bimi. N sãa nge guru kpenu nu tem wukiri.

¹⁵ Ye Isireliba ba ye wa, ba sãona ba nee, mba yeni. Domi ba ñ ye yë.

Mowisi u bu sãowã u nee, yeniwa dĩa ni Yinni Gusunõ u bee wëema i di.

¹⁶ U nee, yenu yero baawure u koo gurawa mèn nœ win yenugibu ba koo di sõ teeru nge me ben geera ne.

¹⁷ Ma Isireliba ba kua me. Gaba gura n kpã n kere gabu.

¹⁸ Yen biru ba ye yïira. Ma ba deema wi u gura n kpã u ñ saka sare. Wi u maa gura fiiko u ñ saka komie. Baawure u wa dee dee nge mèn nœ u koo di.

Mannan wooda

19 Məwisi u bu sə̄wa u nεε, bεen goo u ku de yu tiara sere sisiru bururu.

20 Adama ba ñ Məwisigia nua. Ben gaba dera ya tiara sere sisiru bururu ma ya kɔ̄sa ya kɔ̄kɔnu kua. Yera Məwisi u ka bu məru bara.

21 Bururu baatere ba ra gurewa mèn nɔ̄ ba koo di, adama sə̄ ñ n ye, ya ra yandewa.

22 Alusuman sə̄ nɔ̄ba tiase, ben sə̄ yirun dim sakawa ba gura. Ben guro gurobu kpuro ba na ba Məwisi sə̄wa ba nεε, ba kua mε.

23 Ma u bu sə̄wa u nεε, Yinni Gusunø u gerua u nεε, sia tɔ̄ wẽrarugira te sa ra nùn derie, i sɔ̄nwɔ̄ ye i kĩ i sə̄me, kpa i yike ye i kĩ i yike. Kpa i sukum yi sere sia bururu.

24 Ba ye yi sere sisiru bururu nge mε Məwisi u gerua. Ya ñ maa kɔ̄sa, yu sere kɔ̄kɔnu ko.

25 Məwisi u nεε, i ye dio domi tɔ̄ wẽrarugira te i ko Yinni Gusunø deria. Giso i ñ ye wasi temø.

26 Sə̄ nɔ̄ba tia i ko n da ye gure. Adama sə̄ nɔ̄ba yiruse, tɔ̄ wẽrarugira. Te sə̄ora i ñ ko ye wa i gura.

27 Ka mε, sə̄ nɔ̄ba yiruse te, tɔ̄n ben gaba yara bu wa bu ka gura adama ba ñ gāanu wa.

28 Yera Yinni Gusunø u Məwisi sə̄wa u nεε, sere domma i ko i n nen gere ka nen woodaba yinamø.

29 I yaayo ma nε, Yinni Gusunø na bεe tɔ̄ wẽrarugiru wẽ. Yen sɔ̄na na ra bεe sə̄ yirun dĩanu wẽ sə̄ nɔ̄ba tiase. I de bεen baawure u sina u ku yari win wāa yerun di u sə̄mburu ko sə̄ nɔ̄ba yiruse te sə̄o.

30 Ma tɔ̄n be, ba wẽra tɔ̄ te sə̄o.

31 Isireliba ba dĩa ni soka ka ben barum manna. Yen tubusiana, mba yeni. Ya sāawa nge dĩa bima

kpika piibu. À n denda, ya dowá nge kira te ba kua ka tim.

³² Sõo teeru Mowisi u nee, wooda wee ye Yinni Gusunõ u bee wéemõ. I manna beruo, sõo teerun dim saka beeñ bibun bweserun sã bu ka wa dĩa ni u bee wé i di gbaburo sanam me u bee yarama Egibitin di.

³³ Mowisi u maa Aroni sõowa u nee, a wekeru garu tama a manna doke sõo teerun dim saka, kpa a tu yi Yinni Gusunõn sãa yero, kpa ya n berua beeñ bibun bweserun sõ.

³⁴ Ma Aroni u ye sua u yi wooden kpakororun wuswaañ kpa ya n berua nge me Yinni Gusunõ u Mowisi wooda wé u ko.

³⁵ Isireliba ba manna ye diwa wõo weeru, sere ba ka tura Kananin tem noa bura yero, tem mè soa ba koo du ba n wää.

³⁶ Mannan sõo teerun dim sakawa ba ra soku oméri. Oméri ye, ya sãawa ditiri nnen saka. Oméri wákurun sakawa ba ra soku efa.

Nim mu yara kperun di

17

¹ Isireliban wuu te kpuro ta sîima saa gbaburun di te ba mò Sini, ta ka ten sanum døo nge me Yinni Gusunõ u bu sõowa. Ye ba tura Refidimu ma ba ben sansani gira, adama ba ñ nim wa mi, bu no.

² Miya ba Mowisi noa kuurim wéri ba nee, a sun nim wéeyo su no.

Mowisi u bu sõowa u nee, mban sõna i ka man noa kuurimõ. Nge mba n kua i ka Yinni Gusunõn laakari mæerimõ.

³ Adama nim nooru ga tøn be baasi gia ma ba Mowisi wákisimõ ba mò, mban sõna a sun yarama

Egibilitin di. Kaa ka de nim n̄oru gu sun go, b̄es̄e ka besen bibu ka besen yaa sabenu.

⁴ Ma M̄owisi u Yinni Gusun̄o n̄oogiru sue u nee, mba kon t̄n beni kua. Wee, ba k̄i bu man kpenu kasuku.

⁵ Yinni Gusun̄o u n̄ùn s̄ōwa u nee, i saro i da i n t̄n be gbiye wune ka ben guro gurobu sannu, kpa a n wunen d̄eka ye n̄eni yē a ka daa ten nim so.

⁶ Wee, kon ȳra wunen wuswaā kperu garun w̄ollo Horebun guur̄o, te ba maa sokum̄o Sinai, kpa a kpee te so. Nim mu koo yari min di t̄n be, bu ka n̄o.

Ma M̄owisi u kua m̄e, Isireliban guro gurobun wuswaā.

⁷ Yera u yam mi ȳisinu yiru kā Teera Masa domi miya Isireliba ba n̄ùn n̄o kuura. Yiruse maa Meriba domi miya ba Yinni Gusun̄on laakari meera ba nee, Yinni Gusun̄o u wāā besen suunu s̄o? Nge u sari.

Isireliba ba ka Amalekiba tabu kua

⁸ Sanam m̄e s̄ōra Amalekiba ba na ba Isireliba tabu w̄ori Refidimuo.

⁹ Yera M̄owisi u Yosue s̄ōwa u nee, a dur̄ebu gabu ḡosio kpa i yari i da i ka Amalekiba tabu ko sia. Nen tii kon da n ȳo guuru w̄ollo na n d̄eka ye sue w̄ollo ye Gusun̄o u nee, na n n̄eni.

¹⁰ Yosue u Amalekiba tabu w̄ori nge m̄e M̄owisi u n̄ùn s̄ōwa. Ma M̄owisi ka Aroni ka Huri ba da guu ten w̄ollo.

¹¹ M̄owisi ù n win n̄oma sue w̄ollo, Isireliba ba ra n kamiamowa, adama ù n ye sura temo, Amalekibara ba ra n bu kamiam̄o.

¹² M̄owisin n̄oma ya m̄onya ma ba kperu garu sua ba yi win k̄ek̄er̄o ma u tu sinari. Ma Aroni ka Huri

ba win nōma sue wollo, turo nōm geuə, turo maa nōm dwaro. Ma win nōma suare wollo dim dim sere sō ka dua.

¹³ Ma Yosue u Amaleki ka win təmbu kamia mam mam.

¹⁴ Ma Yinni Gusunə u Məwisi sōwa u nee, a yeni yoruo tireru sō i ka ye yaaya, kpa a Yosue sō ma kon de bu Amalekiba duari mam mam handunia sō.

¹⁵ Yen biru Məwisi u yāku yeru gira ma u tu yīsiru kā Yinni Gusunəwa nen tuuta. Domi wiya u bu nasara wē.

¹⁶ U nee, yèn sō Amalekiba ba Yinni Gusunə seesi, yen sōna u koo ka bu tabu ko sere ka baadommao.

Yetoro u Məwisi beram da

18

¹ Saa ye sō, Yetoro Madianibən yāku kowo, wi u sāa Məwisin dokiri, u nua kpuro ye Yinni Gusunə u Məwisi ka win təmbu Isireliba kua sanam me u bu yarama Egibitin di.

²⁻³ Ma u seewə u də Məwisin mi ka Məwisin kurə Sefora ka win bibu yiru be u raa deri wi, Yetoron mi. N deema, ye Məwisi u bii be mara, u turo yīsiru kā Geesəmu yèn sō u wāa tem tukumə u ka nùn mara.

⁴ Ma u yiruse yīsiru kā Eliesee yèn sō Gusunə win baaban Yinniwa u nùn somi u nùn wəra Egibiti sunən nōmun di.

⁵ Ma Yetoro ka Məwisin kurə ka win bii be, ba tura mi Isireliba ba ben sansani gire guu te ba mə Sinaiə.

⁶ Saa yera Yetoro u Məwisi gəria u nee, bu nùn sō wee, u ka nùn win kurə naawa ka win bibu yiru ye.

⁷ Ye Məwisi u nua me, yera u yara u win dokiri sennə da. Ye u tura mi, ma u yiira win wuswaa.

Yen biru u seewa ba bɔkasina ba tɔbirina. Ma Mɔwisi u ka nùn da win dii bekurugirɔ.

⁸ Ma u win dokiri wi saaria kpuro ye Yinni Gusunɔ u Egibitigibu ka ben sunɔ kua be Isireliban sɔ, ka sere nɔni swāa te ba wa swaa sɔɔ, ka nge mɛ Yinni Gusunɔ u bu yara te sɔɔn di.

⁹ Durom mɛ Yinni Gusunɔ u Isireliba kua mi, sanam mɛ u bu yara Egibitigibun nɔman di, ya Yetoro dore.

¹⁰ Yera u nɛɛ, na Yinni Gusunɔ siara wi u bɛɛ wɔra saa Egibiti sunɔ ka win tɔmbun yorun di.

¹¹ Tẽ na già ma wiya u bũnu kpuro kere. Domi u dera Egibitigibun nuku kɔsura wɔri ben tii sɔɔ.

¹² Ma u Gusunɔ yāku dɔɔ mwaararugiru kua ka yākunu ganu. Yera Aroni ka Isireliban guro gurobu ba na ba di ka Mɔwisin dokiri wi sannu ba ka Gusunɔ sāwa.

Yetoro u Mɔwisi bwisi kā

¹³ Yen sisiru bururu yera Mɔwisi u sina u ka Isireliba siria, ma tɔn be, ba yɔ win wuswaaɔ saa bururun di sere ka yokao.

¹⁴ Ye Yetoro u wa mɛ, yera u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, mba a tɔn be kuamme mɛ. Mban sɔna a sɔ wunɛ turo a bu siriamme saa bururun di sere ka yokao.

¹⁵ Ma Mɔwisi u nùn sɔɔwa u nɛɛ, tɔn be, ba naamɔwa nɛn mi, n ka bu Gusunɔ bikia ye u kĩ bu ko.

¹⁶ Bà n maa gari qee mɔ ben tii tiine sɔɔ kpa n bu siria n bu sɔɔsi ye Yinni Gusunɔ u kĩ.

¹⁷ Yera win dokiri wi, u nɛɛ, ye a mò mi, ya n̄ wā.

¹⁸ Kaa ra tii mɛera kowa mi, ka sere maa tɔn be ba nun sikerene mini. Domi sɔmbu te, ta kpā. A n̄ kpɛ a tu ko wunɛ turo.

19 Tẽ a nẽn gari nœwœ, kpa Gusunœ u nun somi. Bwisi yi kon nun kẽ wee. A koowo tœn ben wirugii Gusunœn wuswaaœ, kpa a n da ka ben gari de win mi.

20 Kpa a bu Gusunœn woodaba tubusia ka swaa ye ba koo swiî, ka sœma ye ba koo ko.

21 Kpa a gabu gœsi be sœœ, be ba koo kpĩ bu bu kpara kpa yœroba n sœœ be ba Gusunœ nasie, ba gem swiî, ba ku ra nœm biran kœnu mœ. Kpa a ben gabu ko tœmbu nœrœbun (1.000) wirugib, gabu maa wunœbun (100) wirugib, gabu weeraakurun wirugib, gabu maa wœkurun wirugib.

22 Beya ba ko n da tœn be sirie baadomma kpa ba n da ka gari yi yi sœœ wunœn mi. A de bu nun wunœn sœmumu kawa, kpa bu ka nun sœbe.

23 A n kua mœ, ma Gusunœ u nun kpare swaa ye sœœ, kaa kura, kpa tœn be, bu maa turi mi ba dœœ ka bœri yœndu.

24 Mœwisi u win dokirin gere wura u kua kpuro nge mœ u nœn sœœwa.

25 U tœn be gœsa Isireliba sœœ be ba koo sœmbu te kpĩ. Ma u ben gabu kua tœmbu nœrœbun (1.000) wirugib, gabu maa wunœbun (100) wirugib, gabu weeraakurun wirugib, gabu maa wœkurun wirugib.

26 Bera ba ra gari yi yi n sœœ siri. Yi yi sœœ kpa bu ka Mœwisi daawa.

27 Yen biru win dokiri u nœn nœœ kana ma u doona u da win temœ.

GUSUNŒ U KA ISIRELIBA ARUKAWANI BŒKUA

Isireliba ba wœœ Sinain guurun nuurœ

19

1-2 Yen biru Isireliba ba doona Refidimun di. Ye n kua suru itasen tɔ̄o gbiikiru saa mìn di ba yara Egibitin di, yera ba tura Sinain gbaburɔ. Ma ba ben sansani gira guu te ba mɔ̄ Sinain nuurɔ.

3 Yera Yinni Gusunɔ u Mɔwisi soka guu ten wɔllɔ u ka nùn gari ko.

Ye u yɔɔwa mi, yera Yinni Gusunɔ u nεε, ameniwa kaa Yakɔbun bibu Isireliban bwese keri sɔ̄ a nεε,

4 i wa ye na Egibitigibu kua ka nge me na bεε tii gawe na sua ka nεn nɔm damguu nge me gunɔ bakeru ta ra ten binu sue.

5 Tɛ, i n nεn gere nua, i kun nεn arukawani kusie, i ko ko nεn tiin tɔmbu n tɔmbu kpuro kere. Handunia kpuro sãawa negia,

6 adama bεε i ko n sãawa nεn tɔn be na gɔsa na tii yiye, kpa i n sãa nεn yãku kowobu tɔn be ba tien sɔ̄. Gari yi kaa Isireliba sɔ̄wa mi.

7 Yen biru Mɔwisi u sarama u tɔn ben guro gurobu sokusia u bu sɔ̄wa kpuro ye Yinni Gusunɔ u nεε u bu sɔ̄.

8 Ma tɔn be kpuro ba wura ba nεε, ye Yinni Gusunɔ u gerua kpuro, yeya sa ko ko.

Ma Mɔwisi u maa ka tɔn ben gere wura Yinni Gusunɔn mi.

9 Ma Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̄wa u nεε, wee, kon na wunεn mi guru wii wuro te ta sinum mɔ̄ sɔ̄, kpa tɔn be, bu nɔ̄ sanam me na ka nun gari mɔ̄, kpa ba n da n nun naanε sãa.

Saa ye sɔɔra Mɔwisi u den Yinni Gusunɔ tɔn ben gari yi tusia.

Gusunɔ u ka Mɔwisi yinna Sinain guuru wɔllɔ

10 Yera Yinni Gusunə u kpam nùn sɔ̄wa u nee, a doo a tən be deema a bu sɔ̄ bu ben beka teo bu tii dəerasia gisə ka sia,

11 kpa ba n sɔ̄oru sãa ba n ka sɔ̄ itase mara. Domi sɔ̄ itase te sɔ̄ora ne, Yinni Gusunə kon sarama Sinain guuro be kpuro bu ka man wa.

12 Kaa tən be ȳireru kua mi ba koo ȳra guu ten bəkuə, kpa a bu sɔ̄ ba n tii se bu ku raa guu te yɔ̄, bu ku mam susi ten gāarə bu tu besu. Ben wi u tu besu, ȳero koo gbiwa.

13 Ba n̄ nùn s̄remə ka nəma, kpenə ba koo nùn kasuku, n̄ kun me bu nùn s̄enə twee bu ka go. Baa n̄ n yaa saberun na, meya ba koo ka tu go. Kəba yà n sw̄iwa ba koo susi guu ten bəkuə.

14 Ma Məwisi u sarama guu ten min di, u tən be sɔ̄wa u nee, bu tii dəerasio bu ka Gusunə sã. Ma ba ben beka tea.

15 U kpam bu sɔ̄wa u nee, i ku ra ka been kurəbu bakuna i n sɔ̄oru sãa i n ka sɔ̄ itase te mara.

16 Sɔ̄ itase ten bururu ba guru kukiribu nua, ma ba guru maakinu ka guru wii wuro te ta sinum mə wa guu ten wəllə. Ma kəba ya sumə tāa tāa sere tən be ba wāa sansani ye səo kpuro berum bu mwa ba diira.

17 Yera Məwisi u tən be yarama ben sansanin di bu da bu ka Gusunə yinna, ma ba ȳra guu ten nuurə.

18 Wiisu Sinain guu te wukiri, domi Yinni Gusunə u sarama ka dɔ̄ u wāa ten wəllə. Wii si, su yəəmə nge dɔ̄ bokon wiisu. Ma guu te, ta ȳirumə ka dam.

19 Kəba yen sw̄i maa sosimə. Yera Məwisi u gari gerua, ma Gusunə u nùn wisə ka nəəgii te ta sãa nge guru kukiribu.

20 Nge mεya Yinni Gusunø u ka sarama guu ten wøllø, ma u Møwisi soka. Yera Møwisi u yøøwa u da mi.

21 Ma Yinni Gusunø u nùn søøwa u nεε, a saro a tøn be kirø ko gem gem bu ku raa susima bu yøre te sara bu man mεeri, kpa ben dabiru tu ku raa kam ko.

22 Mεya yøku kowobun tii, be ba ra man susi, bu de bu tii deerasia kpa n ku ra ben gabu go.

23 Ma Møwisi u Yinni Gusunø søøwa u nεε, tøn be, ba n yøømø guuru wøllu mi. Domi a sun kirø kua gem gem a nεε n bu yøreru kuo guu ten bøkuø mi ba koo yøra. Kpa su tu garisi guu te a tii yiiiye.

24 Yinni Gusunø u nεε, a saro a da kpa wunø ka Aroni i yøøma, adama yøku kowobu ka tøn be ba tie, bu ku raa yøre te sara bu man mεeri, kpa n ku ra ben gabu go.

25 Ma Møwisi u sara u da u tøn be gari yi søøwa.

20

*Wooda wøku te Gusunø u Isireliba wø
(Imaa mεerio Wooda Yiruse 5:6-21)*

1 Yen biru Gusunø u gari yini kpuro gerua u nεε.

2 Nøna Gusunø bøen Yinni wi u ra n wøaa ne wi na bøe yarama Egibitin tem di, na bøe yakia saa yorun di.

3 Yen sø, i n ko i gøanu ganu sø ne baasi.

4 I ku ra tii bwøarokunu kua ni nu søø gøanun weenasinu ni nu wøaa wøllø, n kun me temø, n kun me nim søøwø.

5 I ku ra yiira i bwøaroku gagu sø, domi nøna bøen Yinni wi u ra n wøaa. Ne, Yinni nisinugiiwa, ne wi na ra baababan durum møøru mwø ben bibun mi be

ba man tusan suunu səə sere ka ben sikadominun bibə.

⁶ Adama be ba man kĩ, ma ba nən wooda nasie, na ra ben bibun bweseru wənwəndu kue sere ka baadommao.

⁷ Nəna bəen Yinni wi u ra n wāā. I ku ra nən yīsiru soku kam. Wi u tu soka kam, kon yēro seeyasia.

⁸ I wēro tōo wērarugiru səə, kpa i tu garisi te na yi nənəm nən sō.

⁹ Sōo nəəba tia i ko n da bəen səma kpuro ko.

¹⁰ Adama sōo nəəba yirusera ta sāā tōo wērarugiru te i ne Gusuno bəen Yinni derie. Tōo te səə, i ku ra səmburu garu ko, bəe ka bəen bibu, n̄ kun mē bəen yobu, n̄ kun mē bəen yaa sabenu, n̄ kun mē səə be ba wāā bəen yenusə.

¹¹ Domi sōo nəəba tian baa səəra na ka wəllu ka tem ka nim wəku kua ka baayere kpuro ye ya wāā mi səə. Ma na wēra sōo nəəba yiruse. Yen sōna na sōo nəəba yiruse te domaru kua na tu yi nənəm nən sō.

¹² I bəen tundo ka mero bəere wēeyo kpura bəen hunde yu wa yu dakaa da tem mē na bəe wē səə.

¹³ I ku ra tənu go.

¹⁴ I ku ra sakararu ko.

¹⁵ I ku ra gbəni.

¹⁶ I ku ra goo gari mani.

¹⁷ I ku ra bəen tənusin diru binε ko, n̄ kun mē win kurə, n̄ kun mē win yobu, n̄ kun mē win yaa sabenu, ye n sāā wunen tənusin gāānu kpuro gesi.

¹⁸ Yen biru tən be kpuro ba guru kukiribu ka kəban swīi nua ma ba guru maakinu wa guu ten wəllə te wiisu wukiri. Yera ba diira ba da ba yəra n dəsire.

¹⁹ Ba Mowisi səowə ba nəe, wunen tii, à n ka sun gari kua, sa ko nun swaa daki. Adama a ku de Gusunə u ka sun gari ko, kpa su ku ra gbi.

²⁰ Ma Mowisi u tən be səowə u nəe i ku berum ko. Domi Yinni Gusunə u nawə u ka bəen laakari məeri kpa i n nùn nasie, i ku ra maa ka durum ko.

²¹ Ma tən be, ba yə n desire saa ye Mowisi u guru wii sinumgii te susi mi Gusunə u wāa.

Yaku yerun wooda

²² Yinni Gusunə u Mowisi səowə u nəe, a Isireliba səowə a nəe, bəen tii i wa ma wəllun diya na ka bu gari kua.

²³ Yen sə, i ku ra maa tii bwāaroku gagu kua ka wura, n̄ kun me ka sii geesu, kpa i gu ko bəen bū.

²⁴ Adama i ko man yāku yero bania ka tem. Kpa i bəen yaa sabenu gəsi i ka man yāku dəo mwaararuginu ka siarabun yākunu kua ten wəllə. Yam kpuro mi na gəsa i ka man sā, ko na n wāa mi, kpa n bəe domaru kua.

²⁵ I n man yāku yero baniammə ka kpenu, i ku tu bani ka kpee ni i dāka. Domi i n kpee ni dāka, i nu disi dokewa mi.

²⁶ I ku ra de ta n yəetia mo, kpa bu ku raa ka bəen tereru wa i n yəəmə mi.

Wooda ye Yinni Gusunə u Isireliba wē yobun sā

21

¹ Yinni Gusunə u Mowisi səowə u nəe, a Isireliba wooda yeni wēeyo.

² Ben goo ù n win Isirelisi dwa yoo, yoo wi, u koo win yinni sāwa wō nəoba tia, nəoba yiruse u koo yariwa yoo ten di u kun gāanu kəsie.

³ U kun kurə mə u ka dua yoo te səo, wi turowa u koo yari. U n maa kurə mə ba ka nùn dwa, sanna ba koo yari.

⁴ N n win yinnin na, u nùn kurə wẽ, ma u ka kurə wi bibu mara, dəma te u yari o yorun di, u koo kurə ka win bibu win yinni deriawa kpa u yari wi turo.

⁵ Adama yoo wi, ù n gerua batuma səo u neε, u win yinni kĩ ka maa win kurə wi, ka win bibu, yen səs, u n yari o,

⁶ saa yera yinni wi, u koo ka nùn da Yinni Gusunən sāa yero. Miya u koo nùn seririsia sāa yee ten gamboə, u nùn swaa yaba ka səkura. Kpa n sāa yireru ma yoo wi, u sāawa win yoo sere ka baadomməo.

⁷ Goo ù n maa win bii tən kurə dəra yoo, ba n nùn yakiamə nge mə ba ra yoo tən durəbu yacie.

⁸ Win yinni ù n nùn sua kurə, ma u wa dākuru ya n ka nùn naawə u koo kpī u nùn win təmbu yacie. Adama u ku raa nùn tən tuko yacie. Domi durə wi, u kua naane sarirugii.

⁹ Goo ù n yoo tən kurə dwa u ka win bii tən durə wẽ, u nùn kuo nge mə ba ra bii wəndia kue bà n nùn suamə.

¹⁰ Goo ù n yoo sua kurə, yen biru ù n maa kurə kpao sua, u ku raa yoo win dīanu ka win yāa ni u ra raa nùn wẽ kawa. Meyə maa ben wāasinaa səo, u ku raa de gāanu ganu kəsi.

¹¹ U kun maa nùn gāanu ita yedin gaa kuammə, u de kurə wi, u yari yorun di u kun gāanu kəsie.

Daa kəsa ye tənu ù n kua ba koo nùn go

¹² Wi u tənu so u go, ba koo yēron tii gowa.

13 Adama wi u kun kĩ u ka tõnu go samba sõ, nε Yinni Gusunõ kon yam gam gõsi mi u koo kpikiru da u kuke.

14 Wi u win winsim mwa u go nuku kõsurun sõ ka bwisi, bu yẽro mõõ bu go, baa ù n dua nen sãa yerõ u yãku yeru nenua u ka bõre.

15 Wi u win tundo so, ñ kun me win mero, ba koo yẽro mwa bu gowa.

16 Wi u tõnun tii gbena u dõra, ñ kun me u nùn kua win yoo, ba koo yẽro mwa bu gowa.

17 Wi u win mero, ñ kun me win tundo kõsa gerusi, ba koo yẽro gowa.

Wooda ye Gusunõ uyibe ba tõmbu meera kuan sõ

18 Saa ye tõmbu yiru ba sannamõ ma ben turo u win winsim so ka nõm kuseru, ñ kun me u nùn kara ka kperu u meera kua, ma ya kun nùn go, ba ñ wi u nùn so mi goomõ. Yà n nùn kpí,

19 ma u ra sano kua u ka deka sõimõ, wi u nùn meera kua mi, ba ñ nùn gãanu kuammé. Adama durõ win sõmbu te u koo raa ko ù n bwãa do, wi u nùn meera kua mi, wiya u koo tu ko, kpa u maa meera yen nõəribun gobi kõsia.

20 Goo ù n win yoo so ka bokuru u go mii mii ba koo yẽro gowa.

21 Adama yoo wi, ù n kua tõõ giriru ñ kun me sõõ gira yiru u sere gu, ba ñ maa win yinni gãanu kuammé, domi yoo wi, u sãawa win gobi.

22 Tõn durõbu gabu bà n sannamõ, ma ba guragii wõri sere win nukura ka yara, ma win gam kun meera wa, yen me kurõ win durõ u tõn be bure, meya ba koo kõsia siri kowobun wuswaaø.

23 Adama kurɔ wi, ù n mɛera gaa wa, mɛera yen bwesera ba koo maa bu ko. U n maa gun na, ba koo bu gowa.

24 N n win nənin na ba wuna ba koo maa begii wunawa. N n win dondun na ba bua, ba koo maa beginu buawa. N n win nəman na ba bua, ba koo maa begia buawa. N n win naasun na ba bua, ba koo maa begisu buawa.

25 N n maa dɔɔn na ba nùn məni, ba koo maa be dɔɔ məniwa. Mɛera yèn bweseru ba nùn kua gesi, yen bwesera ba koo maa bu ko.

26 Goo ù n win yoo tən durɔ, n̄ kun mɛ tən kurɔn nənu kɔra, u koo yoo wi karawa u doona nənu gen sɔ̄.

27 N n maa win dondun na u wuna, u koo nùn karawa u doona don ten sɔ̄.

28 Kete yà n tənu kɔba so ya go, ba koo yen tii kpenu kasuku bu gowa, ba n̄ yen yaa temmɔ. Yen biru ba n̄ maa yen yinni gāanu kuammɛ.

29 Adama kete ye, yà n daa goo kɔba səkure ma ba yen yinni sɔ̄wa ma u n̄ ka ye gāanu kue, ba koo win tii gowa ka kete ye sannu.

30 Bà n maa nùn gāanu buren na u wa u ka win wāaru yakia, u koo ni kpuro kəsiawa nge mɛ ba gerua.

31 Kete yen bweseru yà n bii goo kɔba səka, siri tee biya ba koo ye kua mi, ka yen yēro.

32 Adama kete ye, yà n goon yoo so ya go, sii geesun gobi təna yen yinni u koo yoo win yinni wẽ, kpa bu kete ye kpenu kasuku bu go.

33 Goo ù n dəkɔ mɔ, n̄ kun mɛ u wəru gagu gba u deri u n̄ wukiri, ma goon yaa sabera wəri mi, ta gu,

34 wi u dəkə ye mə ñ kun mə wəru ge, u koo sabē ten kəsire wəwə kpa u sabē goo te sua.

35 Goon kətə yà n googia məera kua ya go, ba koo kətə wasa ye dərawa bu yen gobi bənu ko. Kpa bu maa ye ya gu min yaa bənu ko.

36 Kətə ye, yà n daa gəe məera koore, ma yen yēro u yē adama u ñ gāanu kue, u koo ye ya gu min kəsire wəwə kpa wi, u goo te sua.

Yaa sabenun gbənan wooda

37 Goo ù n kətə gbəna u go, ñ kun mə u ye dəra, kətə nəəbuwa u koo kəsia tia yen wəllə. N n maa yāarun na, yāanu nnəwa u koo kəsia tee ten wəllə.

22

1-3 Ye u gbəna mi, bà n ye wa win nəma səə, ñ n kətən na, ñ kun mə kətəku, ñ kun mə yāaru, ma ya gesi wasi, yen yiruwa u koo wē. U kun maa gāanu mə, ba koo win tii dərawa.

Goo ù n gbəna da wəkuru, bà n nùn mwa wəku te, ba so ba go, ba ñ goo win yēm bikiamə. Adama Yam mù n sāra ba sere nùn go, be ba nùn go mi, ba koo bu win yēm bikia.

Goon gāa ni ba suan woodaba

4 Been goo ù n win sabenu sure win winsim gberə, ñ kun mə win dāa gbaarə, ma nu dīanu asərə kua, win gberun dīa geena u koo yēro kəsire wē, ñ kun mə win dāa marum.

5 Goo ù n dō menima, dō wi, ù n dua goon gberə, ma yēron dīanu kpuro dō mwaara, wi u dō meni mi, u koo dīa ni nu dō mwaaran kəsire wēwə.

6 Goo ù n win winsim gobi, n̄ kun mε gāanu berusia, ma ba nu gbēna mi u berua mi, bā n̄ gbēnɔ wi wa ye u sua min nən yiruwā u koo kəsia.

7 Bā kun maa nūn wa, wīn mi ba gāa ni gbēna u koo dawa Gusunən sāa yerə u nəma sua wəllə u bōre u nēe, u n̄ gāanu ganu sue ni ba nūn berusia mi sōo.

8 Təmbu yiru bā n̄ gāanu sikirinəmə, n̄ n̄ yaa saberun na, n̄ kun mε yānu, n̄ kun mε gāa ni nu kōra, be kpuro ba koo dawa Gusunən sāa yerə u bu siria. Ben wi u kun gem mə, ye ba sikirinə min wasi yiruwā u koo kəsia.

9 Goo ù n win winsim yaa saberu garu sabusia, ma ta bōra n̄ kun mε ta gu n̄ kun mε ba tu sēre ba mwa goo kun wa,

10 wi ba tu sabusia mi, u koo dawa Gusunən sāa yerə u bōre u nēe, u n̄ tu babe. Sanam mεya, wi u sabe te mō mi, u koo durə win gere wura kpa wi ba sabe te sabusia u ku maa gāanu ganu kəsia.

11 Adama bā n̄ sabe te gbēnan na win yēnuo, u koo ten kəsire wēwa.

12 N̄ n̄ maa gbeeke yaan na ya tu mwa ya kasuka, u ka ten seeda na u sōosi. Saa ye, u n̄ maa ten kəsire wēemə.

13 Goo ù n maa win winsim yaa saberu bōkura, ma ta bōra n̄ kun mε ta gu sanam mε wi u tu mō u n̄ wāa mi, ba koo nūn ten kəsire wēwa.

14 Adama ù n wāa mi, ba n̄ maa nūn kəsire wēemə. Bā n̄ maa tu due kuan na, ten due gobi yi, yi tura.

Təmbun wāasinaan wooda ka sāarugia

15 Goo ù n wəndia kōkura u nūn bekuru doke, ma ba n̄ daa wəndia wi durə kā, wi u nūn bekuru doke mi, u koo dokiriru kpuro kowənge mε ba rā ko, kpa u wəndia wi sua kurə.

16 Baa wəndia win tundo ù n yina bu suana, ka mε, durə wi, u koo dokiriru kpuro kowə nge mε ba ra ko bu ka wəndia sua.

17 Tən kurə səro ù n wāa bεen suunu səo, i nùn goowo.

18 Wi u maa ka yaa saberu kpuna, i yēro goowo.

19 Nε, Yinni Gusunə turowa i ko sā. Wi u yina u būu goo sāamə, i yēro goowo.

20 I ku səo goo nəni sə. I ku maa nùn taki di. I yaayo ma bεen tii i raa səru di Egibitin temə.

21 I ku gəmini goo nəni sə, n̄ kun mε gobeku goo.

22 Wi u bu nəni səamə ma ba man somiru kana, ka geema na bεe səamə, kon bu somi.

23 Kpa n de nən məru yu se bu bεe go tabu gberə, bεen kurəbu bu maa ko gəminibu kpa bεen bibu bu maa ko gobekuba.

24 Bεe Isireliba səo, bεen wi u sāaro gobi bəkura, u ku raa yi nim dokeə nge mε bwese tukunu nu ra ko.

25 In goon bekuru təruba mwa, i nùn tu wesia səo u sere du.

26 Domi beku tee terə u mə mi, u ka win wasi wukiri. Yen sə, à n tu nəni mba u koo wukiri wōkuru. Sanam mε səo, ù n man wuri koosima, kon nùn wənwəndu kua, n nùn swaa daki.

27 I ku ra man kōsa gerusi, i ku ra maa bεen wirugii bōre.

28 In bεen dīa gbiikinu gā i ku de n tε i sere ka neginu na.

I ku maa tε i ka bεen bii tən durə gbiikobu yakia domi ba sāawa negibu.

29 Mεya i ko maa man bεen yaa sabenun bii gbiikinu yiyya nənəm adama i ko de nu gina bəm

nōwa sōō nōōba yiru, nōōba itase i sere ka man nu yākuru kua.

³⁰ Been tii maa, i ko n wāawa nēnēm nēn sōō, i n dēere. Yen sōō, i ku yaa gaa tem ye gbeeku yaa ya go ya deri. I ye bōnu wēēyō domi ba n̄ ye sake.

In da bwēēbwēēbu sirie dee dee

23

¹ I ku labaari weesugia kpara. I ku maa tōn kōso seeda weesugia diiya u ka yari.

² Been goo u ku raa tōn dabinun gere swīi u ka kōsa ko. Mēya u ku maa bu swīi bā n̄ gem sīiyamō siribu sōō.

³ I ku goo siri ka wōnwōndu baa ù n̄ sāa bwēēbwēē.

⁴ I n̄ been werəbun saberu garu wa ta kōrō, ketēwa? N̄ kun me ketēku? I tu mōo i ka nūn wurama.

⁵ I n̄ maa win ketēku wa ga wōrumē ka sōmunu, i ku doona i nūn deri. I nūn somiō i ka gu seeya.

⁶ Siribu sōō, i ku wi u gem mō gem bira win bwēēbwēērun sōō.

⁷ I ku seeda weesugia wura. I ku maa goo go wi u kun taare gaa kue. Domi wi u kua mē, nē, Yinni Gusunō kon yēro sēeyasia.

⁸ I ku nōm biran kēnu mwā domi nu ra tōnu nōni wōkewa gem swaa sōō kpa u kpana u mu gere.

⁹ I ku wi u sōru dimō been suunu sōō nōni sōō. Domi been tii i yē nge mē u bwiśikumō, yēn sōō i raa sōru di Egibitiō.

Wōō Wēēraruguu ka tōō wēērarugiru

¹⁰ Wōō nōōba tian baa sōōra i ko i n̄ da been gberun dīānu duure, kpa i nu gē.

11 Adama wɔ̄o nɔ̄oba yiruse, i ko i bεen gbean tem kpuro deriwa mu wēra, ka bεen dāa gbaanɔ̄. Kpa i de be ba sāa sāarobu bu da bu dīanu kūnənu ko be ka yaa sabenu.

12 Meyə maa sɔ̄o nɔ̄oba tian baa sɔ̄ora i ko i bεen sɔ̄ma kpuro ko. Adama nɔ̄oba yiruse i ko wērawa ka bεen yobu ka sɔ̄o be ba səmburu mò bεen mi, ka sere bεen yaa sabe ni i ra ka səmburu ko.

13 Ye na bεe sɔ̄owa kpuro, i ye mεm nɔ̄wə mam mam. Kpa i ku ra būnu ganun yīsiru sia i sere nεe, ko i nu sā.

Tɔ̄o bakalu ita ni nu kpāaru bo

14 Wɔ̄o baagere nən itawa i ko i n da man tɔ̄o bakaru kue.

15 Pεe ye ba n seeyatia doken tɔ̄o bakara i ko gbi i ko. Sɔ̄o nɔ̄oba yiruwa i ko pεe di ye ya kun seeyatia mɔ̄ nge me na raa bεe yen wooda wε, wɔ̄on suru gbiikoo wi ba mò Abibu səa, domi saa yera i yara Egibitin di. I n kanaru mò, goo u ku raa na nən wuswaa u kun kēru nəni.

16 Yiruse kpa i maa bεen gbean dīa gbiikinun yaa kpaaabun tɔ̄o bakaru di. Yen biru i n bεen gberun dīanu kpuro gā kpa i maa yen tɔ̄o bakaru di, i n wāa kunu səa.

17 Nge meya wɔ̄o baagere bεe tɔ̄n durəbu i ko i n da ka mənnə nən ita nən sāa yero.

18 I n man yākuru kua, i ten yaa gum dōo məniɔ̄ dəma te. I n maa ten yaa dimɔ̄, i ku ye mənnə ka pεe ye ba seeyatia doke.

19 I n da ka man bεen gberun dīa gbiikii ni nu gea sāa naawε nən sāa yero. Domi nəna na sāa Gusunə bεen Yinni. I ku boo buu yike ka gen meron bom.

Sɔ̄osinu ganu ka nəo mwεenu

20 Yeniba kpuron biru Yinni Gusuno u Isireliba sɔ̄wa u nee, kon bεe nen gərado gəriama u ka bεe kpara kpa u n bεe kōsu bεen sanum sɔ̄. U koo ka bεe da tem mε na bεe sɔ̄oru kuα sɔ̄.

21 Yen sɔ̄, i de i n tii se kpa i nùn mεm nɔ̄wa, kpa i ku nùn nuki sanku. Domi u n̄ da bεe suuru kuammε i n̄ tora, yēn sɔ̄ nen yiiko ya wāa wi sɔ̄.

22 Adama i n̄ nùn mεm nɔ̄wa mam mam, ma i m̄dee dee ye na bεe yiire, nena kon ka bεen wεrεbu kpuro sanna.

23 Nεn gərado wi, u koo bεe swaa gbiiya u ka bεe turi sere tem mi Amoreba ka Hεtiba ka Feresiba ka Kananiba ka Hefiba ka sere Yebusiba ba wāa. Kpa n̄ be kpuro go bεen sɔ̄.

24 Adama i n̄ turā mi, i ku ra ben būnu sã, i ku maa ben komanu saari. I ben būu turānu suririo kpa i ben bwāarokunu kɔ̄suku muku muku.

25 Ne Gusuno bεen Yinniwa i ko i sã kpa n̄ bεe domaru kua, i n̄ dianu m̄ ka nim. Mεya na kon maa bεe baranu gbara.

26 Na n̄ maa derim̄ tōn kur̄ goon nukuru tu yari, mεya bεen goo kun maa m̄ w̄iro. Kon maa de bεen hunde yu d̄εya.

27 Ye kon maa wure n̄ ko wee. Be ba nua i duɔ ben temo kpuro, kon de bu nanda, kpa bu yari bu doona bεen sɔ̄.

28 Kon Hefi be, ka Kanani be, ka Hεti be susunu kpare, kpa bu yari bu doona tem min di.

29 Adama na n̄ be kpuro giramo w̄o tian baa sɔ̄, tem mε, mu ku raa ka ko bansu, kpa gbeeku yee yi bεe yibusi.

30 Fiiko fiikowa kon de ba n̄ doonam̄ min di, sere i ka dabia i teria i sin̄a tem mε kpuro sɔ̄.

31 Tem mε kon bεε wε mi, mεn nɔɔ burā yera ko n wāawa saa nim wōku ge ba mò Naa yarin di sere n ka girari Filisitiban nim wōkuɔ, ka maa saa Sinain gbaburun di, sere n ka girari daa te ba mò Efaratiɔ. Tɔn be ba wāa tem mi kpuro, kon bεε bu nɔmu beriawā kpa i bu gira.

32 I ku ra ka bu arukawani gaa bəke. I ku maa ben būu goo sā.

33 I n ben būnu sāamɔ, nu ko n sāawa bεen yina. Yen sɔɔ, i ku de ben goo u n wāa bεen suunu sɔɔ kpa u ku raa bεe torasia nεn swaa sɔɔ.

Yinni Gusunɔ u win nɔɔ mwεeru sire

24

1 Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nεε, i yɔɔma Sinain guuru mini, nεn mi, wune ka Aroni ka Nadabu ka Abihu ka Isireliban guro gurobu wata ka wɔkuru, kpa i man kpuna sarun di.

2 Wune Mɔwisi, kaa man susima wune turo. Be ba ka nun yɔɔma bu yɔro mi ba wāa mi. Tɔn be ba maa tie, bu ku raa yɔɔma mini.

3 Ma Mɔwisi u da u tɔn be Yinni Gusunɔn gari ka win woodaba kpuro sɔɔwa. Ma be kpuro ba wura ka gɔru teu ba nεε, sa ko ko ye Yinni Gusunɔ u gerua kpuro.

4 Mɔwisi u Yinni Gusunɔn gari yi kpuro yorua ma u seewa buru buru u yāku yero bana guu ten nuurɔ. U maa kpenu wɔkura yiru gira nge mε Isireliban bwese kerin geera nε.

5 Ma u Isireliban aluwaasiba gabu gɔra bu ka Yinni Gusunɔ yāku dɔɔ mwaararuginu kua kpa bu naa kinεnu go bu ka siarabun yākunu ko.

6 Məwisi u yaa yem mən bənu sua u doke gbəa səo.
Ma u sukum me n tie yēka yāku yee ten wəllə.

7 Ma u woodan tire te sua u tu gara tən ben
wuswaaə. Ma ba nəe, sa ko Yinni Gusunə mem
nəəwa kpa su ko kpuro ye u gerua.

8 Ma Məwisi u yem me sua u yēka tən ben wəllə
u nəe, yem me wee, me mu Yinni Gusunən nəə
mwəəru siremə te u bəe kua sanam me u bəe wooda
yeniba kpuro wē.

9 Ma Məwisi ka Aroni ka Nadabu ka Abihu ka
Isireliban guro gurobu wata ka wəku te, ba guu te
yəəwa.

10 Ma ba Gusunə, be Isireliban Yinni wi wa. N
səare nge u yō turaru garun wəllə te ba kua ka kpee
boogu ni nu baalimə weene. Nu dərewa nge wəllu
te ta kun guru wiru mə.

11 Gusunə u n̄ Isireliban guro guro be kəsa gaa
kue. Ba nùn wa ma ba di ba nəra.

Məwisi u yəəwa Sinain guurə

12 Yinni Gusunə u Məwisi səəwa u nəe, a yəəma a
yōra guuru mini. Kon nun kpee besi wē mì səo na
wooda kpuro yoruə, tən be ka ben bibun bweseru
ba n ka ye məerimə baadomma.

13 Ma Məwisi u seewa ka win bō Yosue. Adama
u sere guu te yə,

14 u guro guro be səəwa u nəe, i yōro mini, i sun
ma sere su ka wurama bəen mi. Wee Aroni ka Huri
ba wāa ka bəe. Bəen goo ù n gari giri gəe mə, u na
ben mi.

15 Yen biru u yəəwa guu ten wəllə, ma guru wii
wurora tu wukiri.

16-17 Yera Yinni Gusunən yiikon girima ya səəsira
mi. Isireliba ba ye wa, ya sāa nge dō boko. Ma guru

wii wuro te, ta Sinain guu te wukiri sere sāo nōoba tia. Sāo nōoba yiruse Yinni Gusunō u Mōwisi soka saa guru wii wuro ten min di.

¹⁸ Yera Mōwisi u dua guru wii ten sāowā ma u yōowā guu ten wōllō. Miya u wāa sāo sāo weeru ka wōkuru weeru.

YINNI GUSUNON KUU BEKURUGIRUN KPUNAA

*Kēe ni Isireliba ba koo wē bu ka Yinni Gusunon sāa
yeru ko*

25

¹ Yinni Gusunō u Mōwisi sāowā u nēe,

² a Isireliba sāowā bu ka man kēnu naawā. Ye ba wē ka nuku tia kpuro, a mōo.

³ Kēe ni ba koo wē, niya, wura ka sii geesu ka sii gandu,

⁴ ka ana bekunu ni ba wōkuā ka bura, ka maa gaadura ka ni ba swērasia ka sēesu, ka ni ba wesa ka wēe damgii ka yaa sansun beka,

⁵ ka yāā gōni yi ba swērasia ka sēesu, ka gōni sinumgii, ka dāā damgia,

⁶ ka gum mē ba ra ka fitila sōre ka gum mē mu turare mō mē ba ra kpuro tāre bu ka sōosi ma Gusunō u ye gōsa nēnēm, ka turare ye ba ra dō doke,

⁷ ka kpee gobiginu nīn nōni sāa berō wuru ka kpee gobiginu bwese bweseka ka ni ba koo doke yāku kowo tānweron yabe tarakpe sāo ka sere maa win bōā baran wōllō.

⁸ Yen biru i ka man ye kpuro kuu bekurugiru kuo na n ka wāa bēen suunu sāo.

9 I ko tu kowa ka ten dendì yānu kpuro nge mε kon bεε sōosi.

Yinni Gusunən woodan kpakororu

10 Ba koo kpakororu ko ka dāa damgia. Ten dēebu bu ko n sāawa gəm soonu yiru ka bənu. Ten yasum mu ko n maa sāawa gəm soo teeru ka bənu kpa ten gunum mu n sāa gəm soo teeru ka bənu.

11 Kpa a tu wura pote ten səawə ka təawə. Kpa a ten goonu nnε kpuro nəo bəka kua ka wura.

12 Kpa a wuran sumi ko wasi nnε a doke ten goo gookan yinna yenu səo, yiru ya n mεerine bee tia, yiru yeni ya n maa mεerine bee tia.

13 Yen biru a dāa pəəsi kasu yiru a yi wura pote.

14 Kpa a yi wasi kpakoro ten sumi səo beri berika, yi n sāa ten nənutii.

15 Sumi yi səora dāa pəəsi yi, yi ko n da n wāa. Ba n yi wunamə min di.

16 Yen biru kaa woodan kpee besi yi kon nun wε doke kpakoro te səo.

17 Kpa a kpakoro te wukiritia kua ka wura ya n ka tu saka nε.

18-19 Kpa a wəllun kəsobu yirun weenasibu ko ka wura a mani wukiritia yen goo piiminun wəllə gee ka gee.

20 Kpa yi n kpakoro ten wukiritia ye kasa wukiri mam mam. Yi ko n wuswaa kisinεwa yi n mεerine.

21 Kaa woodan kpee besi yi doke kpakoro te səo, a sere ten wukiritia ye doke.

22 Yen wəllwə ko na n da ka nun yinne kəsobu yiru yen baa səo, kpa n nun nən woodaba kpuro wε Isirelibən səj.

Tabuluyèn mi ba koo pεεyi, ye ba ka Gusunə naawa

23 Yinni Gusunɔ u kpam Mɔwisi sɔɔwa u nεε, kaa tabulu ko ka dãa damgia. Yen dɛɛbu ko n sãawa gɔm soonu yiru, yen yasum mu ko n maa sãa gɔm soo teeru, kpa yen gunum mu n sãa gɔm soo teeru ka bɔnu.

24 Kpa a ye kpuro wura pote, kpa a maa yen goo gooka nɔɔ bɔka kua ka wura.

25 Yen biru kpa a dãa besi piiminu gore yen goo gooka mi, ni nu ka nɔm tararu yasum nε, a ka sikerena, kpa a nin tii wura pote.

26 Kpa a maa sumi nne ko ka wura a doke tabulu yen goo gookao mi yen naasu gire gire.

27 Mi ba dãa besi piimii ni goren bɔku bɔku ka sɔɔra sumi yi, yi ko n wãa, kpa bu dãa pɔɔsi wasi yi sɔɔ, ba n da ka tabulu ye sue.

28 Dãa pɔɔsi yi, yi ko n sãawa dãa damgia kpa a yi wura pote.

29 Yen biru kaa gbɛa ko ka nɔri ka pεrentiba ka gbɛɛ yorukunu, ye kpuro ya n sãa wuragia kpa ba n da ka dendì ba n yāku tam wisimɔ.

30 Kpa a pɛɛ ye ba ka man naawa sɔndi tabulu yen wɔllɔ. A ku ra de pɛɛ ye, yu biara mi. A de ya n da n wãa nɛn wuswaaɔ baadomma.

Fitilan dabu

31-32 Yinni Gusunɔ u kpam Mɔwisi sɔɔwa u nεε, kaa dabu ko ka wura gea, ga n kãasi mɔ nɔɔba tia, gen yɛsi yɛsikao ita ita. Kpa gen yɔratia ka gen potura ka gen kãasi ka gen bura te ta ka dãa marum ka biibii weene, ye kpuro ya n sãa bɔri tia.

33 A de kãasi nɔɔba tia yen baayere ya n buranu ita ita mɔ ni nu ka biibii weene.

34 Kpa dabu gen poturan tii ya n buranu nne mɔ ni nu ka dãa marum weene.

³⁵ Mi kāasi yiru yiru yi gbinne ka pötura, kaa nin temo buraru koosiwa te ta ka dāa marum weene.

³⁶ Bura te, ka kāasi yi, ye kpuro ya n sāa wuran bōri tia.

³⁷ Yen biru kaa fitilanu nōoba yiru ko, kpa a nu sōndi sōndi dābu gen wollo ka gen tiin wii kpiirō. Kpa ba n nu sōre nu n yam bururasie.

³⁸ Baku piibu ge ba ko n da ka fitila nin dōo sōme ka mì sāa nin torom mu ko n da wōriki, kaa ye kpuro kowa ka wura gea.

³⁹ Dabu ge, ka gen dendy yānu kpuro, wuran kilo tenan sakawa kaa ka ye ko.

⁴⁰ Wune Mōwisi, a de a n sōmbu te nōni doke kpa a kuu te ko ta n sāa nge te na nun sōssi guuru wollo.

Kuu bekurugii tēn mi ba ra ka Yinni Gusunō yinne

26

¹ Yinni Gusunō u Mōwisi sōwa u nēe, a bekunu wōkuru wesio ka wēe damgii ka wēe yi ba wōkuā ka bura ka maa gaadura, ka maa wēe wunōmgii, kpa a beka ye buraru dokea ta n sāa wōllun kōsobun weenasibu. Kpa a ka man kuu bekurugiru kua.

² Beka ye kpuro ya ko n newa. Yen dēebu bu ko n sāawa gōm soonu tēna yiru sari. Yen yasum maa gōm soonu nnē.

³ Beka yen nōbu nōbuwa ba koo sua bu swēena.

⁴ Yen biru kpa a yen baayeren goo baka teero wēri doke ka wēe yi ba wōkuā ka bura, yi ba koo ra ka ye sōrena.

⁵ Wēri weeraakuukuubuwa kaa doke beka ye ba swēenan baayeren goo baka teero yi n nōa kisine.

6 Yen biru kaa s̄oretinu weeraakuru ko ka wura bu ka beka ye kpuro s̄orena, kpa yu ko beku teeru kuu ten s̄ō.

7 Kpa a maa bekunu w̄ekura tia wesi ka boo sansu ni ba koo kuu bekurugii te wukiri.

8 Beka ye kpuro ya ko n newa. Yen d̄ēebu bu ko n sāawa ḡom soonu t̄ena. Yen yasum maa ḡom soonu nn̄e.

9 Beka yen n̄oobuwa ba koo gbi bu sw̄eena kpa bu maa n̄ooba tia yeni sw̄eena. Kpa bu n̄ooba tiase ten sukum bue kuu ten w̄ollo wuswaa gia.

10 Kpa a w̄eri weeraakuukuubu doke beka ye ba sw̄eenan baayeren goo baka teero.

11 Yen biru kaa s̄oretinu weeraakuru ko ka sii gandu, kpa a nu doke beka yen w̄eri yi s̄ō, a ka ye s̄orena, yu ko beku teeru.

12 B̄a n ka tu kuu te wukiri, beku te ta kuu te sare mi, a de ta n s̄āare kuu ten biruo.

13 Kuu ten yasum gia, beka ye ya maa tiara, a de ya n s̄āare beri berika ḡom soo teeru.

14 Kaa bekunu yiru ko bu ka kuu te wukiri, teeru ka yāa kinenun ḡoni, yi ba sw̄erasia, teeru maa ka yaa ḡoni sinumgii, te ta ko n wāa kpuron w̄ollo.

15 Akasian dāa b̄esiya kaa gira a ka kuu te ko.

16-17 Dāa b̄esi yi, yi ko n newa. Yin d̄ēebu bu ko n sāawa ḡom soonu w̄ekuru kpa yin yasum mu n sāa ḡom soo teeru ka b̄enu. Kpa a yin baayere s̄oretinu yiru doke a yi n ka s̄oren̄e.

18 Kuu ten s̄ō yēsan n̄om dwaru gia dāa b̄esi yēnda kaa gira.

19 Kpa a yi yōratii kua weeru ka sii geesu a doke yiru yiru, yin tia s̄ō tem̄o, yi n ka s̄oretii ni n̄eni.

20 Ten sõo yësan nəm geu gia besi yenda kaa maa ko.

21 Kpa a maa yi yɔratii weeru kua ka sii geesu bu doke yiru yiru yin tia sõo.

22 Ten sõo duu yero gia dãa besi nəøba tia kaa gira.

23 Dãa besi yiru yiruwa kaa doke ten goo gomkinu yiruə biru gia.

24 Dãa besi yi, yi ko n maninewa yiru yiru saa tem di sere ka wøllø. Kpa a sumi doke yi n ka sorenø wøllø. Mesuma kaa goo gomkinu yiru yen dãa besi yiru yiru ye kua.

25 Kpa yi kpuro yi n sãa dãa besi nəøba ita. Kpa a yen baayere səo yɔratii doke yiru yiru yi ba kua ka sii geesu.

26-27 Yen biru kpa a ten yësi itaç akasian dãa nəøbu nəøbu kare.

28 Dãa karetia ye ya wāa yësa baayeren suunu səo mi, yen nəø ga koo yɔrawa dãa gomkinø.

29 Kpa a maa dãa besi yi ka dãa karetii yi wura pote. Kpa a maa wuran sumi ko yi səo ba koo dãa karetii yi wasi wasi.

30 À n yeniba kpuro menna a kpa, saa yera kaa den kuu bekurugii te gira ta n sãa nge te na nun sõəsi guu te ba mà Sinain wøllø.

31 Kpa a maa beku kareru ko ka wëe ðamgii ka wëe ye ba wɔkua ka bura ka maa gaadura ka wëe wunømgii. Kpa a wøllun kɔsobun weenasibu ko beku te səo, kpa ya n sãa buraru.

32 Kaa akasian dãa besi sinumgii nnε ko a wura pote kpa a sɔretii wuragii doke yi səo, yi ka beku kare te gaba. Kpa a dãa besi yi yɔratii doke a yi ba kua ka sii geesu.

33-34 Kpa a beku kare te bw  te ta ko n dii s o ge ga d ere gem gem ka ad o ge ga d ere b nu s a.

Ân beku kare te bw  a kpa, ten s owowa kaa ka kpakoro te da a yi t  s o woodan kpee besi yiru ye, ya w a. Kpa a kpakoro te wukiritia doke  dii te ta d ere gem gem s o mi.

35 Kaa tabulu ye yiwa n m geu gia ad o ge s o   n du  kuu ten mi, kpa a dabu ge yi n m dwaru gia, tabulu ye ka dabu ge, nu n m erine.

36 A kuu ten beku k nutiru wesio ka w  yi ba w ku  ka bura ka maa gaadura ka w  wun mgii ka w  damgii, kpa a beku te s oma doke .

37 Kpa a akasian d a  besi sinumgii n  bu wura pote kpa a yin baayere y ratia kua ka s i  gandu. Yen biru kpa a s retii wuragii doke yin baayere s o bu ka beku k nutii te bw .

Y ku y ru

27

1 Yinni Gusun  u kpam M wisi s  wa u n  , kaa y ku y ru ko ka akasian d a . A de ten goonu nn  kpuro nu n n , nu n s a  g m soonu n  bu n  bu, kpa ten gunum mu n s a  g m soonu ita.

2 Kpa a ten w llun goo g mkin  k anu doke kpa a nu s i  gandu pote.

3 Kaa y ku y ee ten dendy y nu kpuro kowa ka s i  gandu. Niya gb   ni ba koo ka torom gura, ka kaatonu ka kaato donnugiu, ka gb   n  s o ba koo y  m doke bu ka y ka, ka d  o guratii.

4 Kpa a k k  o ko ka s i  gandu kpa a yen goo g mkin  s i  gandun sumi doke.

⁵ Yen biru kpa a ye sua a doke yāku yee ten kōkōrō kpa yen nōo gu seema wōllō yāku yee ten suunu suunukāo.

⁶ Kpa a tu suatii yiru kua ka akasian dāa pōosi a yi sii gandu pote.

⁷ Kaa dāa pōosi yi wasi sumi yi sōo ba n da ka yāku yee te sue.

⁸ Kaa yāku yee te kowa ka dāa besi ta n wōru mō, nge te na nun sōosi.

Kuu ten kara

⁹ Yeniba kpuron biru Yinni Gusunō u maa Mōwisi sōwā u nēe, a kuu bekurugii te kara koosio. Yen sōo yēsan nōm dwaru gia kpa a bekunu kare ni ba wesa ka wēe damgii. Bā n ni kpuro swēena, nu ko gōm soonu wunōbu (100).

¹⁰ Ba koo beka ye sōrewa dāa besi sinumgii yēndu sōo ka sōretii ka sii dēki yi ba kua ka sii geesu. Kpa dāa besi yin yōratii yi n sāa sii gandu.

¹¹ Nge mēya ya ko n maa sāa sōo yēsan nōm geu gia, kpa ye yiru ye, ya n dēebu nē.

¹² Kara yen sōo duu yero gia kaa bekunu kare dāa besi sinumgii wōkuru sōo yi ba yōratii kua. Kara yen yasum mu ko n sāawa gōm soonu weeraakuru.

¹³ Mēya yen sōo yari yero gia yen yasum ko n maa sāawa gōm soonu weeraakuru.

¹⁴⁻¹⁵ Yen suunu sōo kaa kōnnō wīa ga n sāa gōm soonu yēndu. Kpa a kōnnō gen beri berikāo beka kare gōm soonu wōkura nōobu nōobu dāa besi sinumgii ita ita sōo. Dāa besi yin baayere ya ko n yōratia mō.

¹⁶ Kara yen kōnnōn tii sōo, kaa beku kēnutiru doke, tēn yasum ko n sāa gōm soonu yēndu. Wēe damgiiya kaa ka tu ko kpa a tu buraru kua ka wēe

wunəmgii ka yi ba wəkua ka bura ka maa gaadura. Kpa a maa tu gaba kua ka dāa besi sinumgii nne yi yi yɔratii mɔ.

¹⁷ Kara yen beku sɔretii ka yen sii dəki yi, yì səo ba koo beku ni sɔresi, ye kpuro ya ko n sāawa sii geesu, kpa yen dāa besi sinumgii yin yɔratii yi n sāa sii gandu.

¹⁸ Kara yen dəebu bu ko n sāawa gəm soonu wunəbu (100) kpa yen yasum mu n maa sāa gəm soonu weeraakuru, kpa yen gunum mu n sāa gəm soonu nəəbu. Ba koo yen beka wesiwa ka wɛe damgii kpa bu sii pəəsi yin yɔratii ko ka sii gandu.

¹⁹ Kuu bekurugii ten dendì yānu kpuro, sii ganda ba koo ka nu ko. Meyə kuu te ka kara yen gabatian kurum kpuro ya ko n sāawa sii gandu.

Fitila gen gum

²⁰ Yera Yinni Gusunə u kpam Məwisi sɔ̄wa u nee, a de Isireliba bu dāa ye ba mò olifin binun gum ko me mu gea sāa, ba n da ka kuu ten fitila sɔre baadomma.

²¹ Kuu bekurugii ten adərɔ ge sɔɔra Aroni ka win bibu ba koo da bu fitila ni yi yi, beku kare ten biruɔ te ta woodan kpakororu berua. Meyə fitila ni, nu ko n da n sɔre saa yokan di sere ka bururu. Isireliba ba koo wooda yeni nenewa sere ka baadommaɔ.

Yāku kowobun sāa yānu

28

¹ Yinni Gusunə u kpam Məwisi sɔ̄wa u nee, a wunen mɔɔ Aroni ka win bibu nne ye wunə neneñem Isireliban suunu səɔn di kpa ba n sāa nen yāku

kowobu. Bii bera Nadabu ka Abihu ka Eleasaa ka Itamaa.

² A de bu wunen mœ Aroni wi sãa yãnu kua ni nu koo win yiiko ka win girima sõosi.

³ Yen sõ, be na yen bwisi wẽ, a bu wooda wẽeyo bu ka nùn yãa ni kua ni u koo doke døma te ba koo nùn tusia tømbun wuswaa ka sanam me u win sõmburu mò.

⁴ Yãa ni ba koo ko wee, bœ bara ye u koo doke win tororun wølo, ka yabe tarakpe, ka yaberu ka tako ye ba sõma kua ka dawani ka sere maa sëkatia. Yeniba kpuro ya ko n sãawa yãa ni Aroni ka win bibu ba ko n da doke bæ n yãkurun sõmburu mò.

⁵ Ba koo yãa ni kpuro kowa ka beku ni ba wðkua ka bura ka maa gaadura ka ni ba wunom doke, ka ni ba kua ka wẽe damgii ka wuran wẽe siiri.

Yabe tarakpe

⁶ Yinni Gusuno u maa Mœwisi sõowa u nee, kaa yabe tarakpe kowa ka beku te ba kua ka wẽe damgii kpa a ge buraru kua ka wẽe wunomgii ka yi ba wðkua ka bura ka maa gaadura ka wuran wẽe siiri.

⁷ Kpa a gu sari kua yi ba koo ka gen senu soren.

⁸ Kpa a sëkatia ko ya n sãa beku noni tee ka yabe tarakpe ge. Kpa ya n yinusi ge sœ.

⁹ Yen biru a kpee gobiginu yiru suo nìn noni sãa bero wuru, kpa a Isirelin bibu wøkura yiru yen yïsa yore ni sœ.

¹⁰ Teero ben noøba tian yïsa. Teero maa noøba tia benin yïsa. Kaa ye kpuro yorewa nge mèsum ba kerane.

¹¹ Kaa yïsa ye yorewa kpee ni sœ, nge me ba ra yore sisœ. Å n ye yoru a kpa, kpa a kpee ni wura gore a ka sikerena.

12 Kpa a nu mani tarakpe gen sari səo. Aroni ù n nu doke win senə, niya nu koo səosi ma ka Isireliban yīsina u dua nən sāa yero, kpa ne, Yinni Gusunə na n ka bu yaaye.

13 Mi ba kpee ni gore mu ko n sāawa wura,

14 kpa a yəni wuragii yiru tari a yi sōre wura ye səo.

Bəə bara

15 Kaa bəə bara ko ye Aroni u ko n da doke win tororə, u ka ne, Yinni Gusunən kīru bikia. Ye ka tarakpe ge, ya ko n sāawa beku nəni tee, ka burə teeru.

16 Bəə bara yen goonu nnə kpuro nu ko n newa, nu n sāa gəm soonun bənu bənu.

17 Kpa a bəə bara ye səo kpee gobigii bwese bweseka mani yu ko sīa nnə. Kpee nin nəni wee. Sīi gbiikaa səo, swāaru ka dəm buuru, ka wuru beku.

18 Yiruse səo maa, swāaru ka boogu ka səo tiro.

19 Itase səo, dəm buuru ka nəni bwese bweseka ka gaadura.

20 Nnəse səo, wuru beku ka berə wuru, ka nəni bwese bweseka. Kpa a ni kpuro wura gore gore.

21 Kpee bwese bweseka wəkura yiru yen baatere səora kaa Isirelin bibun yīsinu yore tia tia. Kaa nu yorewa nge me ba ra yore sisə.

22 Kaa yəni wuragii yiru ko bəə bara ye səo.

23 Kpa a taaminu yiru ko ka wura, a sōre bəə bara yen soo wərikisə.

24 Taaminu yiru ye səora ba koo yəni yi sōre sōre.

25 Kpa a bəə bara yen yəni yi gbinisi tarakpe gen sario.

26 Yen biru kaa maa taaminu yiru ko ka wura, a nu doke bao bara yen soo temkiso si su yabe tarakpe ge girari.

27 Kpa a taaminu yiru ko a doke yabe tarakpe gen sarin nəəwə wuswaa, səkatia yen wəllu gia.

28 Yen biru kaa bao bara yen taamii ni səə wəə gaaduragii doke kpa a yi gbinε yabe tarakpe gen taaminu səə. Nge meya kaa ka ye səre yabe tarakpe ge səə, kpa yu ku ka bāari.

29 Saa ye Aroni u duə kuu bekurugii ten mi, u ko n bao bara ye dokewa win tororø yè səə ba Isireliban bwese kəri wəkura yiru yen yīsa yorua, kpa nε, Yinni Gusunə na n ka bεe yaaye baadomma.

30 Kaa maa urimu ka tumimu doke bao bara ye səə, kpa ya n wāa Aronin tororø saa kpuro ye u duə nən sāa yero, kpa u ka gia ye na kī Isireliban sō.

Sāa yāa ni nu tie

31 Yinni Gusunə u kpam Məwisi səəwə u nεε, yabe tēn wəllə yāku kowo u koo yabe tarakpe ge səndi, kaa tu kowa ka beku gaaduragiru.

32 Kpa a ten wīirø səma doke a sinum koosia tu ku raa ka gēera. Wīi ten min diya u koo wiru wasi ù n yabe te sebumo.

33 Kpa a maa ten temø tusanu doke nu n ka dāa marum gam weenε ni ba kua ka wəə yi ba wəkua ka buru ka maa gaadura ka wəə wunəmgii, ka sere maa yangire piiminu wuraginu a ka sikerena.

34 Kpa a de dāa marum weenasim mε ka yangire ni, nu n kpasa sāa.

35 Yabe tera Aroni ko n da n sebuə ù n səmburu mò kuu bekurugii te səə. Mēn nəə u duə, ka mēn nəə

u yariø na kon da n yangire nin wøkinu nøømøwa,
kpa n ku nùn go kuu bekurugii te søø.

³⁶ Kpa a maa wuran batani ko a yore ye søø, wini
sääwa Yinni Gusunøgii. Kaa ye yorewa nge me ba
ra yore sisø.

³⁷ Kpa a batani ye søresi Aronin dawanin
wuswaaø ka wëë gaaduragii.

³⁸ U ko n ye dokewa baadomma ù n døø nen sää
yerø, kpa nø, Yinni Gusunø n ka Isireliban yäkunu
mwa baa bà n toranu ganu kua saa ye ba yäku ni
mò.

³⁹ Kpa a maa tako ka dawani ko ka wëë damgii, ka
sëkatia ye ba søma doke.

⁴⁰ Kaa maa Aronin bibu takoba kua ka maa sëkatii
ka furøsu, ya n sää ben buraru te ta ben girima
söøsimoø.

⁴¹ Yen biru kaa Aroni ka win bibu yäa ni sebusia,
kpa a bu gum täre wirø a ka söøsi ma na bu gøsa ba
n sää nen yäku kowobu.

⁴² A bu sokoto kpirinu kuo kpa bu ku ka ben
tereru wan söø. Kaa ye kpuro kowa ka wëë damgii.

⁴³ Aroni ka win bibu ba ko n nu dokewa bà n døø
kuu bekurugii te søø, ñ kun me bà n susiø yäku yerø
bu ka ben sömburu ko. Yera ya koo de na kun bu go
nen sää yerø, domi ba ñ wää mi tereru. Yeni ya ko
n sääwa wooda sere ka baadommaø Aroni ka win
bibun bweserun söø.

*Nge me ba koo ka söøsi ma Yinni Gusunø
u yäku kowobu gøsa*

29

¹ Yinni Gusunø u kpam Møwisi söøwa u née, wee
nge me kaa koosina a ka söøsi ma na Aroni ka win

bibu gəsa na yi nənəm bu kə ko yāku kowobu nən sāa yērō.

A naa kinε kpəndu suo ka yāa kinənu yiru. A ku de yen gaa ya n alebu mō.

² Kpa a pēe ko ka alikaman som, a ku seeyatia doke, kpa a maa kira wōoranu ko nìn somə ba n seeyatia doke, ka kira nìn som ba ka gum burina.

³ Kpa a nu doke bireru səo a ka da yāku yērō ka naa kinε kpən te, ka yāa kinənu yiru ye, kpa a ka ye kpuro yākuru ko.

⁴ Kpa a de Aroni kə win bibu bu na kuu ten kənnəwə mi nε, Yinni Gusunə na ra ka Isireliba yinne, kpa a bu wobure ka nim.

⁵ Kpa a Aroni nùn win sāa yāa ni sebusia. Niya tako ye, ka yabe boogugji te, ka yabe tarakpe ge, ka bəo bara ye. Kpa a səkatia ye səke yabe tarakpe gen wəllə.

⁶ Kpa a maa dawani sua a doke win wirō, kpa a wuran batani ye sua yè səo ba yorua, wini sāawa Yinni Gusunəgii, a doke win dawani yen wuswaa.

⁷ Yen biru kpa a maa gum sua a tāre win wirō a ka səosī ma na nùn gəsa na yi u n sāa nən yāku kowo.

⁸ Kpa a maa win bibu soku a bu tako be sebusia,

⁹ a bu ben səkatii səke a kpa a bu ben furəsu doke a nge mε a Aronin tii kua. Saa dəmə ten diya ba koo ko yāku kowobu sere ka baadommə.

Yeniba kpuron biru, aməniwa kaa de bu ka səmbu te tore.

¹⁰ Naa kinε te a gəsa mi, kaa ka tu nawa kuu ten kənnəwə, kpa Aroni ka win bibu bu ben nəmə səndi naa yen wiru wəllə.

¹¹ Kpa a ye saka nən wuswaa kuu ten kənnə mi.

12 Kpa a yen yem dëka ka niki bia a t  eni y  ku yee ten k  ano. M   mu tie kpa a yıka ten tem  .

13 Kpa a yen b  s  nun gum sua ka yen worun b  si baka ka yen gabu swii ka yen gum sannu, kpa a ye kpuro m  nna a d   doke y  ku yee ten w  ll  .

14 Adama naa kine ten yaa ka ten g  na ka ten b  s   bisu, ye kpurowa kaa d   doke b  en sansanin biru  . Y  ku te, ta ko n s  awa te ta koo ben durum wukiri.

15 Yen biru ba koo ka y  a kine nin teeru na, kpa Aroni ka win bibu bu ben n  ma s  ndi ten wiru w  ll  .

16 B   n kua me ba kpa, yera kaa tu saka kpa a ten yem sua a y  ka y  ku yee ten goo gook  o.

17 Kpa a ten yaa b  ori b  ori a yi ka ten wiru sannu, kpa a maa ten b  s  nu tea ka ten k  ri kpa a ye kpuro s  ndi wii te ka ye a b  ora min w  ll  .

18 A n kua me a kpa, kpa a ye kpuro d   s  re y  ku yee ten w  ll  . Ya ko n s  awa y  ku d   mwaararugiru t  n nubura koo ne, Yinni Gusun   dore.

19 Kpa a maa y  a kineru yiruse teni sua. Kpa Aroni ka win bibu bu kpam ben n  ma s  ndi ten wir  .

20 Yen biru, kpa a tu saka a ten yem sua a t  eni Aronin soo n  m geuguu  , ka win bibun soo n  m geugis  , ka ben n  m geun niki bii bakano, ka sere ben n  m geun naa niki bii bakano. Yem me mu tie, kpa a mu y  ka y  ku yee ten goo gook  o.

21 Kpa a maa yem me mu w  a y  ku yee ten w  ll   sua a m  nna ka gum me ba ra kpuro t  re ye Gusun   u g  sa n  nem kpa a mu wisi Aroni ka win bibun s  a y  a ni ba sebu  n w  ll  . Nge meya Aroni ka win bii

be, ka ben sāa yāa ni kpuro, ba ko n sāa nēnēm nēn sō.

²² Kpa a yāa ten gum sua ka ten siru ka ten bōsōnun gum ka ten worun bēsi baka, ka ten gabu swii yiru ka yin gum sannu, ka ten nōm geun nōmu. Domi yāa kine te, ta ko n sāawa te ba ka sōssi ma na Aroni ka win bibu gōsa nēnēm nēn sō.

²³ Kpa a maa pēe tia sua ye ba n̄ seeyatia doke, ka kira wōra teeru ka kira teeru tēn som ba ka gum burina, saa birerun di te ta yii sāa yerō.

²⁴ Kpa a ye kpuro Aroni ka win bibu nōmu bēria kpa a ben nōma sua a ka sōssi beri berika nē, Yinni Gusuñen wuswaaō.

²⁵ Yen biru kpa a ye kpuro mwa ben nōman di a ye sōndi yāku dōo mwaara ten wōllō kpa a dōo doke kpa ya n sāa yāku dōo mwaararugji te ta man nuburu dore.

²⁶ Kpa a maa yāa kine te ba ka sōssi ma na Aroni ka win bibu gōsa nēnēm min guroguroru sua a sōssi beri berika nēn wuswaaō. À n kua mē a kpa, yaa ye, ya ko n sāawa wunegia.

²⁷ Kpa a yāa kine ten nōmu sua a yiiiya wōllō nēn wuswaaō. Nge meya kaa ka sōssi ma guroguro te ka nōmu ge, ya sāawa negia.

²⁸ Meya maa Isireliba bā n siarabun yākunu mō ba ko n da yaan guroguroru ka yen nōm geun nōmu wunē nēnēm nēn sō kpa bu ye Aroni ka win bibun bweseru wē kpa ya n sāa wooda sere ka baadommāō.

²⁹ Aroni ù n maa gu, win bibun bweseru sōra ba koo turo wuna bu sāa yāa ni sebusia bu nūn gum tāre wirō dōma te ba koo sōssi ma u sāa win kōsire.

³⁰ Wi, wi u kua Aronin kōsire mi, u ko n yāa ni

dokewa sere sõõ nõõba yiru. Wiya u ko n da du kuu ten mi, mi Yinni Gusunõ u ra ka Isireliba yinne kpa u sõmburu ko aderõ ge ga deere sõo.

³¹ Kaa yãa kine te ba ka sõõsi ma na Aroni ka win bibu gõsa nenem yaa sua a yike sãa yero.

³² Kuu ten kõnnõwõra Aroni ka win bibu ba koo yaa ye ka pëe ye ya wãa bireru sõõ mi menna bu tem.

³³ Be tõnawa ba koo yãku dĩa ni di, ni ba ka ben durum wukiri sanam me ba sõõsi ma na bu gõsa nenem nen sõ. Tõn tuko goo u ku raa nu di, domi nu sãawa dĩa ni ba wuna nenem nen sõ.

³⁴ Nù n tiara sere sisiru bu ku maa nu di. Bu nu wisio dõõ sõo nu dõõ mwaara.

³⁵ A Aroni ka win bibu kuo mam mam nge me na nun sõõwa. Sõõ nõõba yiruwa kaa bu yen yãku yãki kua a ka sõõsi ma na bu gõsa nenem nen sõ.

³⁶ A n da naa kineru go yen tõõ baatere yãku yee ten wõllõ, yen yem mu ka tõmbun durum wukiri. Yãku niya nu koo yãku yee te disi wõka. Yen biru kpa a gum tãre ten wõllõ a ka sõõsi ma ta wãa nenem nen sãarun sõ.

³⁷ Meyä kaa n da ko sere sõõ nõõba yiru ye, yu ka yibu, kpa yãku yee te, ta n sãa nenem ta n deere. Yen sõ, ye n koo tu ture kpuro, baa ñ n tõnun na, u de u n deere.

Yãku ni ba ko n da ko tõõ baatere

³⁸ Yinni Gusunõ u Mõwisi sõõwa u nee, wee ye kaa n da ko baadomma. Kaa ka yãa kine kpemminu yiru wõõ tiaginu yãkuru ko tõõ baatere,

³⁹ teeru bururu, teeru maa yoka.

⁴⁰⁻⁴¹ Bururu ka yokan yãku nin baateren wõllõwa kaa som kilo ita ye ya ka olifin binun gum yarum ditiri tia ka bõnu burine doke, ka maa tam ditiri tia

ka bənu, kpa a ye kpuro dɔ̄ doke. Yen nubura koo ne, Yinni Gusunɔ dore.

⁴² Yāku dɔ̄ mwaararugii tera bεen bibun bwe-seru ba ko n da ko kuu bekurugii ten kənnəwə nən wuswaaɔ sere ka baadommaɔ. Miya bεe Isireliba i ko ka man yinna, kpa n ka nun gari ko.

⁴³ Kpa Yam mi, mu n sāa nənəm mu n dεere nən yiikon sɔ̄.

⁴⁴ Nən tiwa kon kuu te deerasia ka yāku yee te, n yi nənəm ka sere maa Aroni ka win bibu ba n ka sāa nən yāku kowobu.

⁴⁵ Kpa na n wāa bεe Isireliban suunu sɔ̄ i n man sāamɔ.

⁴⁶ Kpa i n yē ma nəna na sāa Gusunɔ bεen Yinni nε wi na bεe yarama Egibitin di. Kpa na n ka bεe wāa. Nəna Gusunɔ bεen Yinni.

Kpakoro tèn wəllə ba ko n da turare dɔ̄ doke

30

¹ Yinni Gusunɔ u kpam Məwisi sɔ̄wa u nεe, kaa kpakororu garu ko tèn wəllə ba ko n da turare dɔ̄ doke. Kaa tu kowa ka akasian dāa.

² Ten dεebu ka ten yasum mu ko n nεwa, mε kpuro mu n sāa gəm sooru tia tia, kpa ten gunum mu n sāa gəm soonu yiru. Kpa a de ten goo gəmkinu nnən dāa yu nɔ̄ yari nge kāanu.

³ Kpa a ten baama kpuro wura pote sere ka ten kāanɔ. Kpa a ten goonu nne nɔ̄ bəkə kua ka wura a ka sikerena.

⁴ Kpa a maa ten goo gəmkinɔ wuran sumi doke ten nɔ̄ bəkan temɔ, kpa ba n da dāa wasi yi sɔ̄, bu ka tu sua.

5 Dāa ye kaa wasi sumi yi sāo, ya ko n sāawa akasian dāa ye ba wura pote.

6 À n kua me a kpa, kpa a kpakoro te sua a yi aderø ge sāo beku kare ten deedeeru te ta ne, Yinni Gusunøn woodan kpakororu berua dii sāo ge ga dεere gem gem sāowā. Miya ko na n da ka nun yinne.

7-8 Bururu baatere saa ye Aroni u fitilanu gum dokemø ka yokø baayere saa ye u nu sōramø, u ko n da turare dōo dokewa kpakoro ten wøllø. Nge meya wi ka win bibun bweseru ba ko n da ko sere ka baadommaø.

9 Adama i ñ ko turare tuka dōo doke kpakoro ten wøllø. Meyø i ñ maa yāku dōo mwaararuginu mò mi, ñ kun me i dīanu ganu səndi mi, ñ kun me i tam wisi mi, i ka yākuru ko.

10 Wōo ka wōowā Aroni u ko n da ten kāa ni sāo yāku yem teeni me ba ra ka durum wukiri u ka tu disi wøka. Nge meya wi ka win bibun bweseru ba ko n da ko sere ka baadommaø, kpa ta n yii nēnēm nēn sō.

Gobi yi ba koo wē kuu bekurugii ten sō

11 Yinni Gusunø u kpam Mōwisi sōowā u nee,

12 a Isireliba gario. Be ba wōo yendu turan diya kaa gari kpa a de ben bāawure u gobi gεe wē u ka win wāaru yakia. Kpa n de wahala yu bu suuri saa ye a bu garimø mi.

13 Wi ba gara, sii geesun bōri piibuwā u koo wē. Yi kpuro yi ko n newa. Gobi yi, yi ko n sāawa nge me ba ra sāa yerun gobi di.

14 Be ba wōo yendu turā ka be ba kere me, beya ba koo gobi yi wē.

15 Gee tee tera baawure u koo wε. Gobigii kun wεemø n sāaro kere, u ka win wāaru yakia. Domi hunde tia be kpuro ba mø.

16 Gobi yiya kaa n da ka kuu bekurugii ten sōmburu ko. Nge mεya kon ka yaaya ma Isireliba ba ben wāaru yakia.

Boo gèn mi ba ko n da sāa yerun nim take

17 Yinni Gusunø u kpam Møwisi sōwa u nεε,

18 kaa boo ko ka gen sōwaritia, ye kpuro ya n sāa sii gandu. À n gu kua a kpa, a gu yiiyo yāku yero ka kuu bekurugii ten baa sō kpa bu gu nim take.

19 Nim mεya Aroni ka win bibu ba ko n da ka ben nøma ka naasu kpakie bu ka dεera,

20 bu sere du kuu ten mi, bu ka ben sōmburu ko, n kun mε bu sere susi yāku yero bu ka yākuru ko kpa bu ku raa gbi.

21 Yeni ya ko n sāawa wooda sere ka baadommaø bεen bibun bweseru sō.

Gum me ba kua sāarun s̄

22 Yinni Gusunø u kpam Møwisi sōwa u nεε,

23 a turare bwese bweseka ye ya nuburu do suo, miru kilo nøbu, ka sinamømu kilo yiru ka bønu, ka kaneli kilo yiru ka bønu

24 ka kasi kilo nøbu, ka sere olifin gum ditiri nøbhø tia.

25 Ye kpurowa kaa de wi u turare kobu yε u menna u ka gum ko me ba ko n da kpuro tāre bu ka sōsi ma na ye gøsa nεnεm.

26 Gum mεya kaa kuu te yεka, ka nεn woodan kpakoro te,

²⁷ ka tabulu ye, ka yen dendì yānu, ka dabu ge, ka gen dendì yānu, ka sere kpakoro tèn wəllə ba ra turare dōo doke,

²⁸ ka yāku yee tèn mi ba ko n da yāku dōo mwaararuginu ko, ka ten dendì yānu, ka boo ge, ka gen sōwaritia.

²⁹ Nge meya kaa ka sāa yāa ni kpuro dēerasia kpa nu n yii nen sō. Ye n koo nu besu kpuro, a de ya n dēere.

³⁰ Kpa a maa Aroni ka win bibu gum me tāre ba n ka sāa nen yāku kowobu.

³¹ Meyaa kaa Isireliba sō a nee, gum me, mu ko n sāawa deeram me ba ko n da kpuro tāre bu ka sōosi ma ya wāa nenem nen sāarun sō. Yeni ya ko n sāawa wooda bee sōo sere ka baadomma.

³² Goo u ku raa mu sāwa. Goo u ku raa maa men bweseru ko. I ko nu yiwa nenem nen sāarun sō.

³³ Yen sō, goo ù n yina u men bweseru kua, n kun me u tān diro goo mu teeni, ba koo yēro wunawa been suunu sōon di.

Turare ye ba koo dōo doke sāa yero

³⁴ Yera Yinni Gusunə u kpam Məwisi sōowa u nee, a turare bwesenu ita kasuo ye ya nuburu do, ka maa turare ye ba mō ansam, ye kpuro ya n saka ne.

³⁵ Wi u turaren kobi yē kpa u ye kpuro mennu u bɔru doke yu ko turare dēera ye ba kua nenem nen sāarun sō.

³⁶ Kpa a yen sukum buuru wuna, a da a yi kuu bekurugii te sōo, woodan kpakoro ten wuswaa mi ko na n da ka nun yinne. Kpa i ye yi nenem nen sāarun sō.

³⁷ Yen sō, goo u ku raa turare yen bweseru ko win tiin sō. I ko ye yiwa nenem nen sāarun sō.

38 Wi u yina, u yen bweseru kua win tiin sõ, ba koo yëro wunawa bëen suunu sõon di.

Kuu bekurugii ten sõm kowobu

31

1 Yinni Gusunõ u kpam Mõwisi sõowa u nëe,

2 wee na Besaleli, Urin bii, Hurin debubu gosa Yudan bweseru sõo.

3 Na nùn nën Hunde yibie u n ka sõm bwese bwesekan bwisi mõ, kpa u n yen asansi kpuro yë.

4 U koo kpí u yen kpunaaba yi. U wuran sõmburu yë, ka sii geesu ka sii gandu.

5 Ka nge më ba ra kpee gobiginu sõo yore ni ba koo gore, ka sere maa dãa dãkubu, ye kpuro gesi ye n sää burarun sõmburu.

6 Ma na nùn Oholiabu, Ahisamakin bii wi u sää Danun bweseru nõmu sõndia u ka nùn somi. Yen biru na maa gabu bwisi kã be ba sõmbu te yë. Be kpurowa ba koo mënna bu sõmbu te ko te na nun sõowa mi.

7 Tera kuu bekurugii te, ka nën woodan kpakoro te, ka ten wukiritia, ka sere maa kuu ten dendy yää ni nu tie,

8 ka tabulu ye, ka yen dendy yänu, ka dabu wuraguu ge, ka gen dendy yänu, ka kpakoro tèn wallø ba ko n da turare dõ doke,

9 ka yäku yee te, ka ten dendy yänu, ka boo ge, ka gen sôwaritia,

10 ka sere yää ni Aroni ka win bibu ba ko n da sebe bu ka yäkurun sõmburu ko,

11 ka gum më ba ko n da gäanu yëke bu ka sõosi ma ya wää nñem nën säärun sõ, ka sere turare nubu

durorugia ye. Ye kpurowa ba koo ko nge me na nun sɔ̄wa.

Tɔ̄o wẽrarugiru

12 Yinni Gusunɔ u kpam Mɔwisi sɔ̄wa u nee,

13 a Isireliba sɔ̄wa a nee, i ko tɔ̄o wẽrarugirun wooda mem nɔ̄wawawa mam mam. Domi ta ko n sãawa nen arukawanin ȳireru ye na bækua ka bee sere ka baadomma. Ȳre tera ta koo sɔ̄si ma nena na bee gɔ̄sa na yi nенem nen sɔ̄.

14 I n da wẽre tɔ̄o wẽrarugii te sɔ̄. I ku tu garisi nge sanam dirum. Wi u yina ma u səmburu kua te sɔ̄, ba koo ȳero wunawa bee suunu sɔ̄on di bu go.

15 Yen sɔ̄, alusuma tia sɔ̄, sɔ̄ nɔ̄ba tia i ko n da səmburu ko, adama nɔ̄ba yiruse te, ta ko n sãawa tɔ̄o wẽrarugiru te na yi nенем nen sɔ̄. Bee wi u səmburu kua tɔ̄o te sɔ̄, ba koo ȳero gowa.

16 A de bee Isireliba i n tɔ̄o wẽrarugii ten wooda mem nɔ̄wamme, sere ka bee bibun bweserɔ, domi arukawani ye, ya ko n wãawa sere ka baadomma.

17 Tɔ̄o te, ta sãawa ȳireru te ta ko n wãa ne ka bee suunu sɔ̄. Domi sɔ̄ nɔ̄ba tia sɔ̄ra na wɔllu ka tem taka kua na kpa. Nɔ̄ba yiruse ma na səmburu deri na wẽra.

18 Ye Yinni Gusunɔ u ka Mɔwisi gari yi kua guu te ba mɔ Sinai o u kpa, yera u nùn kpee besi yiru wẽ yì sɔ̄ win tii u woodaba yorua.

ISIRELIBA BA GUSUNɔN ARUKAWANI KUSIA

Ba naa buu wuraguu kua ba sãawa

32

¹ Sanam me tən be, ba wa Məwisi u təemə u n̄ saramə saa guu ten wəllun di, ba da ba mennə Aronin mi, ba n̄n səowə ba n̄eε, a seewo a sun yinni kua wi u ko n̄ sun swaa gbiyiye. Domi Məwisi wi u sun yarama Egibitin tem di, sa n̄ yē ye n̄ n̄n deema.

² Yera Aroni u bu səowə u n̄eε, i bəen kurəbun swaa tonku wuraginu potirima ka bəen bibuginu i ka na.

³ Ma be kpuro ba ben swaa tonku wuraginu potira ba ka Aroni naawə.

⁴ U nu mwa u yania ma u kuura kua ye ya ka naa buu weenə, u wura ye wisi mi, ma ya kua bwāaroku.

Ma ba n̄eε, bəen yinni wee, wi u sun yarama saa Egibitin di.

⁵ Ye Aroni u ye wa, yera u yāku yero gira bwāaroku gen wuswaa. Ma u kpara u n̄eε, sia sa ko Yinni Gusunə təo bakaru kua.

⁶ Yen sisiru, ba seewa buru buru yellu ma ba yāku dōo mwāararuginu kua ka siarabun yākunu. Tən be, ba sina ba di ba n̄ora, ma ba seewa ba kom beretekə mō.

⁷ Saa yera Yinni Gusunə u Məwisi səowə u n̄eε, a saro fuuku domi wunen tən be a yarama Egibitin di mi, wee ba disi duura.

⁸ Ba swaa ye deri kō ye na n̄eε bu swī. Wee ba tii wuran bwāaroku kua ge ga ka naa buu weenə. Ma ba yiira ba gu yākuru koosi. Ba n̄eε, geya ga ben yinni wi u bu yarama saa Egibitin di.

⁹ Ma u kpam n̄eε, na tən be wa, ben swaa tau, ba n̄ kī bu wiru kpī.

10 Tẽ nẽn m̄ru ya seewa. A de n bu kam koosia. Adama wunε, kon de wunen t̄mbu bu ko bwese bakaru.

11 M̄wisi u Gusunɔ win Yinni suuru kana u nεε, Yinni, mban s̄nɑ a ka wunen t̄mbu m̄ru m̄ò be a yarama Egibitin di ka wunen dam bakam.

12 Mban s̄nɑ kaa de Egibitigibu bu gere bu nεε, k̄sɑ a k̄i a wunen t̄mbu kua. Yen s̄nɑ a ka bu yarama kpa a bu go guunun bera già, a bu kpeerasia ba kun maa wāa handuniaɔ. A wunen m̄ru ye suresio, a ku maa k̄sɑ ye ko, ye a k̄i a bu kua mi.

13 A wunen bwāabu Aburahamu ka Isaki ka Yakəbu yaayo be a nəə mwεeru kua ka bɔri a nεε, kaa de ben bibun bweseru tu dabia nge wəllun kperi, kpa a bu tem mε kpuro wẽ m̄èn gari a ka bu kua, ba n ka mu m̄o ka baadommaɔ.

14 Ma Yinni Gusunɔ u k̄sɑ ye deri ye u raa nεε u koo win t̄mbu kua mi.

15 Saa yera M̄wisi u sarama guu ten wəllun di u woodan kpee besi yiru ye neni yèn beri yiru yiru kpuro ba yorua.

16 Kpee besi yi, yi sāawa yi Gusunɔn tii u kua. Win tiiwa u maa yorua yi sɔɔ.

17 Ye ba saram wee, Yosue u t̄mbun wurenu nua nge mε ba gbisimɔ. U M̄wisi s̄sɔwa u nεε, tabun wurenu wāa sansaniɔ.

18 M̄wisi u nεε, n ñ be ba nasara suan wurenu mi. N ñ maa m̄o be ba desiru mwεeraginu. Be ba womusu m̄òn wurena na nəəm̄o.

19 Ye M̄wisi u sansani ye turuku kua, u naa buu wuraguu ge wa ka t̄n be ba yaamɔ, ma u m̄ru besira u kpee besi yi sura u k̄suka guu ten nuurɔ.

20 Ma u naa buu ge sua u dɔ̄o meni. Ma u ge munia muku muku u wisi nim sɔ̄o. Ma u dera ba nim me nɔ̄ra.

21 Ma u Aroni bikia u neε, mba tɔ̄n be, ba nun kua a ka bu durum baka yen bweseru koosia.

22 Aroni u nùn wisa u neε, a ku de wunen moru yu kpɛa. A yɛ ma tɔ̄n be, ba ra n bɔ̄ kɔ̄san kobu sɔ̄o.

23 Ba man sɔ̄owa ba neε, n bu yinni kuo wi u ko n bu swaa gbiyiye, domi wunε wi a bu yarama Egibitin tem di, ba ñ yɛ ye n nun deema.

24 Ma na bu sɔ̄owa na neε, ben wi u wuran gāanu mɔ̄ u nu tama. Ye ba ka na, ma na nu kpɛe dɔ̄o sɔ̄o. Yera naa buu wuraguu ge, ga yarima.

Ba Isireliba seeyasia

25 Mɔ̄wisi u wa ma Aroni u kpana u tɔ̄n be nɔ̄ni doke, ma u dera ba mɔ̄ ye ba kī. Yera n dera ben yibereba ba bu yaa kasikimɔ̄.

26 Sanam meya u yɔ̄ra sansani yen duu yero u neε, baawure wi u ka Yinni Gusunɔ̄ yɔ̄, u na nɛn berəgia.

Ma Lefiba kpuro ba menna win mi.

27 Ma u neε, ameniwa Yinni Gusunɔ̄ u gerua. Beεen baawure u win takobi suo u n neni, kpa u n sirene sansani ye sɔ̄o duu yee teerun di sere ten tensim mi. Kpa u win dusi ka win beruse ka win kpaasi go.

28 Ma Lefi be, ba kua nge me Mɔ̄wisi u bu yiire. Be ba gu dəma te, ben suunu sɔ̄o, ba turə tɔ̄nu nərɔ̄bun suba itan saka (3000).

29 Yera Mɔ̄wisi u neε, gisɔ̄ra i beεen tii Yinni Gusunɔ̄ wɛ mam mam, ye beεen baawure u ka win bii tɔ̄n duro ka win dusi seesi. Yen sɔ̄, u beε domaru kua gisɔ̄.

Məwisin kanaru

³⁰ Yen sisiru u tən be səəwa u nεε, wee, i durum baka kua. Yen sə, kon yə guu ten mi, n Yinni Gusunə suuru kana bəen durum yen saabu.

³¹ Yera u gəsira u da Yinni Gusunən mi, u nεε, kuku, tən be, ba durum baka kua. Ba tii bwāaroku kua ka wura.

³² Na nun kanamə a bu suuru kuo. À kun maa suuru mə, a nən yīsiru wunə tire te səən di, tən mi a wunen təmbun yīsa yorua.

³³ Yinni Gusunə u Məwisi wisə u nεε, wi u man torari, yēron yīsira kon wuna nən tireru səən di.

³⁴ Yen sə, a doo a tən be kparə i da sere yam mi na nun səəwa. Wee nən gərədo u ko n nun gbiyiye mi. Adama saa ya sisi yè səə kon tən be nəma doke n bu səeyasia ben durum sə.

³⁵ Yen biru u tən be bəranu kpēe yēn sə ba dera Aroni u bu naa buu ge kua.

*Yinni Gusunə u Isireliba wooda wē bu ka doona
Sinain guurun di*

33

¹ Yinni Gusunə u kpam Məwisi səəwa u nεε, i seewo i doona minin di, wunə ka tən be a yarama Egibitin di, kpa i da tem mi, mən nəə mwəeru na kua ka bəri na nεε, kon mu Aburahamu ka Isəki ka Yakəbu ka ben bibun bweseru wē.

² Kon nən gərədo goo gəri u n nun gbiyiye kpa n nun Kananiba ka Aməreba ka Hətiba, ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiba gira.

³ I doo tem me səə. Tim ka bom yiba mi. Adama na n̄ ka bəe dəə. Kpa n ku ra bəe kam koosia swaaə, domi bəen swaa tau.

4 Ye tən be, ba labaari kōsa ye nua, ben wasi dwiiya. Ba ñ maa ben bura yānu gānu doke nuku sankiranun sō.

5 Yinni Gusunə u Məwisi sōwa u nεε, a Isirelibə sōwə a nεε, ben swaa tau. Nà n ka bu sīmə nəni kpaki teeru sō mam, kon bu kam koosia. Bu ben bura yānu potirio tē, kpa n wa ye kon bu kua.

6 Ma ba ñ maa ben bura yāa ni doke saa mìn di ba doona Horəbun guu ten di.

Yinni Gusunən kuru

7 Mi Isirelibə ba ben sansani gira kpuro, Məwisi u ra ka kuu bekurugii te dewa u gira mi n ka sansani ye desire. U tu soka Yinni Gusunən kuru. Be ba kī bu Yinni Gusunə gānu bikia bera ba ra yari sansanin di bu da kuu ten mi.

8 Məwisi ù n yariə u dəə kuu ten mi, tən be kpuro ba ra sewa bu yōra ben kunun kənnəwə ba n Məwisi məerə sere u ka du kuu te səə.

9 U n dua mi, saa yera guru wii wuro te, ta ra saramə tu yōra kuu ten kənnəwə kpa Yinni Gusunə u ka nùn gari ko.

10 Tən be kpurowa ba ra guru wii wuro te wa, ta yō kuu ten kənnəwə. Kpa ben baawure u yiira win kurun kənnəwə.

11 Yinni Gusunə u ra ka Məwisi gari kowa nəni ka nəni nge me tənu u ra ka win bərə gari ko. Yen biru Məwisi u ra gəsirame u na sansaniə. Adama win bəə aluwaasi Yosue, Nunin bii, u ku ra yari kuu ten min di.

Yinni Gusunə u win təmbu nəə mwəeru kua ma u ko n ka bu wāa

12 Məwisi u Yinni Gusunə sōwa u nεε, wee, a nεε, n ka tən be doo tem me səə. Meyə a maa nεε, a man

yε sāa sāa. Kaa n ka man nənu geu mεera. Adama a n̄ man sōwa wi u koo man yōsiri.

¹³ N n men na, tē, a man wunen himba sōsio kpa n nun gia, kpa n kpam wunen durom wa. A yaayo ma tən be, ba sāawa wunen tən be a gəsa.

¹⁴ Ma Yinni Gusunə u nεe, nən tii kon ka nun da kpa n nun nasara wε.

¹⁵ Mōwisi u wisə u nεe, à kun ka sun dəo wunen tii, a ku de su doona minin di.

¹⁶ Aməna bə koo ka tubu ma sa wunen kī geeru wa, ne ka wunen təmbu, ma n kun mə a ka sun da. À n ka sun da, saa yera sa ko n sāa nənem handunian tən be ba tie səo.

¹⁷ Yinni Gusunə u Mōwisi sōwa u nεe, kon ko nge mε a man bikia. Domi na nun yε sāa sāa, a maa nən kī geeru wa.

¹⁸ Mōwisi u nεe, a man wunen yiikon girima sōsio.

¹⁹ Yinni Gusunə u wisə u nεe, kon na n sara wunen wuswaa ka nən girima kpuro, kpa n nun nən yīsiru sō, ne, Yinni Gusunə. Be na kī n durom kua, beya na ra durom kue. Be na maa kī n wənwəndu kua, kpa n bu wənwəndu kua.

²⁰ Adama na n̄ derimə a nən wuswaa wa, domi goo sari wi u koo nən wuswaa wa kpa u n wāa.

²¹ Yen sō, ayeru garu wee nən bəkuə kpee baa səo, mi kaa kpī a n wāa.

²² Sanam mε na sarə ka nən yiikon girima, kon nun nən nəma wukiri kpee baa ye səo.

²³ Yen biru kon nən nəma wuna kpa a nən biru wa, adama a n̄ nən wuswaa wasi.

Kpee besi yiruyen kəsire

34

¹ Yinni Gusunø u Møwisi sɔ̄wa u nεε, a kpee besi yiru menø a dāku nge yiønø. Kon kpam gari yi yore mi, yi yi raa wāa kpee besi yi sɔ̄, yi a kɔ̄suka.

² A sɔ̄oru koowo sia bururu yellu, a yɔ̄oma Sinain guuru mi, kpa a yɔ̄ra nεn wuswaaø ten wøllø.

³ A ku de goo u ka nun yɔ̄oma mi. A ku ra maa de n goo wa guu ten gam gum. Meyø a ku maa de kεtεba ka yāanu, yen gaa yu yakasu di guu ten turuku.

⁴ Ma Møwisi u kpee besi yiru menø u dāka nge yiønø. U seewa buru buru yellu u yɔ̄wa Sinain guurø u kpee besi yiru ye nεni nge me Yinni Gusunø u nùn sɔ̄wa.

⁵ Yera Yinni Gusunø u sarama guru wii wuroru sɔ̄ u yɔ̄ra win bøkuø. Ma u win tiin yñsiru gerua u nεε, nena na Yinni Gusunø.

⁶ Ma u sara Møwisin wuswaaø u nøøgiru sua u nεε, nena Yinni Gusunø durom ka wønwøndugii. Na ra saku n sere mørø ko. Nεn tøn geeru ka nεn børøkiniru ta kpā.

⁷ Na ra tømbu nεn kĩru sɔ̄øsi sere kø baadommaø. Na ra tøn be bø kɔ̄sa kua bu ben durum suuru kue, adama na ku ra taaregii garisi døero. Na ra baababan durum mɔ̄oru mwε ben bibun mi sere ka ben sikadominun bibø.

⁸ Yera Møwisi u yiira fuuku u nùn sãwa.

⁹ Ma u nεε, Yinni, à n ka man nønu geu mεera, na nun kanamø, a de a ka sun da. Wee, tøn be, swaa taoba. Adama a sun besen daa kɔ̄sa ka besen durum suuru kuo kpa a sun ko wunegibø.

Gusunø u wure u ka Isireliba arukawani bøkuø

¹⁰ Ma Yinni Gusunø u nεε, wee, na ka bεε arukawani bøkumø. Kon sɔ̄m maamaakigia ko wunen tøn be kpuron wuswaaø, yèn bweseru goo

kun koore tem gam. Tən be kpuro bèn suunu səə i wāa, ba koo nε, Yinni Gusunən səmburu wa. Domi gāa nanumgina kon bεe kua.

¹¹ Wooda ye na bεe wεemə mi gisə, i ye məm nəəwə. Wee, kon Aməreba ka Kananiba ka Hetibə ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiba gira bεen wuswaan di.

¹² Wune, Məwisi, a n tii se, kpa a ku ra ka tem min təmbu arukawani bəke, mi i ko i du kpa bu ku raa ko bεen yina.

¹³ Adama i ko ben yāku yenu sura kpa i ben būu wi ba mə Asitaaten sāa yerun dānu wukiri, kpa i win bwāarokunu kəsuku.

¹⁴ I ku ra būu goo sā domi nən yīsira nisinugii. Na ku ra wure bu maa yinni goo sā.

¹⁵ A n tii se kpa a ku ra ka tem min təmbu arukawani bəke. Domi bà n ben būnu gasirimə ba sāamə ba yākunu mə, ba koo bεe soku i ka bu ko. Kpa ben yāku yaa yu bεe bine ko i di.

¹⁶ Sərəkudo i ko bεen bii tən durəbu kurəbu sua ben bii wəndiaba səə, kpa kurə be, bu de bεen bii be, bu nən sāaru deri bu tən ben būnu sā.

¹⁷ I ku ra sisu sua i ka tii bwāaroku kua i sā.

¹⁸ I n da pεe ye ba n seeyatia doken tōo bakaru ko saa ye na yi, suru wi ba mə Abibu səə. Kpa i pεe ye di səə nəəba yiru nge mε na bεe yiire. Domi suru wi səəra i yarima Egibitin di.

¹⁹ Bii gbiikoo tən durə baawure u ko n sāawa negii, meya maa yaa sabenu kpuron bii gbiikii dwanu, n n keten na, n n maa yāarun na, n kun mε boo.

²⁰ N n ketekun na, i ka gen buu gbiikuu yāa buu kəsinə kpa gu ko yāku yāaru. I kun maa kue mε,

i gen wĩi suma buo i go. I ko bii gbiikoo tõn durɔ baawure yakiawa ka gobi.

I ku de goo u na nen wuswaao u kun kẽru neni.

²¹ Alusuma sɔɔ, sɔɔ nɔɔba tia i ko sɔmburu ko, kpa i wẽra sɔɔ nɔɔba yiruse, baa ñ n duurubun saan na, ñ kun me gẽebun saa.

²² I n da gẽebun tɔɔ bakaru ko sanam me i alikama yè ya gbia ya ye gẽebu torua, kpa i Kunun tɔɔ bakaru ko sanam me i beeñ dãa binu sɔrimɔ, wɔɔ gà n kpeeyɔ.

²³ Wɔɔ tia sɔɔ, nɔñ itawa tõn durɔ baawure u koo na ne Gusunɔ, Isireliba Yinnin sãa yero.

²⁴ I ku berum ko. Kon bwese ni gira beeñ wuswaan di, kpa n beeñ tem yasiasia. Goo kun kãkɔ u mu bine ko sanam me i man tɔɔ bakaru diiyammɛ nɔñ ita ye, wɔɔ ka wɔɔ.

²⁵ I ku man yãku yaan yem wẽ ka pẽe ye ba seeyatia doke sannu. I n Goo sararibun tɔɔ bakaru mò, i ku de ten yaa yu tiara sere sisiru bururu.

²⁶ Wɔɔ ka wɔɔ i n da ka beeñ gbeañ dĩa gbiikinu ne, ne, Yinni Gusunɔn sãa yero.

I ku ra boo buu yike ka gen meron bom.

²⁷ Ma Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwã u nεε, a gari yi yoruo domi yiya nen arukawanin wiru ye na ka beε bɔkumɔ, wunε ka Isireliba.

²⁸ Mɔwisi u wãa mi ka Yinni Gusunɔ sɔɔ sɔɔ weeru ka wɔkuru weeru. U ñ dĩanu di, u ñ maa nim nɔra. Ma Yinni Gusunɔ u arukawani yen gari yoru a kpee besi yi sɔɔ, yiya wooda wəku te.

Mɔwisi u sarama Sinain guurun di

²⁹ Ye Mɔwisi u ka Yinni Gusunɔ gari kua u kpa, u sarama Sinain guurun di u woodan kpee besi yiru

ye neni, win wuswaa ya ballimø. Adama win tii u ñ yé me.

³⁰ Aroni ka Isireliba kpuro ba nùn meera ba wa wee, win wuswaa ballimø ma ba bërum bara bu nùn susi.

³¹ Adama u bu soka, ma Aroni ka Isireliban guro gurobu ba na win mi, u ka bu gari kua.

³² Yen biru Isireliba kpuro ba nùn susi, ma u bu wooda ye kpuro saaria ye Yinni Gusunø u nùn wë Sinain guuru wøllu mi.

³³ Ye u ka bu gari kua u kpa, u win wuswaa sànditia wukiri.

³⁴ U n da Yinni Gusunøn kuu ten mi u ka nùn gari ko, u ra sànditia ye wunewa sere ù n kpam yarima. U n yarima min di, yera u ra Isireliba sô ye Yinni Gusunø u nùn sôowa.

³⁵ Kpa bu win wuswaa wa ya ballimø. Yen biruwá u ra ye sànditia wukiri sere ù n kpam duø u ka Yinni Gusunø gari ko.

YINNI GUSUNØN KURUN SÙMBURU

T  o w  rarugiru

35

¹ M  wisi u Isireliba kpuro menna u bu sôowa u ne  , wee ye Yinni Gusunø u sun sôowa su ko.

² Alusuma tia s  , s   n  eba tia sa ko n da b  sen s  ma kpuro ko. Adama s   n  eba yiruse ya ko n s  awa t  o w  rarugiru te sa ko Yinni Gusunø deria. Yen s  , b  sen wi u s  mburu kua te s  , ba koo y  ro gowa.

³ Baa d   i ku ra s  re t  o te s  , b  sen y  enus  .

*K  e ni ba koo ka na Yinni Gusunøn kuu bekurugii
ten s  *

4 Mewisi u kpam Isireliba səowə u neε, wee ye Yinni Gusunə u bεε yiire.

5 U neε, i ka nùn kēnu naawə ka nuku tia bεen ye i mo səo. Kēe nìn bweseru i ko i ka na wee. Niya wura ka sii geesu ka sii gandu,

6 ka beka ye ba wōkuə ka bura ka maa gaadura, ka beku wunəmginiu ka maa ni ba wesa ka wēe damgii ka sere ye ba kua ka boo sansu,

7 ka yāa kinenun gəni yi ba s̄esu doke ka gəni damgii ka akasian dāa,

8 ka gum me ba koo ka fitilanu s̄ra, ka gāa nubu duroruginu ni ba ko n da doke gum səo me ba ra kpuro tāre bu ka səosi ma Gusunə u ye gəsa nənəm, ka turare səo ye ba ra dāo doke

9 ka kpee gobiginu nìn nəni sāa bərə wuru ni ba koo doke yabe tarakpe ge səo, ka ni ba koo doke bəo bara yen wəllə.

10 Beεn baawure wi u maa səmbu ten bwisi mə, u na u tu ko nge me Yinni Gusunə u gerua,

11 ye u neε, su kuu bekurugiru koowo mi sa ko n da nùn sā, kpa su ten wukiritii ko yi ba kua ka boo sansu ka yaa gəni, ka səretii ni, ka dāa bəsi yi, ka dāa karetii yi, ka ten dāa bəsi sinumgii ka yin yəratii,

12 ka woodan kpakororu ka ten wukiritia ka ten dāa pəəsi yi ba ko n da ka tu sue, ka beku kare te ta ko n tu berua dii te ta deere gem gem səo,

13 ka tabulu ye, ka yen dendy yānu kpuro, ka sere dāa pəəsi yi ba ko n da ka ye sue, ka pεε ye ba koo yi yen wəllə,

14 ka dabu ge, ka gen dendy yānu kpuro, ka gen fitilanu, ka nin gum,

15 ka kpakoro tēn wəllə ba ko n da turare dāo

doke, ka sere ten dāa pōosi yi ba ko n da ka tu sue, ka gum me ba ko n da kpuro tāre bu ka sōosi ma Gusunə u ye gōsa nēnēm ka turare ye ba ko n da dōo doke, ka beku kēnutii te ba koo doke kuu ten kōnnōwə,

¹⁶ ka yāku yeru ka ten kēkōsə ye ba koo ko ka sii gandu, ka ten dāa pōosi yi ba ko n da ka tu sue ka ten dendy yānu, ka boo ge, ka gen sōwaritia,

¹⁷ ka kuu ten karan bekunu, ka yen sii pōosi ka yin yōratii ka sere maa kara yen kōnnōn beku kēnutiru

¹⁸ ka kuu ten gabatian kurumba ka ten wēe,

¹⁹ ka beka ye ba koo ka kuu ten dendy yānu kpuro bōke, ka sere sāa yāa ni Aroni ka win bibu ba ko n da doke bu ka sōmburu ko kuu ten mi.

²⁰ Ye Mōwisi u gari yi gerua u kpa ma Isireliba kpuro ba doona win min di.

²¹ Yen biru, be ba gari yi gōru doke, ba ka kēe ni na ka nuku tia bu ka Yinni Gusunōn kuu te ko, ka ten dendy yānu kpuro ka yāa ni yāku kowobu ba ko n da doke bu ka sōmburu ko kuu ten mi.

²² Tōn durōbu ka tōn kurōbu be ba gōru doke bu ka Yinni Gusunə kēru naawa, ba ka swaa tonkunu ka sumi ka taaminu ka sēenin bataniba, ye ya sāa wuran gāanu kpuro gesi, ben baawure u ka na ma u yi ka kēe wēebun wororu.

²³ Be ba maa beka mō ye ba wōkua ka bura ka maa gaadura, ka beku wunōmgini ka maa ni ba wesa ka wēe damgii ka sere maa ye ba kua ka boo sansu, ka yāa kinenun gōni yi ba sēesu doke, ka gōni damgii, ye kpurowa ba ka na Yinni Gusunōn kuu ten sō.

²⁴ Be ba maa sii geesu mō, ka sii gandu, ba ka na ba yi ka kēe wēebun wororu. Be ba maa akasian dāa

mə ba ka na səmbu ten sɔ̄.

²⁵ Tən kurə be ba maa wɛ̄e taribu yɛ̄, ba wɛ̄e bwese bweseka tara, gaaduragii, ka boogugii ka wunəmgii, ka wɛ̄e damgii, ba ka na.

²⁶ Ma ben gabu be ba səmbu ten yɛ̄ru ka ten kīru mə, ba boo sansun wɛ̄e tara.

²⁷ Be ba maa sāa wirugibu ba ka kpee gobiginu nìn nəni sāa bərə wuru na bu ka yabe tarakpe ge ka bərə bara ye buraru koosi.

²⁸ Ma gaba ka gum na mə ba koo ka fitilanu sɔ̄ra, ka gāa nubu duroruginu ni ba ko n da doke gum sɔ̄o mə ba ra kpuro tāre bu ka sɔ̄osi ma Gusunə u ye gəsa nənəm, ka turare sɔ̄o ye ba ra dɔ̄o doke.

²⁹ Isireliba sɔ̄o, be ba tii wɛ̄ bu ka somi səmbu te sɔ̄o, te Yinni Gusunə u Məwisi sɔ̄owə mi, ba ka ben kɛ̄e ni nawa ka nuku tia.

Besaleli ka Oholiabu ba səmbu te torua

³⁰ Məwisi u kpam Isireliba sɔ̄owə u nɛ̄e, wee, Yinni Gusunə u Besaleli Urin bii gəsa wi u sāa Hurin debubu Yudan bweseru sɔ̄o.

³¹ Ma u nùn win Hunde yibia u bwisi ka laakari ka yɛ̄ru wa u ka səm bwese bweseka ko.

³² U koo kpī u səmbu ten baayeren kpunaa yi. Ye u koo ko, yera wura ka sii geesu ka sii gandun səmburu,

³³ ka kpee gobiginun dākubu ka nin gorebu ka dānun dākubu, sāa yee ten burə yānu bəaniren səmburu gesi.

³⁴ Yen biru Gusunə u maa bu bwisi kā, wi ka Oholiabu wi u sāa Ahisamakin bii Danun bweseru sɔ̄o, bu ka gabu səmbu te sɔ̄osi.

35 Bera u yēru wē bu ka sāa yee ten burā yānu ko kpa bu beka ye kpuro buraru kua. U bu yē te wēwā sāa yee ten sōma bāayere kpuron sō.

36

1 Besaleli ka Oholiabu ka tōn be Yinni Gusunō u bwisi ka yēru ka laakari wē bu ka kuu ten sōmburu kpuro ko, ba koo tu kowa nge mē u gerua.

2 Ma Mōwisi u Besaleli ka Oholiabu sokusiq ka sere be Yinni Gusunō u maa sōmbu ten bwisi ka yēru kā ma ba tii wē ka nuku tia.

3 Ma ba kēe ni mwēera Mōwisin min di, ni Isireliba ba wē Yinni Gusunōn kuu ten sō. Adama bururu baatere ba ra n maa ka kēe ni naamōwa Mōwisin mi kā kīru.

4 Ma tōn be ba sōmbu te mō mi, ben baawure u gina win sōmburu deri,

5 ma ba na Mōwisin mi, ba nūn sōwa ba nēe, tōmba ka kēnu naamō n kere mēn bukata sa mō su ka sōmbu te ko te Yinni Gusunō u gerua.

6 Yera Mōwisi u dera ba kpara ba nēe, goo u ku maa ka kēnu na kuu ten sō. Mēsuma u kua u ka kēe ni yōrasiā.

7 Domi ni ba wē kō nu koo turi nu tiara.

Ba kuu ten sōma mō

8 Tōn be ba sōmbu ten yēru mō mi, ba kuu te kua ka beka wōku te ba wesa ka wēe damgii ka wēe yi ba wōkua ka burā ka maa gaadura, ka wēe wunōmgii. Ma ba wōllun kōsobun weenasibu kua ya kua buraru beka ye sō.

9 Beku nin teerun dēebu bu sāawa gōm soonu tēna yiru sari. Ten yasum maa gōm soonu nnē.

10 Yen biru ba beka yen nōebu sua ba swēena. Nge mēya ba maa kua ka nōebu ye ya tie.

11 Ma ba yen baayeren goo baka teerø wëri doke ka wëe yi ba wëkua ka bura, yi ba koo ra ka ye sôrena.

12 Wëri weeraakuukuubuwa ba doke beka ye ba swëenan baayeren goo baka teerø yi n nœ kisine.

13 Yen biru ba sôretinu weeraakuru kua ka wura ba ka beka ye kpuro sôrena ma ya kua beku teeru kuu ten sô.

14 Ba maa bekunu wëkura tia wesa ka boo sansu bu ka kuu bekurugii te wukiri.

15 Beku nin baateren dëebu bu sâawa g m soonu tına, ten yasum g m soonu nn .

16 Ma ba beka yen n  bu sua ba swëena. Ma ba maa n  ba tia ye ya tie swëena n  n m.

17 Ma ba wëri weeraakuukuubu doke beka ye ba swëenan baayeren goo baka teerø.

18 Ma ba sôretii kua weeraakuru ka sii gandu bu ka beka ye kpuro sôrena, kpa bekunu wëkura tia ye, yu ko beku teeru.

19 Ma ba y  a kinenun güni sw  rasia ba swëena bu ka kuu te wukiri. Ma ba maa y  a güni sinumgii g  e swëena yi ba koo s  ndi ye kpuron w  llo.

20 Yen biru ba akasian d  a besi kasu yi ba koo gira yi ka ko kuu ten d  a.

21 D  a besi yin d  ebu bu sâawa g m soonu w  kuru, yin yasum maa g m soo teeru ka b  nu.

22 Ma ba yi sôretii doke a yiru yiru yi biru kisine.

23 D  a besi y  nda ba kua bu ka gira kuu ten s  o y  san n  m dwaru gia.

24 Ma ba yen baayere y  ratii yiru kua ka sii geesu. Ma ba yi doke mi sôretii yi, yi w  a.

25 Ma ba maa d  a besi y  ndu kua bu ka gira ten s  o y  san n  m geu gia.

26 Ma ba yen baayere ȳratii yiru dokeā yi ba kua ka sii geesu.

27 Dāa besi n̄oba tia ba kua bu ka gira ten biruō s̄o duu yero gia.

28 Ba maa dāa besi yiru kua bu ka doke tia tia ten goo ḡomkinō biru gia,

29 yi n̄ ka yiōn̄ manine saa tem di sere ka w̄ollo ma ba yi sumi wasi w̄ollo. M̄esuma ba goo ḡomkinu yiru ye kpuro kua.

30 Nge meya ba dāa besi n̄oba ita kua bu ka gira kuu ten biru gia, yin baayere ka yen ȳratii yiru yi ba kua ka sii geesu. Ma yi kua ȳratii w̄okura n̄obu ka tia.

31-32 Yen biru ba ten ȳesi itao akasian dāa n̄obu n̄obu kare. Ma ba s̄o yari yerugia deri.

33 Dāa karetia ye ya wāa ȳesa baayeren suunu s̄o mi, yen n̄o ga ȳdra dāa ḡomkinō.

34 Ma ba dāa besi yi ka dāa karetii yi wura pote. Ma ba wuran sumi kua yi s̄o ba koo dāa karetii yi wasi wasi.

35 Ma ba beku kareru kua ka w̄e damgii ka w̄e yi ba w̄kua ka bura ka maa gaadura, ka w̄e wun̄mgii. Ma ba w̄ollun k̄sobun weenasibu kua beku te s̄o, ya kua ten buraru.

36 Yen biru ba dāa besi sinumgii nn̄e kua ba wura pote, ma ba s̄oretii wuragii doke yi s̄o yi ka beku kare te gaba. Ma ba dāa besi yi ȳratii dokeā yi ba kua ka sii geesu.

37 Ma ba kuu ten beku k̄enutiru wesa ka w̄e damgii ka w̄e yi ba w̄kua ka bura ka maa gaadura, ka w̄e wun̄mgii ma ba beku te s̄oma dokeā.

38 Ba akasian dāa besi sinumgii n̄obu kua bu ka beku k̄enutii te bw̄e, ka s̄oretii yi yi koo tu gaba, ma

ba dāa besi yi furəsu ka sii dəki kua ba ye kpuro wura pote. Ma ba yin baayere yəratia kua ka sii gandu.

Woodan kpakororu

37

¹ Besaleli u Yinni Gusunən woodan kpakoro te kua ka akasian dāa. Ten dəebu bu sāawa gəm soonu yiru ka bənu. Ten yasum ka ten gunum mu newa, ye kpuro gəm soo teeru ka bənu bənu.

² Ma u tu wura pote ten səəwə ka təəwə. Ma u ten goonu nne ye, nəə bəkə kua ka wura.

³ Ma u wuran sumi kua wasi nne u doke ten goo gookan yinna yenu səə, yiru ya məerine bee tia, yiru yeni ya maa məerine bee tia.

⁴ Ma u dāa pəəsi kua yiru u yi wura pote.

⁵ Ma u yi wasi kpakoro ten sumi yi səə beri berika. Yiya ba ko n da ka tu sue.

⁶ Yen biru u kpakoro te wukiritia kua ka wura. Wukiritia yen dəebu bu sāawa gəm soonu yiru ka bənu, yen yasum maa gəm soo teeru ka bənu.

⁷⁻⁸ Ma u wəllun kəsobun weenasibu yiru kua ka wura u mani wukiritia yen goo piiminun wəllə gee ka gee.

⁹ Ma yi kpakoro ten wukiritia ye kasa wukiri mam mam. Yi wuswaa kisinewa yi məerine.

Tabulu mi ba ra pəə yi

¹⁰ U tabulu ye kua ka akasian dāa. Yen dəebu bu sāawa gəm soonu yiru, yen yasum maa gəm soo teeru. Ma yen gunum maa sāa gəm soo teeru ka bənu.

¹¹ U ye kpuro wura pote ma u ye nœ bœka kua ka wura.

¹² Ma u dœa besi piiminu gore yen goo gooka mi, ni nu ka nœm tararun yasum ne u ka sikerena ma u maa nin tii wura pote.

¹³ Ma u sumi nne kua ka wura u doke yen goo gookao mi yen naasu gire gire.

¹⁴ Sumi yi, yi wœa mi ba dœa besi piimii ni goren bœku bœkukao. Yi sœora ba koo dœa pœesi wasi bu ka tabulu ye sua.

¹⁵ Ma u dœa pœesi yiru kua u wura pote.

¹⁶ Yen biru u tabulu yen dendy yœnu kua. Niya pœrentiba ka nœri ka gbœa ka gbœe yorukunu nœ sœ ba ko n da tam doke bu ka yœkunu ko. U ye kpuro kuawa ka wura.

Fitilan dabu

¹⁷ Ma ba dabu ge sekä ka wura. Gen yœratia ka gen pœtura ka gen kœasi ka gen bura te ta ka dœa marum ka biibii weene, ye kpuro ya sœawa bœri tia.

¹⁸ Kœasi nœba tia ga mœ. Gen yœssi yœsikao kœasi ita ita.

¹⁹ Gen kœasa baayere, buranu itawa ya mœ. Nu ka dœa marum ka biibii weene.

²⁰ Dabu gen pœturan tii ya buranu nne mœ ni nu ka dœa marum ka biibii weene.

²¹ Mi kœasi yiru yiru yi gbinne ka pœtura, u min temœ buraru koosiwa te ta ka dœa marum weene.

²² Bura ni ka kœasi yi, ye kpuro ya sœawa wuran bœri tia.

²³ Yen biru ba fitila nœba yiru ye kua ka nin baku ka mi torom mu ko n da wœriki. Ye kpurowa ba kua ka wura.

²⁴ Wura ye ba ka dabu ge ka gen dendy yœnu kpuro kua, ya sœawa kilo tœna.

Kpakoro tèn wòllò ba ko n da turare dɔɔ doke

²⁵ Yen biru ba maa kpakororu kua tèn wòllò ba ko n da turare dɔɔ doke. Ten dɛɛbu bu sãawa gɔm soo teeru. Ten yasum maa gɔm soo teeru. Ten goonu nnɛ ye, ya newa. Ten gunum maa gɔm soonu yiru. Ma ba dera ten goo gɔmkinu nnɛn dãa ya nɔɔ yara nge kãanu.

²⁶ Ma ba kpakoro te kpuro wura pote, sere ka ten kãanɔ ma ba tu nɔɔ bɔka kua ka wura ba ka sikerena.

²⁷ Ma ba sumi nnɛ kua ka wura ba doke ten goo gɔmkinɔ nɔɔ bɔka yen temɔ yi m eerine yiru yiru. Sumi yi sɔɔra ba koo dãa pɔɔsi yiru wasi beri berika yi ba ko n da ka tu sue.

²⁸ Ma ba dãa pɔɔsi yi kua ka akasian dãa ba yi wura pote.

²⁹ Yen biru be ba ra turare ko ba gum mɛ kua mɛ ba ko n da kpuro tāre bu ka sɔɔsi ma Gusunɔ u ye gɔsa nɛnɛm, ka sere maa turare ye ba ko n da dɔɔ doke.

Yāku y eru ka boo sii ganduguu

38

¹ Ma ba yāku yee te kua ka akasian dãa. Ten goonu nnɛ ye kpuro ya newa. Ya sãa gɔm soonu nɔɔbu nɔɔbu. Ten gunum maa gɔm soonu ita.

² Ma ba dera kãanu nu yara ten wɔllun goo gɔmkinɔ ma ba yāku yee te kpuro sii gandu pote.

³ Ma ba ten dendì yānu kpuro kua ka sii gandu. Niya gbɛɛ ni ba koo ka torom gura, ka kaatonu, ka kaato donnugunu, ka gbɛɛ nì sɔɔ ba koo yaa yɛm doke bu ka yɛka, ka dɔɔ guratii.

4 Ma ba kəkəsə kua ka sii gandu, ba ye sua ba doke yāku yee ten kəkərə ma yen nəə ga seema wəllə yāku yee ten suunu suunukəə.

5 Ma ba yen goo gookəə sumi doke yì səə ba koo dāa pəəsi wasi.

6 Ma ba akasian dāa pəəsi yiru kua ba sii gandu pote.

7 Ma ba dāa pəəsi yi wasi sumi yi səə beri berika yi ba ko n da ka yāku yee te sue. Ba tu kuawa ka dāa besi ma ta wəru mə.

8 Ma ba boo ge kua ka gen səwaritia, ye kpuro ya sāawa sii gandu. Ba nu mwəerawə tən kurəbun mi be ba ra sīne sāa yee ten kənnəwə. N deema sii gan niya nu ra n sāa ben digi.

Kuu ten kara

9 Ba kuu te kara koosi ka beku damginu. Yen səə yēsan nəm dwaru gia yen dēebu bu sāawa gəm soonu wunəbu (100).

10 Ma ba dāa besi sinumgii yəndu sua yi kua kara yen dāa. Ma ba yin yōratii kua ka sii gandu. Yen biru ba maa yin beku səretinu kua ka sii geesu. Ma ba sii geesun dəki kua bu ka beka ye taare.

11 Kara yen səə yēsan nəm geu gia, yen bekunun dēebu sāawa gəm soonu wunəbu (100). Ma ba nu səre kara dāa səə nge mə ba səə yēsan nəm dwarugii ni kua.

12 Səə duu yeru gia kara yen bekunun dēebu sāawa gəm soonu weeraakuru. Ma ba nu səre kara dānu wəkuru səə ye ya səretii mə nge mə ba səə yēsan nəm dwarugii ni kua.

13 Yen səə yari yeru gia maa, yen dēebu bu sāawa gəm soonu weeraakuru.

14-15 Kara beku ni nu wāa kara yen kōnnōn beri berikao, nin dēebu bu sāawa gōm soonu wəkura nōebu nōebu. Ma ba nu kara dānu kua ita ita, ten baatere ka ten yōratia.

16 Ba kara yen bekunu kpuro kuawa ka wēe damgii.

17 Kara dāa nin yōratii, sii ganda ba ka yi kua. Yen sōretii ni nu wāa dāa ye sōo, ka sii dēki yi, ye kpuro ya sāawa sii geesu. Ma ba dāa nin wōllō sii geesu pote. Dāa ni kpuro nu sōrenewa ka sii dēki yi.

18 Ba kara kōnnō gen beku kenutii te kuawa ka wēe damgii ma ba tu buraru kua ka wēe wunōmgii ka yi ba wōkua ka bura ka maa gaadura. Ten yasum sāawa gōm soonu yēndu, ten gunum maa gōm soonu nōebu nge mē kuu ten beku teera yasum nē.

19 Dāa bēsi sinumgii nne sōora ba beku kare te sōre, ma ba yin yōratii kua ka sii gandu. Ba yin wii wōllō sii geesu pote nge furō. Ma ba yin sōretinu ka sere yin sii dēki yi kua ka sii geesu.

20 Kuu bekurugii te, ka kara yen gabatian kurum kpuro ya sāawa sii gandu.

Sii si kuu bekurugii te, ta di

21 Mōwisi u Lefiba sōwa bu sisun dooru ko si kuu bekurugii te, ta di, tē sōa ba koo Yinni Gusunōn woodan kpakoro te doke. Itamaa, Aroni yāku kowon biiwa u sāa ben wirugii.

22 Besaleli, Urin bii, Hurin debubu, Yudan bweseru sōa, u kuu ten sōmburu kua kpuro te Yinni Gusunō u Mōwisi sōwa u ko.

23 Oholiabu, Ahisamakin bii, Danun bweseru sōa, wiya u Besaleli somi u ka sōmbu te kua. Wiya u gāa dabiu kua kua. Usōman kpunaaba kua, u kpeē

gobiginu dāka, ma u bekunu buraru kua ka wēē wunəmgii ka yi ba wōkua ka bura ka maa gaadura.

24 Wura ye Isireliba ba wē ba ka kuu bekurugii te, ka ten dendì yānu kpuro kua ya sāawa kilo nēnē ka wata ka wōkura nōəbu ka yirun (875) saka. Ba ye yīirawa ka ben sāa yerun sakaku.

25 Sii gee si Isireliba ba maa wē sanam mē ba bu garimo, su kuawa kilo nōrəbun suba ita ka wōkura nōəbu ka yirun (3.017) saka. Ba su yīirawa ka ben sāa yerun sakaku.

26 Tən be ba sii gee si wē, ben geera sāawa tənu nōrəbun suba nāta ka ita, ka nēera wunəbu ka weeraakuru (603.550). N deema be ba wō yēndu tura, ka be ba kere mē, bera ba gara. Ben baawure u wēwa garamu nōəbu.

27 Sii geesun kilo nōrəbun suba itawa (3.000) ba ka kuu bekurugii te ka ten beku kare ten dāa besin yōratii wunəbu (100) kua. Yen baayere, kilo tēna.

28 Ma ba maa ka sii geesun kilo wōkura nōəbu ka ita ye ya tie sōretii ni, ka dāa besi yin furəsu, ka sii dēki yi kua.

29 Sii gan ni Isireliba ba maa mēnna, nu kuawa kilo nōrəbun suba yiru ka wunāa teeru ka nnē (2.124).

30 Sii gan niya ba ka kuu ten kōnnōn dāa besi sinumgiin yōratii kua ka yāku yee te, ka ten kōkōsō ye, ka ten dendì yānu.

31 Ka niya ba maa kuu ten kara dānun yōratii, ka yen kōnnōn pōəsin yōratii ka sere kuu te, ka kara yen gabatian kurum kpuro kua.

Yāku kowon yabe tarakpe

39

¹ Ba yāku kowobun yāa ni kua ka yāa sansun beku ni ba wōkua ka bura ka maa gaadura ka ni ba wunəm doke. Ma Mōwisi u dera ba Aronin sāa yāa ni kua nge mē Yinni Gusunə u gerua.

² Ba yabe tarakpe ge kua ka beku te ba kua ka wēē damgii, ma ba ge buraru kua ka wēē yi ba wōkua ka bura ka maa gaadura ka wēē wunəmgii ka wura.

³ Ba wura ye bessukawa teere teere ba doke doke yabe tarakpe gen bekuru səo.

⁴ Ma ba gu sari yiru kua bu ka gen senu sōrena.

⁵ Yabe tarakpe ge ka gen sēkatia ya sāawa beku nəni tee, ma ba sēkatia ye yinusi yabe te səo. Ba ye kuawa nge mē Yinni Gusunə u Mōwisi sōwa u ko.

⁶ Ma ba kpee gobiginu yiru nìn nəni sāa bərə wuru wura gore nì səo ba Isireli bibun yīsa yorusi nge mē ba ra yore sisə.

⁷ Ma ba nu mani sari yi səo nu ka sōsi ma Isirelin bwesenu kpuron yīsa Aroni u sōwa sanam mē u duə sāa yee ten mi. Məyə ba ye kpuro kua nge mē Mōwisi u gerua.

Yāku kowon bəə bara

⁸ Ba maa bəə bara ye kua. Ye ka yabe tarakpe ge, ya sāawa beku nəni tee ka bura teeru.

⁹ Bəə bara yen yasum ka yen dēebu mu newa. Ye kpuro gəm soonun bənu bənu.

¹⁰ Ma ba ye kpee gobiginu bwese bweseka mani sīa nne. Kpee nin nəni wee. Sīi gbiikaa səo, swāaru ka dəm buuru ka wuru beku.

¹¹ Yiruse səo maa, swāaru ka boogu ka sō tiro.

¹² Itase səo, dəm buuru ka nəni bwese bweseka ka gaadura.

13 Nnese səə, wuru beku ka bərə wuru ka nəni bwese bweseka. Ba ye kpuro wura gore gorewa ba sere mani bəə bara ye səə.

14 Ma ba nin baatere səə Isirelin bibun ȳ̄sinu yorua tia tia, domi ben baawuren ȳ̄siru ta sāawa Isireliban bwese kera tian ȳ̄siru.

15 Ma ba bəə bara ye wuran yəni yiru kua.

16 Ma ba taaminu yiru ka səretinu yiru kua ka wura, ma ba taamii ni doke bəə bara yen soo wərikiso.

17 Taaminu yiru ye səora ba wuran yəni yiru ye səre.

18 Ma ba bəə bara yen yəni yi gbinisi yabe tarakpe gen sariə mi wuran səretii ni, nu wāa, kpa ya n ka səndi tororu wəllə.

19 Ma ba maa wuran taaminu yiru kua ba doke bəə bara yen soo temkiso si su yabe tarakpe ge girari.

20 Ma ba maa taaminu yiru kua ka wura ba nu doke yabe tarakpe gen sarin nəəwə wuswaaə səkatia yen wəllu gia.

21 Yen biru ba bəə bara yen taamii ni səə wēe gaaduragii doke ba yi gbinua yabe tarakpe gen taaminu səə. Nge meya ba ka ye səre yabe tarakpe ge səə yu ku ka bāari. Ba ye kuawa nge me Yinni Gusuno u Məwisi səəwə.

Yāku kowon sāa yāa ni nu tie

22 Yabe tən wəllə ba yabe tarakpe ge səndi, ba tu wesawa ka wēe gaaduragi.

23 Ma ba ten w̄l̄ro səma doke ba sinum koosia kpa tu ku raa ka gēera.

24 Ma ba ten temə tusanu doke ni nu ka dāa marum gam weene. Ba nu kua ka wēe damgii

ka yi ba wĕkua ka bura ka maa gaadura ka wĕe wunəmgii.

²⁵ Ma ba maa wuran yangire piiminu kua ba nu doke ba ka sikerena, nu kpasa sāa ka tusa ni.

²⁶ Ba ye kuawa nge me Yinni Gusunə u Məwisi sə̄wa.

²⁷ Ma ba Aroni ka win bibu takoba kua ka wĕe damgii.

²⁸ Meyə ba maa dawani ye kua ka furəsu si su sāa ben buraru te ta ben girima sə̄simə, ka sokoto kpirinu. Ba ye kpuro kua ka wĕe damgii.

²⁹ Ba maa sə̄katia ye wesa ka wĕe damgii ba buraru koosi ka wĕe yi ba wĕkua ka bura ka maa gaadura ka wĕe wunəmgii. Meyə ba ye kpuro kua nge me Yinni Gusunə u Məwisi sə̄wa.

³⁰ Ba batani wuragia ye kua ba yoruə ye sə̄o, wini sāawa Yinni Gusunəgii. Ba ye yoruawa nge me ba ra yore sisə.

³¹ Ma ba ye sə̄resi dawani yen wəllə ka wĕe gaaduragii nge me Yinni Gusunə u Məwisi sə̄wa.

Ba Yinni Gusunən kuu bekurugii ten səmburu kua ba kpa

³² Isireliba ba Yinni Gusunən kuu bekurugii te kua ba kpa. Ba ye kpuro kuawa nge me Yinni Gusunə u Məwisi sə̄wa.

³³ Ma ba ka Məwisi ten yānu kpuro naawa. Niyə beka ye ka yen səretinu kə dāa besi yi ka dāa karetii yi ka dāa besi sinumgii yi ka yin yɔ̄ratii

³⁴ ka yāa kinenun gəni yi ba swərasia ka yaa gəni sinumgii yi ka beku kare te

³⁵ ka Yinni Gusunən woodən kpakoro te ka ten nənutii ka ten wukiritia,

36 ka tabulu ye ka yen dendi yānu ka pēe ye ba ra yi
 yen wəllə,
 37 ka dabu wuraguu ge ka gen fitilanu ka nin dendi
 yānu ka nin gum,
 38 ka kpakoro wuragiru tēn wəllə ba ko n da turare
 dō doke, ka gum mē ba ko n da kpuro tāre bu ka
 sōosi ma Gusunə u ye gəsa nənəm, ka turare nubu
 durorugia ye
 ka kuu ten kənnən beku kənutiru,
 39 ka yāku yee te ba kua ka sii gandu ka ten kəkəsə
 sii gandugia ka ten nənūtii ka sere ten dendi yānu
 kpuro
 ka maa boo ge ka gen səwaritia,
 40 ka kuu ten karan bekunu ka yen dānu ka nin
 yəratii ka yen kənnən beku kənutiru ka yen wēe ka
 yen gabatian kurumbə,
 ka sere sāarun dendi yānu kpuro ni ba koo dendi
 kuu te sōo,
 41 ka sāa yāa ni Aroni ka win bibu ba ko n da doke
 bà n səmburu mō sāa yee ten mi. Niya nu koo ben
 girima sōosi.

42 Isireliba ba səmbu te kuawa mam mam nge mē
 Yinni Gusunə u Məwisi sōwa.

43 Ye Məwisi u yāa ni mēera u kpa, yera u wa ba
 nu kuawa nge mē Yinni Gusunə u gerua. Ma u bu
 domaru kua.

Yinni Gusunə u Məwisi sōwa u kuu te giro

40

1 Yinni Gusunə u Məwisi sōwa u nēe,
 2 suru gbiikoon tō gbiikiru sōra kaa nēn kuu te
 gira.

³ À n tu gira a kpa, kpa a woodan kpakoro te sua a doke te sœ, kpa a tu gandi ka beku kare te.

⁴ Kpa a tabulu ye duusia ka yen dendì yānu, ka maa dabu ge, kpa a gen fitilanu doke nin ayeno.

⁵ Kaa maa de bu kpakoro wuragiru tèn mi ba ko n da turare dœ doke yi woodan kpakororun deedeeru. Kpa a maa beku kœnutiru doke kuu ten kœnnœwœ.

⁶ Kpa a ma yâku yee te yi ten ayero kuu ten kœnnœn deedeeru.

⁷ Kpa a boo ge yi yâku yee te ka kuu ten baa sœ kpa a gu nim yibia.

⁸ Kpa a kuu ten kara ye gira a ka sikerena, kpa a yen kœnnœn beku kœnutiru doke.

*Yinni Gusunœ u Mœwisi sœwa u kuu te gum yœka ta
n ka sœa nœnœm*

⁹ Yen biru kaa gum yœka kuu te sœ ka ten dendì yānu kpuro sœ. Nge meya kaa ka sœosi ma ta sœa sœarugiru.

¹⁰ Meyä kaa maa yâku yee te gum me yœka ka ten dendì yâno. Nge meya kaa ka sœosi ma ta sœa sœarugiru.

¹¹ Kaa maa boo gen tii ka gen sœwaritia gum me yœka a ka sœosi ma ga sœa sœaruguu.

¹² Yen biru kaa ka Aroni ka win bibu na kuu ten kœnnœwœ, kpa a bu wobure ka nim dirum.

¹³ Kpa a Aroni sœa yâa ni sebusia a nùn gum me târe a ka sœosi ma u sœa nœn yâku kowo.

¹⁴ Meyä kaa maa win bibu sœ bu susima kpa a bu tako be sebusia.

¹⁵ Yen biru kpa a maa bu gum me târe nge me a ben tundo kua. Nge meya kaa ka sœosi ma ba sœa

nen yāku kowobu, be ka ben bibun bweseru sere
ka baadommao.

Məwisi u kuu te gira

16 Məwisi u kua kpuro nge mε Yinni Gusunə u
nùn sɔ̄wa.

17 Ye n kua wɔ̄ yirusen suru gbiikoon tɔ̄
gbiikiru saa mìn di ba yarima Egibitin di, yera
Məwisi u Yinni Gusunən kuu te gira.

18 U gbia u dãa bəsi yin yɔ̄ratii gira ma u dãa bəsi yi
doke sɔ̄, ma u yi dãa kare. Ma u dãa bəsi sinumgii
gira. Ma u beka ye wukiri yin wɔ̄llə.

19 Ma u boo sansun beka ye səndi beka yen wɔ̄llə.
Ma u yaa gəni yi sua u ka ye kpuro wukiri nge mε
Yinni Gusunə u nùn sɔ̄wa.

20 Ma u woodan kpee bəsi yi sua u doke yin
kpakoro te sɔ̄. Ma u dãa pəəsi yi ba ra ka tu sue
wasi yin beri yeno. Ma u ten wukiritia doke.

21 Ma u ka kpakoro te na u yi kuu ten dii te
ta deere gem gem sɔ̄, ma u beku kare te doke u
ka kpakoro te gandi nge mε Yinni Gusunə u nùn
sɔ̄wa.

22 Ma u tabulu ye doke nəm geu gia aderə ge sɔ̄,
à n duə kuu ten mi.

23 Ma u pɛ̄ye yorua tabulu wɔ̄llə mam mam, ye
ba ka Yinni Gusunə naawa, nge mε u nùn sɔ̄wa.

24 Ma u dabu ge doke nəm dwaru gia tabulun
deedeeru.

25 Ma u gu fitilanu səndi u sɔ̄ra Yinni Gusunən
wuswaaŋ nge mε u nùn sɔ̄wa.

26 Ma u kpakoro wuragii te doke aderə ge sɔ̄
beku kare ten bɔ̄ku te ta woodan kpakoro te gandi.

27 Ma u turare dɔ̄ doke ten wɔ̄llə, nge mε Yinni
Gusunə u nùn sɔ̄wa.

28 Ma u beku kənutiru doke kuu ten kənnəwə.

29 Ma u yāku yee te yi kuu ten kənnəwə. Ma u yāku dɔ̄o mwaararugiru ka abəru garu kua mi, nge mε Yinni Gusunə u nùn sɔ̄wa.

30 Ma u boo ge doke yāku yee te ka kuu ten baa səo. Ma u gu nim yibia, mε ba koo ka tii dəerasia sāarun sɔ̄.

31 Meyə Məwisi ka Aroni ka win bii tən durəbu ba ra ka ben nəma ka naasu kpakie,

32 bə n duə kuu ten mi, n̄ kun mε bə n yāku yee te susiə, nge mε Yinni Gusunə u Məwisi sɔ̄wa.

33 Ma Məwisi u kuu te ka yāku yee te kara koosi. Ma u beku kənutiru doke yen kənnəwə. Nge meyə u ka səmbu te wiru go.

Guru wii wuro te, ta yɔ̄ra kuu ten wɔ̄llɔ

34 Sanam meyə guru wii wuro te, ta kuu te wukiri ma Yinni Gusunən yiikon girima ya tu yiba.

35 Məwisi u n̄ maa kpīa u kuu te du yèn sɔ̄ guru wii wuro te, ta yɔ̄ ten wɔ̄llɔ ma Yinni Gusunən yiikon girima ye, ya yiba te səo.

36 Saa ye Isireliba ba wāa gbaburɔ, guru wii wuro te, tà n seewa kuu ten wɔ̄llun di yera ba ra se bu swaa wəri.

37 Adama tà kun seewe, ba ku ra swaa wəri.

38 Isireliban sanum mε kpuro səo, Yinni Gusunən guru wii wuro te, ta ra n wāawa win kuu ten wɔ̄llɔ sɔ̄ səo. N n kua wɔ̄kuru, dɔ̄owa ta ra n ka weene.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8